میلاد حضرت فاطمه الزهرا(س) و روز زن را گرامی می‌داریم

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۳ دی ۱۴۰۲
• ۲۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۵
• ۳ ژانویه ۲۰۲۴

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۸۰۰ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۸۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

مافیای دارو واقعی است

معاون وزیر صمت با بیان اینکه مافیای دارو ادعا نیست، بلکه موثق است، گفت: به برخی فعالان این صنعت که منکر مافیا بودند، گفتم اگر شک دارید در آینه نگاهی بیندازید تا حقیقت این امر را ببینید. محمدمهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزیر صمت در گفت‌وگویی تلویزیونی اظهار کرد: باندهایی در داخل و خارج کشور، خلاف مصالح ملی در حوزه دارو فعال هستند و اقداماتی را انجام داده‌اند، به‌طوری که امروز حتی یک سریال تلویزیونی برمبنای پرونده‌های موجود ساخته شده است.

۲

مرگ اطلاعات در نبرد هکرها

«اسنپ فود هک شد»؛ خبری که ۱۰ دی مانند ترکیدن بمبی در رسانه‌ها صدا کرد. اوایل شهریور خبر نفوذ هکرها از سوی مدیرعامل تپسی در فضای مجازی منتشر شد. موارد دیگری از حمله سایبری و هک شرکت‌های مختلف فعال در صنعت فولاد نیز در سال‌های گذشته در صدر اخبار قرار گرفت و روند فعالیت این صنایع را تحت‌تاثیر قرار داد. حالا پس از حدود ۴ ماه از خبر تپسی، اسنپ‌فود نیز در دام گروهی هکری افتاده‌است. این در حالی است که کمی پس از هک تپسی روابط عمومی اسنپ اعلام کرد: تیم امنیت سایبری اسنپ در تازه‌ترین اقدام خود برای تقویت ساختار امنیت داده، برنامه «باگ بانتی» یا مسابقه ارزیابی امنیتی و شناسایی باگ خود را گسترش داده است.

برنامه باگ‌بانتی اسنپ، ۴ سطح از Medium تا Vital دارد که برای آن پاداش‌های جدیدی تا سقف ۱۵۰ میلیون تومان تعیین شده است. اما براساس اطلاعات به‌دست‌آمده پس از ارزیابی، اسنپ حاضر نشد به وعده خود عمل کند و کلاه‌سفیدها نیز متناسب با مبلغ ناچیز دریافتی باگ‌ها را شناسایی کردند. حال اطلاعات ۲۰ میلیون کاربر اسنپ‌فود به‌واسطه یک گروه هکری در ازای ۳۰ هزار دلار به فروش رسیده است. این دست حملات هکری بسته به آنکه مجموعه مورد بحث بورسی باشد یا خیر، بر نرخ سهام آن اثرگذار خواهد بود. باتوجه به گسترش روزافزون شرکت‌های فعال در حوزه فناوری‌های دیجیتال، انتظار می‌رود نظارت بیشتری بر امنیت سایبری این مجموعه‌ها انجام شود.

۶و۸

هوای پاک، قربانی تامین برق

گاز در کابوس ناترازی

۱۰و۱۳

خانه ملت

تخصیص ارز واردات خودرو «قانون» است

تخصیص ۵ میلیارد دلار به واردات خودرو

منعی برای مجوز واردات خودرو نداریم

«چرا باوجود گذشت یک سال از تصویب قانون ساماندهی صنعت خودرو (واردات خودروهای نو) تا این لحظه خودرو وارد کشور نشده است؟» این سوالی است که عباس علی‌آبادی برای پاسخ به آن در صحن علنی مجلس شورای اسلامی حاضر شد و به بیان توضیحاتی درباره اقدامات انجام‌گرفته پرداخت. این وزیر از تصویب آیین‌نامه واردات خودروهای کارکرده خبر داد و تاکید کرد این آیین‌نامه به‌زودی ابلاغ خواهد شد. وزیر صنعت، معدن و تجارت در این جلسه تاکید کرد با ابلاغ آیین‌نامه مذکور، واردات خودروهای کارکرده به کشور نظام‌مند و دغدغه نمایندگان نیز رفع خواهد شد. اظهارات وزیر صمت در جمع نمایندگان مجلس در حالی عنوان شد که تامین ارز واردات با حاشیه‌های بسیاری همراه است.

۲

آگهی مزایده شماره SI۰۰۴۷۶-۰۰

نوبت دوم

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان در نظر دارد ضایعات غیرتولیدی و اقلام مستعمل موجود در مجتمع احیاء مستقیم و فولادسازی بردسیر، شرکت فولادسیرجان ایرانیان را مطابق جدول ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.
لذا از تمامی داوطلبان دعوت به عمل می آید به منظور خرید اسناد مزایده پس از واریز مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال به شبا با شماره ۰۱-۶۷۷۱-۶۷۶۷-۸۶۰۰-۰۳۰۷-۰۵۷۰-۲۷ نزد بانک پاسارگاد شعبه میرزای شیرازی به نام شرکت فولاد سیرجان ایرانیان همراه با فیش واریز و معرفی‌نامه از تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۱ لغایت ۱۴۰۲/۱۰/۲۱ به دفاتر شرکت فولاد سیرجان ایرانیان مراجعه نموده و پیشنهادات خود را به صورت کتبی براساس اسناد مزایده حداکثر تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۱۰/۲۴ به دفاتر این شرکت ارائه دهند.
لازم به ذکر است بازدید قبل از ارائه پیشنهاد قیمت الزامی می‌باشد و امکان بازدید بدون دریافت اسناد فیزیکی وجود ندارد.
امکان شرکت در هر آیتم مزایده به صورت جداگانه وجود دارد و مقادیر ذکر شده به صورت تقریبی می‌باشد که امکان تغییر تا تلورانس ۲۵ درصد وجود خواهد داشت.

ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد	ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد
۱	چوب سبک	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۶	بالابر صنعتی کارکرده	۲	عدد
۲	نوار نقاله (نخ دار)	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۷	هواساز گرمایشی گارکرده	۱	عدد
۳	پکینگ پلاستیکی	۶۰،۰۰۰	کیلوگرم	۸	سیم و کابل برق	۶،۰۰۰	کیلوگرم
۴	آجر نسوز منیزیتی	۴۰۰،۰۰۰	کیلوگرم	۹	شیم و براده مس	۵۰۰	کیلوگرم
۵	جامبو بگ	۳۰،۰۰۰	کیلوگرم	۱۰	سرکابل	۱،۰۰۰	کیلوگرم

تلفن ضروری: ۰۳۴۳۱۲۴۵۵۰۰ داخلی ۵۷۱۸
دفتر کرمان: بلوار جمهوری اسلامی، خیابان هزارویکشب، کوچه ۱۷، انتهای کوچه سمت راست، ساختمان سیسکو، طبقه هفتم.
دفتر تهران: خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان ساعی دوم، پلاک ۶، برج الماس ساعی، طبقه دهم
امور بازرگانی شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

چهره

تخصیص ۵ میلیارد دلار به واردات خودرو

رئیس‌کل بانک مرکزی از افزایش ذخایر ارزی کشور و بانک مرکزی خبر داد و تاکید کرد که ثبات در بازار ارز ادامه دارد.

به‌گزارش ایسنا، مصطفی قمری‌وفا، مدیر روابط‌عمومی بانک مرکزی در توییتی گفت: گزارش اقتصادی و ارزی رئیس‌کل بانک مرکزی به نمایندگان در جلسه غیرعلنی مجلس، موجب همدلی بیشتر در جلسه شد.

فرزین در این جلسه بر ادامه تثبیت اقتصادی و ثبات در بازار ارز، تداوم روند کاهش نرخ رشد نقدینگی و پایه پولی به‌منظور مهار تورم تاکید کرده، همچنین هدایت هدفمند اعتبارات به‌سمت تولید و افزایش ذخایر ارزی کشور و بانک مرکزی از دیگر اظهارات رئیس کل بانک مرکزی در جلسه غیرعلنی با نمایندگان مجلس شورای اسلامی بوده است.

وی در جریان بررسی سوال نمایندگان از وزیر صنعت درباره تاخیر در واردات خودرو با تاکید بر ایفای تکالیف بانک مرکزی در تخصیص ارز واردات تصریح کرد: در مورد ارز خودرو با تایید وزیر صنعت، معدن و تجارت، بانک مرکزی به تکالیف خود عمل کرده است.

فرزین گفت: از ابتدای سال تا ۵ دی بالغ بر ۳۱ میلیارد و ۴۰۲ میلیون دلار ارز به وزارت صمت داده شده که نسبت به سال گذشته، ۵ درصد افزایش یافته است. به حوزه خودرو و قطعات ۵ میلیارد و ۴۰۶ میلیون دلار تاکنون ارز تخصیص داده شده که نسبت به سال گذشته،۸ درصد افزایش یافته است.

رئیس کل بانک مرکزی افزود: همان‌گونه که وزیر صمت توضیح دادند، واردات خودروها براساس ارز تخصیص‌یافته نیز انجام می‌شود و اکنون نیز مذاکراتی بابت واردات خودروهای برقی، خودروهای معمولی و واردات خودرو از مناطق آزاد صورت گرفته و توافق لازم انجام شده است. بانک مرکزی نیز براساس منابع و دستورالعمل‌ها، ارز را برای واردات تخصیص خواهد داد.

رئیس کل بانک مرکزی تاکید کرد: در ابتدای سال قرار بود ۲۹.۵ میلیارد دلار به وزارت صنعت، معدن و تجارت داده شود، اما برای جلوگیری از مشکلات تا این لحظه ۳۱ میلیارد و ۴۰۲ میلیون دلار به وزارت صمت ارز تخصیص داده شده است و براساس توافق با وزارت صمت تا سقف ۴۲ میلیارد دلار به این وزارتخانه ارز تخصیص می‌یابد تا بخش تولید کشور با مشکل مواجه نشود. وی در پایان خاطرنشان کرد: بانک مرکزی ارز موردنیاز وزارت صنعت، معدن و تجارت را تخصیص داده و این وزارت صمت است که باید برای آن برنامه‌ریزی کند.

مافیای دارو واقعی است

معاون وزیر صمت با بیان اینکه مافیای دارو ادعا نیست بلکه موثق است، گفت: به برخی فعالان این صنعت که منکر مافیا بودند، گفتم اگر شک دارید در آینه نگاهی بیندازید تا حقیقت این امر را ببینید.

به‌گزارش مهر، محمدمهدی برادران، معاون صنایع عمومی وزارت صمت در گفت‌وگو تلویزیونی اظهار کرد: باندهایی در داخل و خارج کشور، خلاف مصالح ملی در حوزه دارو فعال هستند و اقداماتی را انجام داده‌اند، به‌طوری که امروز حتی یک سریال تلویزیونی برمبنای پرونده‌های موجود ساخته شده است. وی گفت: این افراد در برخی موارد با ترویج واردات بی‌رویه و فشار بر مصرف‌کننده نهایی، به‌دنبال منافع خود هستند و باید آنها را از صنعت داروسازی جدا کرد. برادران افزود: دستگاه‌های نظارتی، پرونده‌هایی را به‌صورت شفاف درباره مافیای دارو ارائه کرده‌اند و نمی‌توان آن را انکار کرد، اصل نظارت برعهده سازمان غذا و دارو است و ما هم خواهان تشدید نظارت‌ها بودیم، البته همین تشدید نظارت‌ها هم منجر به اعتراض برخی از افراد در این صنعت شده است و با انکار موضوع تلاش دارند از نظارت‌ها بکاهند. مصادیقی که درباره مافیای دارو وجود دارد، تنها یک ادعا نیست و موضوع موثق است.

گرانفروشی اینترنت را اعلام کنید

سخنگوی اقتصادی دولت درباره افزایش تعرفه اینترنت گفت: قبل از اعلام تغییر نرخ‌ها، وزارت ارتباطات با اپراتورها درباره اینکه چه بسته‌هایی شامل افزایش تعرفه می‌شود و تا چه میزان امکان افزایش قیمت‌ها وجود دارد، توافقات لازم را انجام داده است. حتما نظارت پسینی، پس از ابلاغ نرخ‌های جدید انجام خواهد شد. مردم هم هرجا فراتر از نرخ اعلام‌شده، موردی دیدند تخلفات را از طریق سامانه ۱۹۵ و سایر سامانه‌ها گزارش کنند. دولت درباره تخلفات اپراتورها خارج از توافق انجام‌گرفته، هیچ‌گونه کوتاهی و مسامحه‌ای نخواهد داشت. به‌گزارش مهر، احسان خاندوزی در نشست خبری هفتگی، دلیل افزایش تورم در ماه قبل را اختلال تولید گوشت قرمز و برخی اقلام دیگر اعلام کرد و گفت: این امر باعث شد که تورم خوراکی‌ها به بیش از ۴ درصد در آذر برسد و هدف‌گذاری تورم در این ماه قدری نسبت به آنچه مدنظر بانک مرکزی بود، افزایش یابد که برای حل این مشکل، وزارت کشاورزی در تلاش است بخشی از این کسری و ناترازی را با واردات موقت برطرف کند. سخنگوی اقتصادی دولت با بیان نرخ رشد اقتصادی گفت: نرخ رشد با نفت و بدون نفت روند رو به رشد شش‌ماهه نخست سال قبل را ادامه داده و خلاف ادعاها، چون این رشد همراه با کاهش بیکاری و افزایش اشتغال کشور است، رشد باکیفیتی است و فقط بخش‌هایی که حائزدرآمد هستند، بدون ایجاد اشتغال، رشد نکرده‌اند، بلکه همزمان با رشد اقتصادی، تعداد شاغلان هم افزایش یافته است.

تاکید وزیر صمت در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی:

منعی برای مجوز واردات خودرو نداریم

«چرا باوجود گذشت یک سال از تصویب قانون ساماندهی صنعت خودرو (واردات خودروهای نو) تا این لحظه خودرو وارد کشور نشده است؟» این سوالی است که عباس علی‌آبادی برای پاسخ آن در صحن علنی مجلس شورای اسلامی حاضر شد و به بیان توضیحاتی درباره اقدامات انجام‌گرفته پرداخت. این وزیر از تصویب آیین‌نامه واردات خودروهای کارکرده خبر داد و تاکید کرد این آیین‌نامه به‌زودی ابلاغ خواهد شد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در این جلسه تاکید کرد که با ابلاغ آیین‌نامه مذکور، واردات خودروهای کارکرده به کشور نظام‌مند و دغدغه نمایندگان نیز رفع خواهد شد. اظهارات وزیر صمت در جمع نمایندگان مجلس در حالی عنوان شد که تامین ارز واردات با حاشیه‌های بسیاری همراه است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه صادرات و واردات هوشمندانه بازار را تنظیم می‌کند، گفت: تولیدکننده ایرانی باید بداند که موردحمایت و از دست قاچاقچیان در امان است،اما یله و رها هم نیست.

به‌گزارش ایسنا، عباس علی‌آبادی بااشاره به عناوین شعار سال‌ها؛ طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۲ افزود: رهبر معظم انقلاب شعار سال ۱۴۰۲ را «مهار تورم و رشد تولید» عنوان کردند و مهار تورم از مسیر رشد تولید ماندگار، عزت‌بخش و اشتغال‌آفرین است.

وزیر صمت تاکید کرد: صادرات و واردات هوشمندانه بازار را تنظیم می‌کند، تولید را رونق می‌بخشد، با ایجاد رقابت سالم، فناوری را ارتقا می‌دهد و و پای ما را به بازارهای جهانی باز می‌کند.

▣ رونق تولید در گرو حمایت دولت

علی‌آبادی با بیان اینکه برای رسیدن به چنین جایگاهی تولید باید رونق داشته باشد، افزود: اگر تولید سودده نباشد، در این بخش تشکیل سرمایه شکل نمی‌گیرد و سرمایه‌ها به‌سمت دلالی، واسطه‌گری و سفته‌بازی می‌رود، چراکه در تولید ریسک‌های فراوان و سود کم وجود دارد. بنابراین، برای تحقق این هدف نه‌تنها باید روند واردات منطقی باشد، بلکه همزمان باید تولید نیز موردحمایت قرار گیرد. اگر کسری آب، برق و گاز را به تولید تحمیل کنیم و ارز موردنیاز و حتی ارز ناشی از صادرات خودش را به او ندهیم و نرخ تولیداتش را نیز دستوری کنیم، یقین داشته باشید نه آدم‌ها بلکه از این به بعد، شرکت‌ها نیز مهاجرت خواهند کرد.

وی با طرح این پرسش که امروز ایران اسلامی توربین گاز را با نرخ خوب و رقابتی به جهان صادر می‌کند، چرا نتوانیم خودروی خوب باکیفیت بسازیم و در بازار جهانی بفروشیم؟ گفت: در وزارت صنعت مبتنی بر برنامه‌ای که در ابتدای خدمتم تقدیم مجلس شد، ۸ اصل بنیادین را شناسایی و در دستور کار قرار دادیم. مهم‌ترین کار تعریف ۱۴پروژه پیشران و تحول‌آفرین مثل خودرو برقی، موتور هواپیما و موتور کشتی بود که منجر به تغییر ریل و زمین بازی جدید می‌شود.

▣ رشد تولید خودرو

وزیر صمت اظهار کرد: از ابتدای امسال تا پایان آذر، ۹۹۰ هزار دستگاه خودرو در کشور تولید شده و این تولیدات اکنون از مرز یک میلیون دستگاه گذشته است. در مدت یادشده، ۱۲۱هزار دستگاه خودرو وانت در کشور تولید شده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال، از ۳۶ درصد رشد برخوردار است. همچنین، حدود ۲۸ هزار دستگاه انواع خودروی سنگین در کشور تولید شده است. در مدت زمان یادشده، ۴۳۶ هزار دستگاه موتورسیکلت در کشور تولید شده که در مقایسه با مدت مشابه پارسال از ۳۷ درصد رشد برخوردار است. در ۹ ماهه ابتدای سال، حدود ۲۲۳ هزار دستگاه خودرو در بخش خصوصی تولید شده است که در مقایسه با پارسال حدود ۹۶ درصد رشد تولید را نشان می‌دهد.

وی با بیان اینکه «قاطعانه می‌گویم که برنامه‌های تحولی دولت سیزدهم به‌ثمر نشسته و در حوزه تولید خودرو رشد داشته است» عنوان کرد: در حوزه واردات خودرو نیز با پیگیری‌های فراوان و تحمل رنج بسیار، پس از چند سال توقف،سرانجام در دولت سیزدهم با هدف رفع ناترازی‌های کمی، کیفی و سلیقه‌ای هدف واردات از سر گرفته شد.

▣ آمار رو به رشد واردات خودرو

وی در ادامه با تاکید بر اینکه آمار واردات خودرو به‌سرعت در حال تغییر و رو به رشد است، به ارائه گزارش از آمار واردات خودرو به کشور پرداخت و گفت: تعداد خودرو ثبت‌سفارش‌شده ۹۳ هزار و ۳۴۳ عدد است و تعداد خودروهای واردشده به کشور تاکنون ۹ هزار و ۱۷۶ عدد، تعداد خودروهای در حال حمل ۱۰هزار و ۱۷۶ عدد و تعداد خودروهای عرضه‌شده به افراد ثبت‌نامی ۸ هزار و ۲۲۰ عدد و تعداد خودروهای پلاک‌شده حدود ۴ هزار عدد است، در حالی که کل افراد ثبت‌نام‌شده و حائزشرایط ۳۳ هزار و ۵۳۸ نفر و افراد منصرف‌شده ۳ هزار و ۵۰۵ نفر و افراد مانده در صف ۳۰ هزار و ۴۳۳ نفر و افراد تعیین‌تکلیف‌شده ۷ هزار و ۱۲۱ نفر هستند. به این ترتیب، فرآیند واردات خودرو نو از برندهای سوزوکی، تویوتا، کیا، هوندا و سایر برندها اعم از چینی و ... نظم گرفته و روال پیدا کرده است و امیدوارم ملت شریف با صبوری مراقب باشند و فریت دلالان را نخورند.

وزیر صمت تصریح کرد: درباره واردات خودرو تاکنون ۲۳ شرکت مطابق ضوابط موفق به اخذ مجوز شده‌اند و برای صدور مجوز بیشتر نیز، هیچ منعی وجود ندارد. حتی من به‌شخصه معتقدم که باید به‌سمتی برویم که افراد خودشان بتوانند برای خودشان خودرو وارد کنند.

▣ آیین‌نامه واردات کارکرده‌ها به‌زودی ابلاغ می‌شود

علی‌آبادی همچنین بااشاره به وضعیت واردات خودرو کارکرده به کشور گفت: درباره واردات خودروهای کارکرده و مناطق ویژه اقتصادی، آیین‌نامه در موعد مقرر توسط وزارت صمت تدوین و به دولت ارسال و این آیین‌نامه پس از طی بررسی‌های کارشناسی در کمیسیون‌های تخصصی و صحن دولت با اصلاحاتی تصویب شد و ان‌شاءالله به‌زودی ابلاغ می‌شود؛ با ابلاغ این آیین‌نامه واردات خودروهای کارکرده نیز نظام پیدا می‌کند و دغدغه نمایندگان محترم رفع می‌شود.

▣ مدیریت بازار خودرو

وی با تاکید بر اینکه تا امروز به‌تناسب ارز دریافتی، خودرو مربوطه وارد شده است، اظهار کرد: بنابراین ۲ عارضه مزمن کاهش تولید خودروسازان به زیر یک میلیون دستگاه همراه با تولید خودرو ناقص و توقف واردات و تلاطم بازار کالایی کشور که در بازار خودرو سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ شکل گرفته بود، مدیریت شده است. به این ترتیب، در تولید داخل امسال هم مانند سال گذشته، رشد تولید خودرو کامل را خواهیم داشت.

▣ روند کاهشی نرخ خودرو ادامه دارد

وزیر صمت اظهار کرد: با حذف تلاطم‌های بازار خودرو و کاهش قیمت‌ها در بازار نسبت به ابتدای تابستان مواجهیم؛ در ضمن به‌طورمتوسط نرخ بازار خودرو تولید داخل از ابتدای امسال حدود ۲۶ درصد و نرخ خودروهای مونتاژی حدود ۴۳ درصد کاهش داشته است؛ پیش‌بینی می‌شود با افزایش تولید داخل و عرضه منظم و همچنین تداوم و تقویت جریان واردات خودرو عملا بازار به‌سمت رقابتی شدن پیش برود و با افزایش تولید و عرضه در ماه‌های پایانی سال، ان‌شاءالله شاهد نزدیک شدن قیمت‌های بازار به قیمت‌های کارخانه باشیم.

▣ پایش سامانه یکپارچه خودرو

علی‌آبادی تاکید کرد: پایش وضعیت متقاضیان سامانه یکپارچه خودرو نیز نشان می‌دهد که با خارج شدن خودرو از فهرست کالاهای سرمایه‌ای جامعه، غالب خودروها با ریزش تقاضای متقاضیان مواجه بوده است؛ در برخی خودروسازان کمتر از ۱۰ درصد متقاضیان در سامانه اقدام به تکمیل وجه و نهایی کردن قرارداد کردند و در بیش از ۸۰ درصد انواع خودروها، میزان تحقق متقاضیان سامانه کمتر از ۵۹ درصد بود.

وی گفت: وزارت صمت با گذر و غلبه بر مسائل کوتاه‌مدت و روزمره صنعت خودرو، بر اجرای طرح‌های تحولی و زیربنایی متمرکز شده است. استفاده از پنجره فرصت فناوری‌های نوین در صنعت خودرو نظیر برقی‌سازی و انتقال‌پذیری می‌تواند زمینه‌ساز تحولی در صنعت خودرو کشور باشد.

▣ شتابدهی به برقی‌سازی حمل‌ونقل عمومی

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: امسال را با هدف شتابدهی به برقی‌سازی حمل‌ونقل عمومی و کاهش آلودگی هوا و فرهنگ‌سازی روی واردات خودروهای برقی متمرکز کردیم و تولیدات داخلی را در دستور کار قرار دادیم تا در سال آینده ۴ نمونه خودرو برقی باکیفیت به‌نحوی که بتوانند با خودروهای خارجی رقابت کنند، عرضه شود.

▣ صنعت خودرو در آستانه تحولی نوین

علی‌آبادی در پایان تاکید کرد: صنعت خودرو کشور در آستانه تحولی نوین است و عاجزانه از نمایندگان مجلس تقاضا دارم تا کمک کنند موانع از پیش‌پای ما برداشته شوند، چراکه ملت ما استحقاق این را دارند که با خودرویی که در شأن‌شان است، رفت و آمد کنند و صنعتگران ما به‌مراتب توانی بالاتر از آنچه گفته می‌شود، دارند. باید صبور بود تا این برنامه‌ها به‌ثمر بنشیند.

تخصیص ارز واردات خودرو «قانون» است

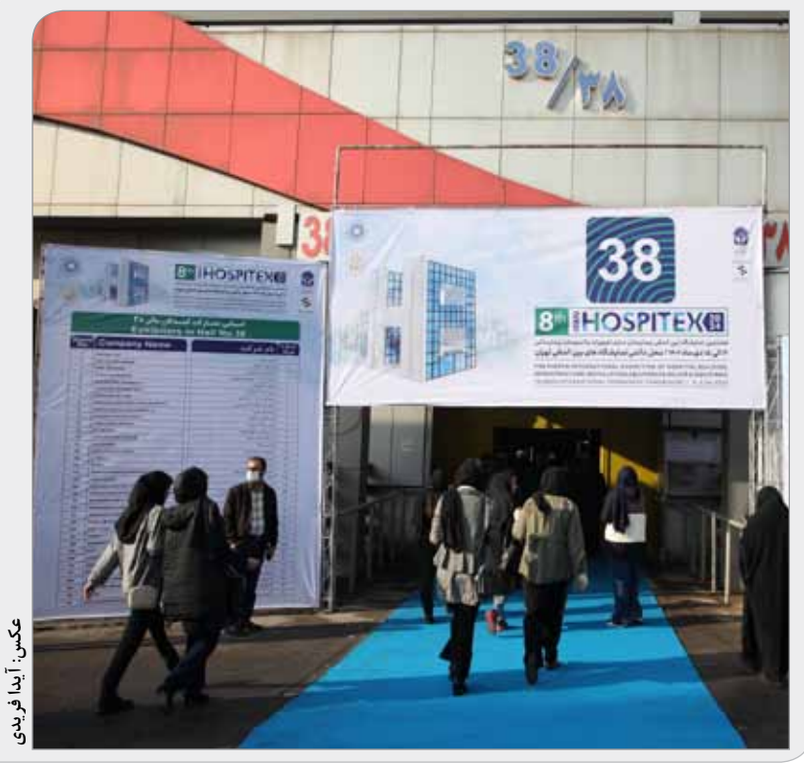
رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: موضوع تخصیص ارز برای خودرو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و در مجمع تشخیص هم تایید شده،بنابراین این موضوع اکنون تبدیل به قانون شده است.

به‌گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف در جلسه علنی مجلس و بعد از طرح سوال جلیل رشیدی‌کوچی، نماینده مرودشت از وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: دوستان در بانک مرکزی می‌گویند سهم ارز مربوط به خودرو را در اختیار صنایع گذاشته‌اند، پس دیگر اولویت‌بندی با وزیر صمت است و ان‌شاءالله تا عید پیگیری شده تا موضوع حل و فصل شود.

وی همچنین بیان کرد: لازم است این نکته را روشن و شفاف بگویم که تخصیص ارز برای خودرو باید طبق لایحه دولت و مصوبه مجلس شورای اسلامی انجام شود، چون درباره این موضوع در مجمع تشخیص هم بحث شده و مغایرتی با سیاست‌های کلان نداشته است. در نهایت، موضوع تخصیص ارز به واردات خودرو در مجمع تشخیص تصویب و تبدیل به قانون شده است. رئیس مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: بر این اساس، ما برای این موضوع جلسه دیگری را در صحن تکرار نمی‌کنیم، جز اینکه پیگیری جدی از بابت اجرای قانون و واگذاری ارز برای واردات خودرو داشته باشیم.

نمایشگاه

برپایی هشتمین نمایشگاه بین‌المللی «هاسپیتکس»

عکس: آیدا فریدی

هشتمین نمایشگاه بین‌المللی هاسپیتکس، بیمارستان‌سازی تجهیزات و تاسیسات بیمارستانی صبح روز گذشته در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران گشایش یافت. این نمایشگاه تا ۱۳ دی ادامه خواهد داشت.

به‌گزارش گسترش‌نیوز، این آیین با حضور حامد بی‌آزار، معاون امور نمایشگاهی شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران؛ عبدالناصر آزادبخت، مدیرکل دفتر صنایع، تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی وزارت صمت و آصف مهدوی، مدیرکل صادرات تجهیزات و ملزومات پزشکی وزارت بهداشت در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران برگزار شد. در این نمایشگاه، ۱۲۳ شرکت‌کننده داخلی و خارجی از کشورهای فرانسه، استرالیا و انگلستان فعال در حوزه تجهیزات و تاسیسات بیمارستانی، دستاوردها و خدمات خود را در زمینه‌های تجهیزات و مواد آزمایشگاهی؛ تجهیزات پزشکی، دندانپزشکی، جراحی، بیمارستانی، آزمایشگاهی و هتلینگ بیمارستانی را در مساحتی بالغ بر ۱۵هزار مترمربع فضای ناخالص و حدود ۸ هزار مترمربع فضای مفید در معرض دید بازدیدکنندگان، متخصصان و علاقه‌مندان این حوزه قرار داده‌اند. در حاشیه این نمایشگاه، نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی مختلفی در زمینه‌های مختلف حوزه تجهیزات و تاسیسات بیمارستانی برگزار می‌شود. انتظار می‌رود این نمایشگاه نقش مهمی در توسعه و نوآوری در حوزه تجهیزات و تاسیسات بیمارستانی داشته باشد و زمینه‌های لازم برای صادرات این محصولات و خدمات به بازارهای بین‌المللی را فراهم کند. صنعتی‌سازی در ساخت بیمارستان‌ها طراحی و ساخت بیمارستان‌ها به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بناهای عمومی و مکانی برای افزایش آسایش و بهبود شرایط جسمی و روانی بیماران همواره از درجه اهمیت زیادی برخوردار است. به‌همین‌سبب در ساخت آن عملکرد و طراحی دست در دست هم می‌دهند و بکارگیری اصول و روش‌های فنی صحیح و پیشرفته در طراحی و ساخت، سبب بهبود کارآیی و کیفیت بیمارستان، افزایش عمر مفید و کاهش هزینه‌ها در زمان ساخت و بهره‌برداری آنها خواهد شد. این روش‌های پیشرفته ساخت شامل کلیه گروه‌های ساختمانی، معماری، سازه، تاسیسات برقی، مکانیکی و .... می‌شود. در صنعتی‌سازی و پیش‌ساخته کردن بیمارستان‌ها می‌توان با طراحی، ساخت و کنترل دقیق کلیه گروه‌های ذکرشده، بیمارستان‌هایی با بهترین کیفیت و بیشترین کارآیی را ساخت. در دهه‌های اخیر در بیشتر کشورهای صنعتی و پیشرفته جهان، صنعت بیمارستان‌سازی نیز در کنار سایر ساختمان‌ها در جریان صنعتی‌سازی ساختمان وارد شده است و با موفقیت هرچه بیشتر به روند خود ادامه می‌دهد. در سال‌های اخیر این جریان در بسیاری از کشورهای آسیایی و حوزه خلیج‌فارس نیز نتایج چشمگیر و قابل‌ملاحظه‌ای داشته است.

افزایش سهم صنعت در اشتغال کشور

طبق اعلام مرکز آمار، بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیشتر نشان می‌دهد که ۷.۶ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به فصل مشابه سال قبل (پاییز ۱۴۰۱) ۰.۶ درصد کاهش یافته است. در همین حال، معاون صنایع عمومی وزارت صمت با بیان اینکه سهم بخش صنعت از اشتغال کشور برای نخستین بار به ۴۱ درصد رسیده، گفت: افزایش سهم صنعت از اشتغال نشان می‌دهد که صنعت در مقایسه با سایر بخش‌ها آورده بیشتری از اشتغال کشور را تامین می‌کند.

عکس: آیدا فریدی

معاون صنایع عمومی وزارت صمت با بیان اینکه سهم بخش صنعت از اشتغال کشور برای نخستین بار به ۴۱ درصد رسیده، گفت: افزایش سهم صنعت از اشتغال نشان می‌دهد که صنعت در مقایسه با سایر بخش‌ها آورده بیشتری از اشتغال کشور را تامین می‌کند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت و به نقل از مرکز ارتباطات و اطلاع‌رسانی وزارت صمت، محمدمهدی برادران معاون صنایع عمومی وزارت صمت در حاشیه بازدید از واحدهای تولیدی در شهرک صنعتی بزرگ شیراز در جمع خبرنگاران اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین مشکلات صنایع در شرایط کنونی مشکل ارزی است؛ این در حالی است که با رویکرد جدید صادرات محور بودن صنایع که با همکاری وزارت صمت و بانک مرکزی نهایی شده در تلاش هستیم که این مشکل را برطرف کنیم. وی ادامه داد: تاکنون مشکل ارزی برخی واحدها که نیازهای کمتری داشته‌اند، حل‌شده و در بازدیدی که امروز از واحدهای صنعتی بزرگ و تاثیرگذار در تولید داشتیم، مقرر شد که پیگیری‌های لازم برای حل معضلات این واحدها نیز اتخاذ شود؛ در واقع این قول را داده‌ایم که مشکل این واحدها ظرف یک ماه آینده برطرف شود.

معاون صنایع عمومی وزارت صمت تسهیلات بانکی را از دیگر دغدغه‌های این واحدها دانست و افزود: به‌منظور حل این دغدغه تفاهم خوبی مابین وزارت اقتصاد، وزارت صمت و بانک مرکزی منعقد شده و امیدواریم در ماه‌های آینده بتوانیم این تسهیلات بانکی را به صنایع موردنظر اختصاص دهیم.

وی اضافه کرد: برای تحقق این امر مهم، هر استانی سهم خاص خود را دارد اما در کل کشور صحبت از ۲هزار همت است که حجم عمده‌ای از آن مربوط به تسهیلاتی است که در سال‌های گذشته بوده و تمدید خواهد شد؛ مقداری از این تسهیلات هم در قالب اوراق اضافه می‌شود.

برادران با اعتقاد به اینکه بیشترین اشتغال در فصل پاییز و در شرایطی که صنایع با مشکل برق و گاز روبه‌رو نیستند محقق می‌شود، خاطرنشان کرد: وضعیت صنایع کشور با پشت سر گذاشتن پاییز بهتر شده و طبق آخرین گزارش‌ها اشتغال‌زایی قابل‌توجهی در صنعت رقم خورده است.

وی با بیان به اینکه سهم بخش صنعت از اشتغال کشور برای نخستین‌بار به ۴۱ درصد رسیده است، گفت: افزایش سهم صنعت از اشتغال نشان می‌دهد که صنعت در مقایسه با سایر بخش‌ها آورده بیشتری از اشتغال کشور را تامین کند.

برادران با بیان اینکه از ابتدای امسال تاکنون ۳۷۰ هزار شغل جدید و خالص در جامعه صنعتی کشور ایجاد شد و جامعه صنعتی به ۸میلیون و ۴۰۰ هزار جمعیت رسید که این عدد برای نخستین بار است در کشور محقق شده است، گفت: امیدواریم این روند در حوزه اشتغال، تولید و صادرات تداوم داشته باشد و ثمرات خود را نیز در اقتصاد کشور و خانوار نشان دهد.

سهم صنعت در اشتغال سال ۱۴۰۱

سهم شاغلان بخش کشاورزی و صنعت در ۱۴۰۱ نسبت به ۱۴۰۰ به ترتیب ۱.۵ درصد و ۰.۲ درصد کاهش و سهم خدمات ۱.۸ درصد افزایش داشته است.

به گزارش ایبنا، بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیشتر نشان می‌دهد که ۹.۰ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به سال قبل (۱۴۰۰)، ۰.۲ واحد درصد کاهش یافته است.

در سال ۱۴۰۱، به میزان ۴۰.۹ درصد جمعیت ۱۵ساله و بیشتر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به سال قبل (۱۴۰۰) تغییری نداشته است. جمعیت شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در سال ۱۴۰، برابر با ۲۳ میلیون و ۷۱۶ هزار نفر بوده که نسبت به سال قبل بیش از ۲۶۸ هزار نفر افزایش یافته است.

بررسی اشتغال در بخش‌های عمده فعالیت اقتصادی نشان می‌دهد که بخش خدمات با ۵۱.۶ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده است. در مراتب بعدی، بخش‌های صنعت با ۳۳.۶ و کشاورزی با ۱۴.۸ درصد قرار دارند.

سهم شاغلان بخش کشاورزی و بخش صنعت در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل به ترتیب ۱.۵ درصد و ۰.۲ درصد کاهش و سهم شاغلان بخش خدمات ۱.۸ درصد افزایش داشته است.

اشتغال بخش کشاورزی حدود ۸۳۰ هزار و ۱۵۵ نفر و اشتغال در بخش صنعت حدود یک‌میلیون و ۴۱ هزار و ۸۰۹ نفر و اشتغال بخش خدمات حدود ۶ میلیون و ۲۲۳ هزار و ۱۵۹ نفر هستند.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۶ ساله حاکی از آن است که ۲۲.۶ درصد از فعالان این گروه سنی در سال ۱۴۰۱ بیکار بوده‌اند. بررسی تغییرات سالانه نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد، این نرخ نسبت به سال قبل (۱۴۰۰) ۱.۱ درصد کاهش یافته است.

بررسی نرخ بیکاری گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ ساله در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که ۱۶.۳ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی بیکار بوده‌اند. این در حالی است که تغییرات نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد این نرخ نسبت به سال ۱۴۰۰، به میزان ۰.۲ درصد کاهش یافته است.

نرخ بیکاری پاییز ۱۴۰۲

طبق اعلام مرکز آمار، بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیشتر نشان می‌دهد که ۷.۶ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به فصل مشابه سال قبل (پاییز ۱۴۰۱) ۰.۶ درصد کاهش یافته است.

در پاییز ۱۴۰۲، به میزان ۴۱.۵ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر، از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به فصل مشابه سال قبل (پاییز ۱۴۰۱) ۰.۵ درصد افزایش یافته است.

جمعیت شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در این فصل ۲۴ میلیون و ۷۷۵ هزار نفر بوده که نسبت به فصل مشابه سال قبل ۷۰۶ هزار نفر افزایش داشته است.

بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی نشان می‌دهد که در پاییز ۱۴۰۲، بخش خدمات با ۵۲.۱ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده است. در مراتب بعدی بخش‌های صنعت با ۳۴.۲ درصد و کشاورزی با ۱۳.۶ درصد قرار دارند.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله حاکی از آن است که ۲۰.۶ درصد از فعالان این گروه سنی در پاییز ۱۴۰۲ بیکار بوده‌اند. بررسی تغییرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد، این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۴۰۱) ۱.۴ درصد افزایش یافته است.

بررسی نرخ بیکاری گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ ساله نیز نشان می‌دهد که ۱۴، ۴ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی در پاییز ۱۴۰۲ بیکار بوده‌اند. این در حالی است که تغییرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد این نرخ نسبت به پاییز ۱۴۰۱، به میزان ۰.۴ درصد کاهش یافته است.

در پاییز ۱۴۰۲، بررسی سهم جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر دارای اشتغال ناقص نشان می‌دهد که ۸.۱ درصد جمعیت شاغل، به دلایل اقتصادی (فصل غیرکاری، رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت بیشتر و...) کمتر از ۴۴ ساعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافی بوده‌اند. این در حالی است که ۳۷.۷ درصد از شاغلان ۱۵ساله و بیشتر، ۴۹ ساعت و بیشتر در هفته کار کرده‌اند.

آگهی مزایده ـ آگهی مزایده اموال غیر منقول کلاسه ۱۴۰۱۰۴۰۰۱۰۱۵۰۱۰۰۰۳

به موجب پرونده اجرائي كلاسه فوق برابر محتويات پرونده ثبتي يک قطعه باغ نوع ملک طلق با کاربری به پلاک ثبتی ۴۲۲ فرعی از ۲ اصلی، مفروز و مجزا شده از ۲۱۵ فرعی از اصلی مذکور ، قطعه۱ در طبقه و واقع در بخش ۱۱ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملك لواسانات استان تهران به مساحت ۸۸۲ متر مربع به مالکیت مهرداد میر محمد صادقي فرزند اکبر شماره شناسنامه ۱۱۸ تاریخ تولد ۱۳۴۰/۰۱/۱۰ صادره از اصفهان دارای شماره ملی ۱۲۸۵۵۸۷۸۸۱ با جزسهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۶۷۳۷ تاریخ ۱۳۸۲/۰۴/۱۰ ثبت گردیده است با حدود اربعه ذیل : شمالا بطول ۴۰/۵ متر به سیم توري قطعه دوم شرقا بطول ۱۹/۵ متر سیم توري است به پلاک ۲۱۶ موقوفه جنوبا بطور منکسر بطولهاي ۱۸/۳ متر و ۱۹ متر سیم توري است به پلاک ۲۱۶ و ۲۱۸ فرعي غربا بطول ۳۱/۸ متر سیم توري است به راه عمومي یک مورد بازداشت دائم بموجب دستور شماره ۱۴۰۲۰۵۸۰۱۰۸۶۰۰۰۰۲۴ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ صادره از واحد اجراي اسناد رسمي لواسانات به نفع ـ برای مالکیت مهرداد میر محمد صادقي بازداشت می باشد که طبق نظر کارشناس رسمي مورخه ۱۴۰۲/۷/۱ که یک قطعه باغ مشجر دوکله به مساحت حدود ۸۸۲ متر مربع مورد تعرفه به آدرس لواسانات سیوی کوچک خیابان شهید یقینعلی خیابان شهید کاظمی سمت راست و شرق ملک محدود است به کوچه نرگس پلاک۹ شهرداری مستقر در مختصات جغرافیایی X-560181 ، Y-3964580 بصورت چهار دیواری و یک اطاقک انباری و فاقد امکانات آب و برق و گاز می باشد بنا به مدارک ابرازی نماینده مالک ، ملک دارای پروانه ساختمان ۱۳/۵۷۹۹ مورخه ۸۲/۳/۱۲ از شهرداری لواسان و پروانه دیوار کشی به شماره ۱۳/۳۶۲۹ مورخه ۸۲/۵/۲۷ از شهرداری لواسان می باشد بنا به اظهار نماینده مالک و تحقیقات محلی از مطلعین و معتمدین ملک مزبور فاقد مستاجر و یا متصرف غیر می باشد در ضمن ملک موصوف در بستر رودخانه یا اراضی ملی واقع نمی باشد و به لحاظ عوامل موثر در ارزیابی از جمله موقعیت جغرافیایی محل بهای عادله روز و عرف محل و براساس شرایط حاکم اقتصادی بدون در نظر گرفتن تعهدات و هرگونه بدهی و یا دیون احتمالی به اشخاص حقیقي و حقوقي وبدون در لحاظ اصلاحی به مبلغ ۳۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل سی و هشت میلیارد تومان ارزیابی گردید که برابر گزارش مامور اجرا ملك مزبور مورخه ۱۴۰۲/۹/۲ ملک به صورت قطعه های شهری بصورت باغ و محصور بوده است و شخصی در این خصوص رویت نگردید که تحقیق گردد ملک در تصرف چه کسی و یا در اجاره چه شخصی می باشد ششدانگ پلاك فوق از ساعت۹ الی ۱۲ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۶ در اداره ثبت اسناد و املاک لواسان واقع در لواسان بلوار امام خمیني بعد از آتش نشاني از طریق مزایده به فروش میرسد مزایده از مبلغ ۳۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال شروع و به بالاترین قیمت پیشنهادي نقدا فروخته مي شود لازم به ذکر است شرکت در جلسه مزایده منوط به پرداخت ۱۰ (ده) در صد از مبلغ پایه کارشناسی به حساب سپرده ثبت و تحت شناسه واریز اعلامی و حضور خریدار یا نماینده قانونی او در جلسه مزایده است لذا خریدار و یا خریداران می بایست ۴۸ ساعت اداری قبل از شروع مزایده از طریق pcpose و ۷۲ ساعت اداری قبل از شروع مزایده از طریق سیستم بانکی از مبلغ پایه کارشناسی به حساب سپرده ثبت و تحت شناسه واریز اعلامی اصل فیش واریزی مبلغ ودیعه ده درصد بنام خود را به همراه در خواست کتبی به واحد اجرا تسلیم و ثبت نمایند ضمنا برنده مزایده مکلف است ما به التفاوت مبلغ فروش را ظرف مدت پنج روز از تاریخ مزایده به حساب صندوق ثبت تودیع نماید و در صورتی که ظرف مهلت مقرر مانده فروش را به حساب سپرده ثبت واریز نکند مبلغ مذکور قابل استرداد نبوده و به حساب خزانه واریز خواهد شد در این صورت عملیات فروش از درجه اعتبار ساقط و مزایده تجدید میگردد. ضمنا بدهیهای مربوط به آب ، برق ، گاز ، اعم از حق انشعاب و اشتراک و مصرف و نیز بدهی مالیاتی ، عوارض شهرداری و غیره که رقم قطعی آنها برای این اداره معلوم نشده است بعهده برنده مزایده است و تنظیم سند انتقال موکول به ارائه مفاصا حسابهای دارایی و شهرداری و ... خواهد بود مورد مزایده دارای بیمه نامه نمی باشد ضمنا چنانچه روز مزایده تعطیل رسمي گردد مزایده تجدید می گردد تاریخ انتشار آگهی روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۲/۱۰/۱۳ تاریخ مزایده روز سه شنبه مورخه ۱۴۰۲/۱۰/۲۶ (شناسه آگهی : ۱۶۳۳۵۶۸) ۶

۱۵۴۳۰/م الف

رئیس اجرای اسنادرسمی لواسان

به آقای مهرداد میر محمد صادقي اخطار مي گردد:

یک قطعه باغ نوع ملک طلق با کاربری به پلاک ثبتی ۴۲۲ فرعی از ۲ اصلی ، مفروز و مجزا شده از ۲۱۵ فرعی از اصلی مذکور ، قطعه۱ در طبقه و واقع در بخش ۱۱ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملك لواسانات استان تهران به مساحت ۸۸۲ متر مربع به مالکیت مهرداد میر محمد صادقي فرزند اکبر شماره شناسنامه ۱۱۸ تاریخ تولد ۱۳۴۰/۰۱/۱۰ صادره از اصفهان دارای شماره ملی ۱۲۸۵۵۸۷۸۸۱ با جزسهم ۶ از کل سهم ۶ بعنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۶۷۳۷ تاریخ ۱۳۸۲/۰۴/۱۰ طي آگهي مزایده شماره ۱۴۰۲۰۴۳۰۱۰۸۶۰۰۰۰۱۵ در حال مزایده است جهت اطلاع به سایت سازمان Agahi.ssaa.ir مراجعه نمائید. تاریخ مزایده ۱۴۰۲/۱۰/۲۶ (شناسه آگهی : ۱۶۳۳۵۷۱) ۲

۱۵۴۳۱/م الف

مسئول واحد اجراي اسناد رسمي لواسانات ـ نصرالله رادپور

«مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به همراه ارزیابی کیفی»

اداره کل بنادر و دریانوردی استان مازندران

اداره کل بنادر و دریانوردی استان مازندران - منطقه ویژه اقتصادی بندر نوشهر در نظر دارد در اجرای قانون برگزاری مناقصات و آئین‌نامه اجرایی بند(ج) ماده ۱۲ آن به شماره ۸۴۱۳۶/ت ۳۳۵۶۰ هـ مورخ ۸۵/۷/۱۶ پروژه با مشخصات ذیل را از طریق فراخوان عمومی به تامین کننده واجد صلاحیت واگذار نماید.

۱- موضوع مناقصه: تامین، حمل، تست و تحویل ۱ دستگاه موتور ۴۰۰ کیلو وات (۵۴۴ اسب بخار) جرثقیل لیبهر LHM۱۰۰ بندر نوشهر

۲- شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران: ۲۰۰۲۰۰۳۸۲۲۰۰۰۰۱۸

سپرده شرکت در مناقصه: شرکت کننده در مناقصه باید مبلغ (به عدد) ۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ سه میلیارد و پانصد میلیون ریال (به حروف) به عنوان سپرده شرکت در فرایند مناقصه می‌بایست نسبت به ارائه ضمانتنامه بانکی یا ضمانتنامه معتبر از سوی موسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز یا ضمانتنامه صادره توسط موسسات بیمه گر دارای مجوز براساس آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی به شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ یا اصل فیش واریزی به حساب تنخواه گردان پرداخت بندر نوشهر نزد بانک مرکزی به شماره ۸۵۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۰۶۴۵۷۱۲۱۲۳۶۰ ارائه نمایند.

۳- مدت و مبلغ اولیه اجرای کار: برآورد اولیه عملیات اجرایی پروژه ۷۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و مدت اولیه ٤ ماه می‌باشد.

٤- حداقل امتیاز ارزیابی کیفی: ۶۰ امتیاز

۵- محل، مهلت و نحوه دریافت اسناد:

* مناقصه گران می‌توانند حداکثر تا ساعت ۱۵ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۰ نسبت به دریافت اسناد مناقصه و ارزیابی کیفی از طریق مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس setadiran.ir به صورت رایگان اقدام نمایند.

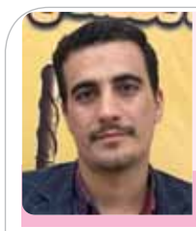
* محل و مهلت بارگذاری اسناد مناقصه: مهلت بارگذاری اسناد ارزیابی کیفی مناقصه در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس setadiran.ir حداکثر تا ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ می‌باشد.

اداره کل بنادر و دریانوردی استان مازندران

یادداشت

وزارت صمت پاسخگو باشد

محمدعلی قدیری
کارشناس حوزه انرژی

واردات بنزین به یک پاشنه آشیل اساسی برای کشور تبدیل شده است. مقصر اصلی این وضعیت، مصرف بالای خودروهای فعال داخلی چه خودروهای فرسوده و خودروهای تولیدی جدید با میانگین مصرف بالاست. باید هر چه سریع‌تر به این وضعیت رسیدگی کنیم و بدانیم که اصلاح صنعت خودرو کشور مقدمه اصلی آن و یکی از راهکارهای اساسی برای رفع این معضل است.

در لایحه بودجه ۱۴۰۳ دولت به پیش‌بینی هزینه حدود ۳ میلیارد دلاری برای واردات بنزین پرداخته است. به‌این‌ترتیب، درحالی‌که در سال ۱۴۰۱ صادرات بنزین داشتیم و کشور از حدود یک میلیارد دلار ارزآوری منتفع شد، حالا به هزینه‌کرد حدود ۳ هزار میلیارد دلاری برای واردات بنزین نیاز داریم؛ موضوعی بسیار مهم که نمی‌توان آن را نادیده گرفت.

با توجه به کسری بودجه ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی که واردات بنزین به کشور تحمیل می‌کند، کلیات بودجه در مجلس رد شد. آمار و ارقام موجود نشان می‌دهد اگر مشکل ناترازی بنزین را با روش‌هایی مانند اصلاح کیفیت خودروها، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل شخصی و عمومی، بهبود جاده‌ها، تنوع‌بخشی به سبد سوختی کشور و موارد دیگر حل نکنیم، در باتلاقی گیر خواهیم افتاد که نتیجه آن جز هدررفت منابع ارزی کشور نخواهد بود. ناترازی بنزین یک راه‌حل ندارد و باید برای رفع آن، مجموعه‌ای از راهکارها را در پیش بگیریم و اگر اهتمام جدی در این زمینه نداشته باشیم، هر سال بر شدت موضوع و میزان ارزی که برای واردات بنزین نیاز داریم، افزوده می‌شود.

بسیاری بر این اعتقاد هستند که واردات خودروهای برقی و هیبریدی می‌تواند به کاهش مصرف بنزین در کشور کمک کند. از سوی دیگر، فضایی رقابتی ایجاد می‌شود و خودروسازان به اجبار به سمت بهبود کیفیت خودروهایشان حرکت می‌کنند.

متاسفانه شرایط ناترازی بنزین در کشور به نقطه حساسی رسیده و نیاز به مبالغ بالایی برای واردات داریم و در حال‌حاضر نسبت به سال ۱۴۰۱ که جزو صادرکنندگان بنزین بودیم و سالانه یک میلیارد دلار برای کشور ارزآوری داشتیم در شرایطی هستیم که برای بودجه ۱۴۰۳ پیش‌بینی هزینه ۳ میلیارد دلاری برای واردات بنزین داریم چنانچه مشکل ناترازی بنزین حل نشود با مشکلات جدی‌تری در سال‌های آینده روبه‌رو می‌شویم و هر سال بر شدت وخامت موضوع افزوده می‌شود، زیرا میزان مصرف بنزین در کشور به‌صورت روزافزون در حال افزایش است و هر سال نیاز به مبالغ بیشتری برای واردات داریم. در ارتباط با موضوع ناترازی بنزین، چند موضوع را باید مدنظر داشته باشیم. عوامل گوناگونی در بخش‌های مختلف دست‌به‌دست هم داده‌اند تا امروز با ناترازی بنزین روبه‌رو شویم؛ بنابراین، باید در حوزه‌های مختلف سرمایه‌گذاری داشته باشیم تا بتوانیم تا حدی این مشکل را کنترل کنیم و در مواجهه با بحران، کمتر آسیب ببینیم.

واقعیت این است که به‌شدت در حوزه زیرساخت‌های حمل‌ونقل عمومی ضعیف هستیم و باید در این زمینه کارهای اساسی انجام دهیم. در تهران که پایتخت کشور است و کلانشهر به‌شمار می‌رود، حتی اگر مردم تصمیم بگیرند از وسایل حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند هم چون بسترهای لازم مهیا نیست در نتیجه شاهد تغییرات یا اتفاق خاصی در کاهش مصرف بنزین نخواهیم بود؛ از این‌رو تقویت ناوگان حمل‌ونقل عمومی باید یکی از اولویت‌های مهم کشور باشد، به‌نحوی‌که به‌صورت کامل، جوابگوی نیازهای شهروندان باشد و انگیزه‌ای جدی برای مردم به‌منظور استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی به‌جای خودروهای شخصی به وجود بیاورد.

در این میان، به‌واسطه اینکه مصرف سوخت خودروهای فرسوده بالاست، موضوع اسقاط خودروهای فرسوده نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. متاسفانه در حال حاضر به‌دلیل برنامه‌های نادرست یا عدم اجرای برنامه‌های اسقاط، شاهد هستیم که تعداد زیادی خودروهای فرسوده در سطح شهرها تردد می‌کنند که علاوه بر ایجاد مشکلات جدی برای سلامتی شهروندان، مصرف بنزین را هم به‌شدت بالا می‌برند. البته باید در حوزه واردات خودرو نیز با هوشمندی عمل کنیم و فقط به واردات خودروهای هیبریدی بپردازیم تا در نهایت شاهد کاهش مصرف سوخت باشیم. متاسفانه به‌دلایل گوناگون در حال‌حاضر برای واردات خودروهایی ارز پرداخت می‌کنیم که مصرف سوخت بالایی دارند و گاه حتی از خودروهای داخلی نیز بیشتر بنزین مصرف می‌کنند. وزارت صنعت، معدن و تجارت باید در این زمینه پاسخگو باشد. سیاست‌ها باید در هماهنگی با یکدیگر باشند. به‌عنوان نمونه اینکه به خودروهای بالای ۲۵ سال کارت سوخت نمی‌دهیم، اما از آن طرف در جایگاه‌ها کارت سوخت وجود دارد و افراد می‌توانند از آنها استفاده کنند، توجیهی ندارد و هدفی که در راستای آن کارت سوخت به خودروهای فرسوده داده نمی‌شود را به محاق می‌برد. سی‌ان‌جی و ال‌پی‌جی می‌توانند ریسک ما را در وابستگی کامل به بنزین کاهش دهند و در حل مشکل ناترازی بنزین کمک‌کننده باشند. باید این واقعیت را هم مدنظر داشته باشیم که به‌طورکلی مصرف بالایی داریم و باید برای اصلاح آن چاره‌اندیشی اساسی داشته باشیم.

در نهایت اینکه واردات بنزین به یک پاشنه آشیل اساسی برای کشور تبدیل شده است و مقصر اصلی این وضعیت نیز مصرف بالای خودروهای فعال داخلی چه خودروهای فرسوده و خودروهای تولیدی جدید با میانگین بالای مصرف هستند؛ باید به این وضعیت رسیدگی کنیم، ضمن اینکه اصلاح صنعت خودرو کشور مقدمه اصلی این اصلاحات است.

در صورت عدم‌اقدام فوری برای کنترل ناترازی بنزین

فاجعه تورمی و نابودی منابع ارزی در راه است

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

کسری بودجه، تبصره هدفمندی بودجه ۱۴۰۳ و افزایش ۱۲۰ هزار میلیارد تومانی واردات در طرف مصارف این تبصره، بیانگر این است که اگر اقدامات لازم در جهت بهبود صنعت خودرو کشور انجام نشود، قطعا شاهد تشدید ناترازی به میزانی بسیار بیشتر از میزان فعلی خواهیم بود. پیامدهای عدم‌تعادل و ناترازی بنزین و تشدید واردات فراتر از کسری بودجه، فوری است و اگر اقدامات مناسبی در راستای رفع این مشکل انجام نشود، بخش بنزین و انرژی کشور با پیامدهای ناگواری روبه‌رو خواهد شد و رشد مصرف بسیار بالا در کمتر از ده سال آینده منجر به تشدید فاجعه ناترازی بنزین می‌شود و ممکن است نیاز به صادرات یک‌میلیون بشکه نفت خام در روز برای تامین مصرف داخلی از طریق واردات بنزین داشته باشیم. در این گزارش صمت به بررسی مشکل ناترازی بنزین و جوانب پیدا و پنهان آن پرداخته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

ناترازی بنزین بر اثر عوامل متعددی رخ داده و برای رفع آن باید سیاست‌های متنوعی را به اجرا بگذاریم

بحرانی‌ترین مسئله در سیاست اقتصادی ایران

شواهد نشان می‌دهد اگر سیاست‌های دقیق و عاجلی در زمینه حل مشکل ناترازی بنزین در پیش نگیریم، به‌طور قطع در آینده نزدیک با مشکلات جدی روبه‌رو می‌شویم. درصورتی‌که روند فعلی مصرف ادامه یابد و چاره‌اندیشی نکنیم، مجبور به واردات بنزین در حجم بالا و صرف منابع ارزی هنگفت خواهیم شد.

نکته مهم این است که با توجه به رشد روزافزون مصرف بنزین در کشور، هر سال نیاز به منابع ارزی بیشتری برای واردات بنزین داریم و این به‌معنای وارد شدن به یک باتلاق است. بنا بر برخی پیش‌بینی‌ها، با روند فعلی، ایران در ۱۰ سال آینده نیاز به واردات روزانه ۱۱۰ میلیون لیتر بنزین خواهد داشت؛ یعنی درآمد صادرات روزانه یک‌میلیون بشکه نفت ایران با قیمت ۷۰ دلار باید صرف واردات بنزین شود که فاجعه‌آفرین خواهد بود.

بعد از چند سال حضور ایران در بین صادرکنندگان بنزین از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰، در نهایت در سال ۱۴۰۱ صادرات بنزین کشورمان متوقف شد. به اعتقاد کارشناسان، افتتاح فازهای سه‌گانه پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس و شیوع کرونا در سال ۱۳۹۸ در مثبت شدن تراز بنزین موثر بود و منجر به صادرات آن شد. عواملی که به‌مرور اثر خود را از دست دادند و حالا متاثر از این شرایط با ناترازی بنزین روبه‌رو شده‌ایم.

اگر بخواهیم دقیق‌تر عمق فاجعه ناترازی بنزین را بدانیم، باید به بودجه سال آینده نگاهی بیندازیم؛ جایی در تبصره هدفمندی یارانه‌ها، بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه داریم؛ وضعیتی که موجب خواهد شد علاوه بر کسری بودجه، دولت به‌دلیل تشدید واردات بنزین، به استقراض از بانک مرکزی اقدام کند که باعث تورم بیشتر خواهد شد.

موضوع نارضایتی و افزایش واردات بنزین در ایران عامل مهمی در کسری بودجه سال آینده است. در سال‌های اخیر، عدم‌تعادل انرژی در کشور، به‌ویژه در بخش بنزین، به یک نگرانی بزرگ تبدیل شده است. این عدم‌تعادل باعث ضررهای اقتصادی قابل‌توجهی برای ایران شده، به‌طوری‌که واردات بنزین بخش قابل‌توجهی از کسری بودجه را تشکیل می‌دهد.

براساس تبصره هدفمندی بودجه ۱۴۰۳، برآورد می‌شود که سال آینده بیش از ۳ میلیارد دلار واردات بنزین موردنیاز باشد. این امر حاکی از تشدید بحران و تشدید عدم‌تعادل بنزین است که تاثیرات مخربی بر اقتصاد کشور داشته است. یکی از بحرانی‌ترین مسائل در سیاست اقتصادی ایران، اتکای شدید این کشور به واردات بنزین و افزایش شکاف بین تولید و هزینه در بودجه است. این عدم‌تعادل علاوه بر اینکه امنیت انرژی کشور را تهدید می‌کند، فشار مالی قابل‌توجهی بر بودجه وارد خواهد کرد.

وابستگی به واردات بنزین و تشدید عدم‌تعادل بین تولید و هزینه در بودجه ۱۴۰۳، نه‌تنها امنیت انرژی و اقتصاد ایران را مختل می‌کند، بلکه کسری بودجه جدی را نیز ایجاد می‌کند. برآوردهای اولیه حاکی از کسری بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی تنها در بخش یارانه انرژی است که نیاز مبرم به اقدامات فوری و موثر برای رفع این موضوع را نشان می‌دهد.

عامل اصلی عدم‌تعادل در بخش بنزین، نارضایتی و تشدید آن است. ایران که زمانی صادرکننده بنزین بود، اکنون با شرایطی روبه‌رو است که دیگر منابع صادراتی ندارد. در بعد هزینه‌ای، تبصره هدفمندی یارانه‌ها بیش از ۱۲۰ هزار میلیارد تومان افزایش داشته که به کسری بودجه پیش‌بینی‌شده ۲۰۰ هزار میلیارد تومانی در لایحه بودجه ۱۴۰۳ منتج شده است. کسری بودجه تبصره هدفمندی بودجه ۱۴۰۳ و افزایش ۱۲۰ هزار میلیارد تومانی واردات در طرف مصارف این تبصره، بیانگر این است که اگر اقدامات لازم در جهت بهبود صنعت خودرو کشور با خودروهای بسیار پرمصرف و باکیفیت پایین موتور، انجام نشود، به‌طور قطع شاهد تشدید ناترازی به میزان بسیار بیشتر از میزان فعلی خواهیم بود.

پیامدهای عدم‌تعادل و ناترازی بنزین و تشدید واردات فراتر از کسری بودجه فوری است. اگر اقدامات مناسب انجام نشود، بخش بنزین کشور و عدم‌تعادل انرژی کلی با پیامدهای ناگواری روبه‌رو خواهد شد. این رشد مصرف بسیار بالا در آینده و ده سال دیگر منجر به تشدید فاجعه ناترازی بنزین می‌شود و ممکن است نیاز به صادرات یک‌میلیون بشکه نفت خام در روز برای تامین مصرف داخلی از طریق واردات بنزین داشته باشد.

برای رسیدگی موثر به این موضوع، دولت باید اقدامات فوری و جامع را اجرا کند و نه‌تنها باید برای کاهش وابستگی به واردات بنزین گام بردارد، بلکه باید برای افزایش تولید داخلی، توسعه سوخت جایگزین و بهبود بهره‌وری انرژی نیز تلاش کند. علاوه بر این، دولت باید بر کاهش یارانه سوخت و ارائه برنامه‌های هدفمند یارانه تمرکز کند تا اطمینان حاصل شود کسانی که بیشترین نیاز را به کمک دارند، آن را دریافت می‌کنند و در عین‌حال فشار بر بودجه را به حداقل می‌رساند. این کار را می‌توان با اجرای برنامه‌های یارانه‌ای که دارای معیارهای مالی است یا کاهش تدریجی یارانه‌ها در طول زمان انجام داد. علاوه بر این، باید تلاش‌هایی برای تشویق حمل‌ونقل عمومی و ترویج استفاده از وسایل نقلیه الکتریکی صورت گیرد. این امر به کاهش تقاضا برای بنزین و کاهش فشار بر بودجه کمک و درعین‌حال نگرانی‌های زیست‌محیطی را نیز برطرف می‌کند.

تبدیل به واردکننده بنزین شده‌ایم

سیدمحمدرضا میرتاج‌الدینی، عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه و محاسبات مجلس درباره ناترازی بنزین که در کشور بروز کرده و مجبور به واردات بنزین به میزان ۳ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۳ شده‌ایم، به صمت اظهار کرد: همان‌طور که بسیاری از کارشناسان اذعان می‌کنند، ناترازی بنزین در آینده نزدیک مشکلات جدی برایمان به وجود می‌آورد.

میرتاج‌الدینی ادامه داد: براثر غفلتی که تاکنون در زمینه نحوه استفاده از بنزین داشته‌ایم و عدم‌اعمال سیاست‌گذاری‌های درست، حالا به‌جایی رسیده‌ایم که از صادرکننده بنزین به واردکننده آن تبدیل شده‌ایم و مجبوریم ارز فراوانی را در این زمینه هزینه کنیم.

عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه و محاسبات مجلس خاطرنشان کرد: دولت قبلی اهتمام جدی به موضوع بنزین و اعمال راهکارهای اساسی برای مدیریت مصرف آن در کشور نداشت و حالا با مشکلات جدی در این بخش روبه‌رو شده‌ایم. لازم است دولت فعلی سیاست‌های اساسی در راستای حل مشکل به اجرا بگذارد.

وی ادامه داد: کارشناسان راهکارهای متعددی برای جلوگیری از وخامت بیشتر موضوع ناترازی بنزین در کشور پیشنهاد داده‌اند که اگر در راستای عملیاتی‌سازی آنها گام برنداریم، در آینده نزدیک با مشکلات جدی و لاینحلی روبه‌رو می‌شویم. متاسفانه درحال‌حاضر تبدیل به واردکننده بنزین شده‌ایم و این مشکلات در آینده تشدید خواهد شد.

عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه و محاسبات مجلس اظهار کرد: دوگانه‌سوز کردن خودروها و استفاده حداکثری از ظرفیت سی‌ان‌جی در کشور باید مدنظر قرار بگیرد. ال‌پی‌جی یا گاز مایع نیز می‌تواند گزینه خوبی برای تنوع‌بخشی به سبد سوختی کشور باشد. به‌ویژه اگر بتوانیم ناوگان حمل‌ونقل عمومی مانند تاکسی‌ها، اسنپ و... را دوگانه‌سوز کنیم، گام بزرگی در راستای حل مشکل ناترازی بنزین در کشور برداشته‌ایم.

میرتاج‌الدینی با اشاره به عوامل موثر در ایجاد ناترازی بنزین گفت: ناترازی بنزین براثر عوامل متعددی رخ داده است و برای رفع آن نیز باید سیاست‌های متنوع و دقیقی را به اجرا بگذاریم. اعمال روش‌هایی مانند تخصیص گازوئیل براساس میزان پیمایش در چارچوب سامانه می‌تواند عامل مهمی در بهینه‌سازی مصرف سوخت در کشور باشد. در این زمینه هنوز دولت نتوانسته اقدامات خوبی انجام دهد.

عضو کمیسیون برنامه‌وبودجه و محاسبات مجلس در پایان تاکید کرد: اتخاذ راهکارهای اساسی در راستای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی و شخصی می‌تواند تاثیر بالایی در بهبود وضعیت ناترازی بنزین در کشور داشته باشد.

کنترل ناترازی بنزین، نیازمند اقدامی عاجل

علی جدی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس یازدهم نیز درباره این موضوع که ما از صادرکننده بنزین در سال ۱۴۰۱ به واردکننده بنزین تبدیل شده‌ایم و در لایحه بودجه ۱۴۰۳ پیش‌بینی هزینه‌کرد ۳ میلیارد دلاری برای واردات بنزین انجام داده‌ایم، به صمت گفت: اینکه برنامه‌ای برای حل مشکل ناترازی بنزین نداریم، ما را به اینجا رسانده است. هرقدر در حل مشکل تعلل کنیم، باید در آینده هزینه بیشتری بپردازیم.

جدی ادامه داد: کارشناسان به‌دقت موضوع را بررسی کرده و راهکارهای اساسی و عملیاتی ارائه داده‌اند. دولت هم باید سیاست‌گذاری جدی در راستای حل مشکل ناترازی بنزین داشته باشد و جلوی هدررفت منابع ارزی کشور را براثر واردات بنزین بگیرد.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس خاطرنشان کرد: ایجاد تفاوت میان پرمصرف‌ها و کم‌مصرف‌ها می‌تواند اثر جدی بر میزان مصرف داشته باشد. در حال حاضر بین کسانی که مصرف درستی دارند با کسانی که چندین‌برابر الگوی مصرف به استفاده از بنزین می‌پردازند، هیچ تفاوتی وجود ندارد. این بی‌تفاوتی نسبت به میزان و نحوه مصرف بنزین برایمان مشکل‌ساز شده است.

وی درباره این موضوع که در حال حاضر خودروهای فرسوده زیادی در کشور در بخش حمل‌ونقل عمومی و شخصی فعالیت دارند و ضمن دامن زدن به مشکل ناترازی بنزین، مشکلات جدی به لحاظ سلامت شهروندان نیز ایجاد کرده‌اند، تصریح کرد: نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی کشور از اهمیت بالایی برخوردار است. این روش در کاهش مصرف بنزین و حل‌وفصل مشکل ناترازی اثرگذار خواهد بود.

جدی گفت: خودروهای فرسوده در بخش شخصی نیز مشکل‌ساز هستند و باید برنامه‌ای برای اسقاط آنها داشته باشیم. دولت باید با فوریت درزمینه خودروهای فرسوده اقدام کند.

وی ادامه داد: به نظر نمی‌رسد در کوتاه‌مدت دولت بتواند اقدام جدی در زمینه تولید خودروهای برقی در کشور انجام دهد و بهتر است از طریق هماهنگی با شهرداری‌ها در کلانشهرها به واردات خودروهای باکیفیت و کم‌مصرف بپردازیم و برنامه‌ریزی برای تولید خودروهای برقی در داخل کشور نیز داشته باشیم.

جدی در پایان تاکید کرد: شاید واردات بنزین راهکار فوری و راحتی باشد، اما در بلندمدت به نفع کشور نیست. بهتر است به راهکارهای منطقی مانند تنوع‌بخشی به سبد سوختی کشور، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی و شخصی، واردات خودروهای کم‌مصرف و باکیفیت، استفاده از خودروهای برقی و موارد این‌چنینی رو بیاوریم.

کارشناسان به‌دقت موضوع ناترازی بنزین را بررسی کرده و راهکارهای عملیاتی ارائه داده‌اند

سخن پایانی

بنا بر این گزارش و به اعتقاد کارشناسان، تشدید واردات بنزین و کسری بودجه ناشی از آن از چالش‌های بزرگ اقتصاد ایران است. وابستگی به واردات بنزین و افزایش شکاف بین تولید و هزینه در بودجه، نیاز فوری به اقدامات جامع را برجسته می‌کند. دولت باید بر کاهش وابستگی به واردات بنزین، افزایش تولید داخلی، بهبود بهره‌وری انرژی و اجرای برنامه‌های هدفمند یارانه‌ها تمرکز کند. علاوه بر این، ترویج حمل‌ونقل عمومی و وسایل نقلیه الکتریکی می‌تواند به رفع عدم‌تعادل بنزین و پایداری بلندمدت آن کمک کند. با پرداختن موثر به این مسائل، ایران می‌تواند کسری بودجه را کاهش داده و به ثبات اقتصادی بیشتری دست یابد. به‌منظور رفع مشکل ناترازی بنزین، سیاست‌های مختلفی را می‌توانیم در پیش بگیریم. افزایش کنترل‌ها به‌منظور جلوگیری از قاچاق بنزین، تقویت ناوگان حمل‌ونقل عمومی و مدیریت ترافیک در شهرهای کلان و واردات خودروهای برقی و هیبریدی از جمله پیشنهادهایی است که کارشناسان مطرح می‌کنند.

افزایش ۴۰ برابری عوارض صادراتی مواد معدنی، تحریم هوشمند داخلی است

توقف حضور در بازار جهانی

وضع عوارض صادراتی از سوی دولت روی محصولات بخش معدن و صنایع معدنی در ماه‌های اخیر خبرساز شده است. فعالان بخش معدن این مصوبه را فراقانونی می‌دانند که با قانون بودجه امسال نیز همخوانی ندارد. توقف صادرات و کاهش قابل‌توجه درآمدهای ارزی و به دنبال آن، توقف تولید در بازار داخلی به دلیل نبود بازار مصرف از مهم‌ترین پیامدهای بخشنامه فراقانونی هیات‌دولت و دریافت عوارض صادراتی از محصولات معدنی و صنایع‌معدنی است. گویی سیاست‌گذاران و دولتمردان کمر به نابودی صنایع بسته‌اند و در این مسیر از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کنند. فعالیت در بخش معدن و صنایع‌معدنی در سال‌های اخیر تحت‌تاثیر شرایط تحریمی و همچنین محدودیت‌های زیرساختی کشور به‌شدت تضعیف شده است و نمی‌توان به‌سادگی از کنار این مشکلات عبور کرد.

عکس: آیدا فریدی

عضو اتاق ایران بابیان اینکه افزایش ۴۰ برابری عوارض صادراتی مواد معدنی، تحریم هوشمند داخلی است، گفت که در حال مذاکره با دولت و مجلس برای اصلاح و تعدیل این سیاست هستیم. به گزارش مهر سجاد غرقی نایب‌رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران در مورد اعمال عوارض صادراتی بر محصولات معدنی، اظهار کرد: ابلاغیه اخیر اثرات منفی شدید، دفعی و سریعی روی بازارها دارد. این مسئله باعث تعلیق قراردادها، توقف پرداخت‌ها و از دست رفتن بازارها در کوتاه‌مدت و میان‌مدت می‌شود.

▣ مخاطرات صادرات

غرقی افزود: مسئله مهم آنکه چرخه گردش مالی و تامین مالی زنجیره به‌ویژه میانه و بالادست دچار مخاطره خواهد شد. امروز پرداخت‌ها در برخی از بنگاه‌ها متوقف‌شده چراکه منشأ اصلی تامین مالی که ارز ناشی از صادرات است، با مخاطره مواجه شده است.

وی ادامه داد: عوارضی که مجلس به میزان ۰,۵ درصد لحاظ کرده بود در برخی از اقلام به ۲۰ درصد رسیده که بیانگر رشد ۴۰ برابری است که سیاست‌هایی کاملا ضدصادرات و مخالف با اهداف دولت مبنی بر رشد ۲۳ درصدی در صادرات، ۸ درصدی در صنعت و ۱۳ درصدی در معدن است.

نایب‌رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران بابیان اینکه باید سریع نسبت به این مسئله عکس‌العمل نشان داد، گفت: این سیاست تحت هر عنوانی چه جلوگیری از خام‌فروشی چه حمایت از زنجیره و... باشد در واقعیت تحریم هوشمند داخلی است.

> وضع عوارض صادراتی تحت هر عنوانی چه جلوگیری از خام‌فروشی چه حمایت از زنجیره و... در واقعیت تحریم هوشمند داخلی است

وی افزود: ۴ منشأ اصلی تامین مالی برای سرمایه در گردش و سرمایه‌گذاری داریم که شامل ارز ناشی از صادرات، فروش داخل، تسهیلات بانک و بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری خارجی می‌شود.

نایب‌رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران اضافه کرد: بحث سرمایه‌گذاری خارجی که فعلا منتفی است، بانک‌ها هم، توان چندانی برای تسهیلات دهی ارزان نرخ ندارند. در فروش داخلی هم مشکل داریم زیرا مواد معدنی و اقلامی که مشمول عوارض شده‌اند عمدتا مازاد بر مصرف هستند و تقاضای موثر در داخل برای آنها وجود ندارد همچنین نرخ‌گذاری‌ها در بسیاری از حلقه‌ها دستوری است. بنابراین تنها منشأ تامین مالی برای برخی از حلقه‌ها ارز ناشی از صادرات است که با ۴۰ برابر کردن عوارض صادراتی شاهرگ این زنجیره به‌ویژه حلقه‌های میانی و بالادست را قطع می‌کنیم.

غرقی اضافه کرد: همچنین این مورد مخالف با احکام ۲۳ ماده برنامه توسعه‌ای کشور و ماده ۳۷ قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار است زیرا وضع هرگونه عوارض بر مازاد مصرف داخل ممنوع است.

وی ادامه داد: تاثیر این سیاست دفعی و لحظه‌ای است و بر بازارها اثر می‌گذارد و گردش و تامین مالی را در زنجیره معدن و صنایع معدنی به‌ویژه در حلقه‌های بالادست و میانی متاثر خواهد کرد.

نایب‌رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران گفت: اتاق بازرگانی و تشکل‌ها در حال مذاکره با دولت و مجلس برای تعدیل و اصلاح این سیاست هستند که امیدواریم این اتفاقا سریع‌تر بیفتد تا با یک شوک دیگر در بازار و صنعت مواجه نشویم.

▣ حذف قیمت‌گذاری دستوری، ضامن توسعه

نایب‌رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران گفت: حذف قیمت‌گذاری دستوری، ضامن توسعه بخش معدن است. وی با اشاره به اینکه فروش داخل، فروش صادراتی، سرمایه‌گذاری (چه داخلی و چه خارجی) و همچنین تسهیلات بانکی ۴ مسیر برای تامین منابع در بخش معدن هستند، افزود: تعیین عوارض سنگین برای بخش صادرات مواد معدنی، موجب شده است که منابع پایدار ارزی برای بخش معدن به وجود نیاید و همچنین در فروش داخل، قیمت‌گذاری دستوری را شاهد هستیم و باوجوداینکه بورس کالا را داریم، اما قیمت‌ها رقابتی نیست و در واقع بخش معدن به‌صورت پایدار از دو منبع اصلی محروم می‌شود.

وی گفت: سرمایه‌گذاری خارجی نیز تا اطلاع بعدی ممکن و محتمل نیست و بخش معدن نیز حتی اگر موانع تحریمی حل شود، به دلیل پر ریسک و سرمایه‌بر بودنش، در اولویت سرمایه‌گذاری خارجی نیست.

غرقی همچنین با اشاره به شرایط نامناسب بانک‌ها در تامین مالی، تسهیلات مالی را نیز گزینه مناسبی برای تامین منابع بخش معدن ندانست و افزود: بانک‌ها در شرایطی نیستند که بتوانند تامین مالی جدی به‌واسطه تسهیلات انجام دهند.

نایب‌رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران گفت: فقط درصورتی‌که صادرات مواد معدنی را آزاد کنیم و قیمت‌گذاری دستوری را برداریم، می‌توانیم امیدواریم باشیم که بخش معدن در حوزه‌های مس، بوکسیت، سنگ‌های ساختمانی، آهن و فولاد توسعه می‌یابد و در غیر این صورت روند توسعه در بخش معدن کندتر یا حتی متوقف خواهد شد.

سخن پایانی

چندی پیش، تعدادی از انجمن‌های فعال در حوزه صنایع‌معدنی طی نامه‌ای از مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری درخواست لغو بخشنامه عوارض صادراتی برای کلیه محصولات زنجیره تولید معدن و صنایع‌معدنی یا اصلاح آن را داشتند.

دفتر مخبر نیز طی نامه‌ای از عباس علی‌آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت درخواست رسیدگی و اعلام نتیجه کرد. ماجرا ازآنجا آغاز شد که بر اساس بند ز تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ مقرر شد از صادرات محصولات با ارزش‌افزوده پایین تا ۰.۵ درصد عوارض دریافت شود و به تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان اختصاص یابد. اما این مصوبه در اجرا تغییراتی کرد و در قالب دریافت عوارض قابل‌توجه صادراتی از محصولات معدنی و صنایع‌معدنی ابلاغ شد؛ مصوبه‌ای که اجرایی شدن آن به‌منزله توقف تولید در بخش بزرگی از فعالیت‌های معدنی و صنعتی کشور است.

نکته مهم‌تر از کشمکش‌های اصلاح یا لغو مصوبه دریافت عوارض، ناآگاهی تصمیم‌گیران در بدنه اقتصادی دولت است که آینده کشور را مبهم و حتی ترسناک می‌کند.

نوبت دوم

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت و گاز پارس

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی
مناقصه شماره WSS-0130435
با شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۲۰۰۱۰۳۴۰۰۰۰ ۴۶

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید۲۷ قلم (۲۲۱۶ عدد) GASKETES مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تامین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت استعلام ارزیابی کیفی: الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار
ب) اساسنامه، اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندرج در روزنامه رسمی)
ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد بلافاصله پس از چاپ آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت اداری، به نشانی اینترنتی WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی ، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

• کالای مورد درخواست وفق مشخصات فنی سازنده اصلی می‌بایست از سازندگان داخلی پیشنهاد و تأمین گردد.

• نظر به اینکه به استناد بخشنامه معاون محترم مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت، به شماره ۹۷/۲۱۳۹۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۰، انعقاد قرارداد و انجام خرید صرفا با تامین کنندگانی که نام آن ها در فهرست بلند سامانه تامین الکترونیکی کالای صنعت نفت (EP) قراردارد، امکان پذیر است. بنابراین مناقصه‌گر موظف به انجام تشریفات لازم جهت قرارگرفتن در فهرست سامانه EP تا تاریخ انعقاد قرارداد بوده و هرگونه تبعات ناشی از عدم رعایت مقررات فوق، متوجه مناقصه‌گر خواهد بود.

•آخرین مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: دو هفته پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی در سامانه مذکور بارگذاری نمایند.

• تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه: متعاقبا به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید

•آخرین مهلت تحویل پیشنهاد و تاریخ گشایش پیشنهادها: طبق تاریخ های مندرج در اسناد مناقصه.

• لازم به ذکر است پیشنهادهای ارائه شده توسط مناقصه‌گران می‌بایست حداقل تا ۳ ماه از تاریخ تحویل پیشنهاد مالی معتبر باشد.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر، متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن ۵ و ۸۳۷۶۲۶۰۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.

• اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۱۴۵۶-۰۲۱

شناسه آگهی: ۱۶۳۱۳۵۶
شرکت نفت و گاز پارس- روابط عمومی

نوبت اول
شناسه ۱۶۳۵۴۳۶

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان البرز(سهامی خاص)

فراخوان خرید خدمات مشاوره
براساس روش کیفیت و قیمت (QCBS)

درج آگهی مناقصه بازاریابی نقشه‌برداری، نقشه‌کشی و یکپارچه‌سازی نقشه‌های شهرهای محمدشهر، مشکین‌دشت و گرمدره

شرکت گاز استان البرز در نظر خرید خدمات مشاوره براساس روش کیفیت و قیمت (QCBS) درسامانه ستاد(۲۰۰۲۰۰۱۴۰۲۰۰۰۰۶۵) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی(دولت) برگزار نماید. مبلغ برآورد اولیه ۳۷.۹۷۵.۶۹۴.۰۰۰ ریال

۱-زمان بارگذاری اسناد ارزیابی (اسناد کیفی و پکیج شرح خدمات) توسط مناقصه گزار روز چهارشنبه ۱۴۰۲/۱۰/۰۶

۲- آخرین مهلت دریافت توسط مشاوران در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۱۶

۳-آخرین مهلت عودت (اسناد ارزیابی کیفی و پکیج شرح خدمات) توسط مشاوران در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۲۳

٤- جلسه اول ارزیابی کیفی هیات مشاور (بازگشایی پاکات گواهینامه در زمینه رشته تخصصی و استعلام ارزیابی کیفی) ساعت ۰۹:۰۰ روز دوشنبه ۱۴۰۲/۱۰/۲۵

۵- بارگذاری اسناد پیشنهاد فنی(RFP) و صورت مقادیر توسط مناقصه گزار در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰ روز سه‌شنبه ۱۴۰۲/۱۰/۲۶

۶- مهلت عودت پیشنهادات فنی (RFP) توسط مشاوران واجد شرایط و پاکات مالی در سایت تا ساعت ۱۶:۰۰ روز یکشنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۵

۷- جلسه دوم هیات مشاور (بازگشایی پاکات پیشنهاد فنی مشاوران) ساعت ۹:۰۰ روز سه‌شنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۷

۸- جلسه سوم هیات مشاور (بازگشایی پاکات پیشنهاد مالی مشاوران) ساعت ۱۰:۰۰ روز چهارشنبه ۱۴۰۲/۱۱/۱۸

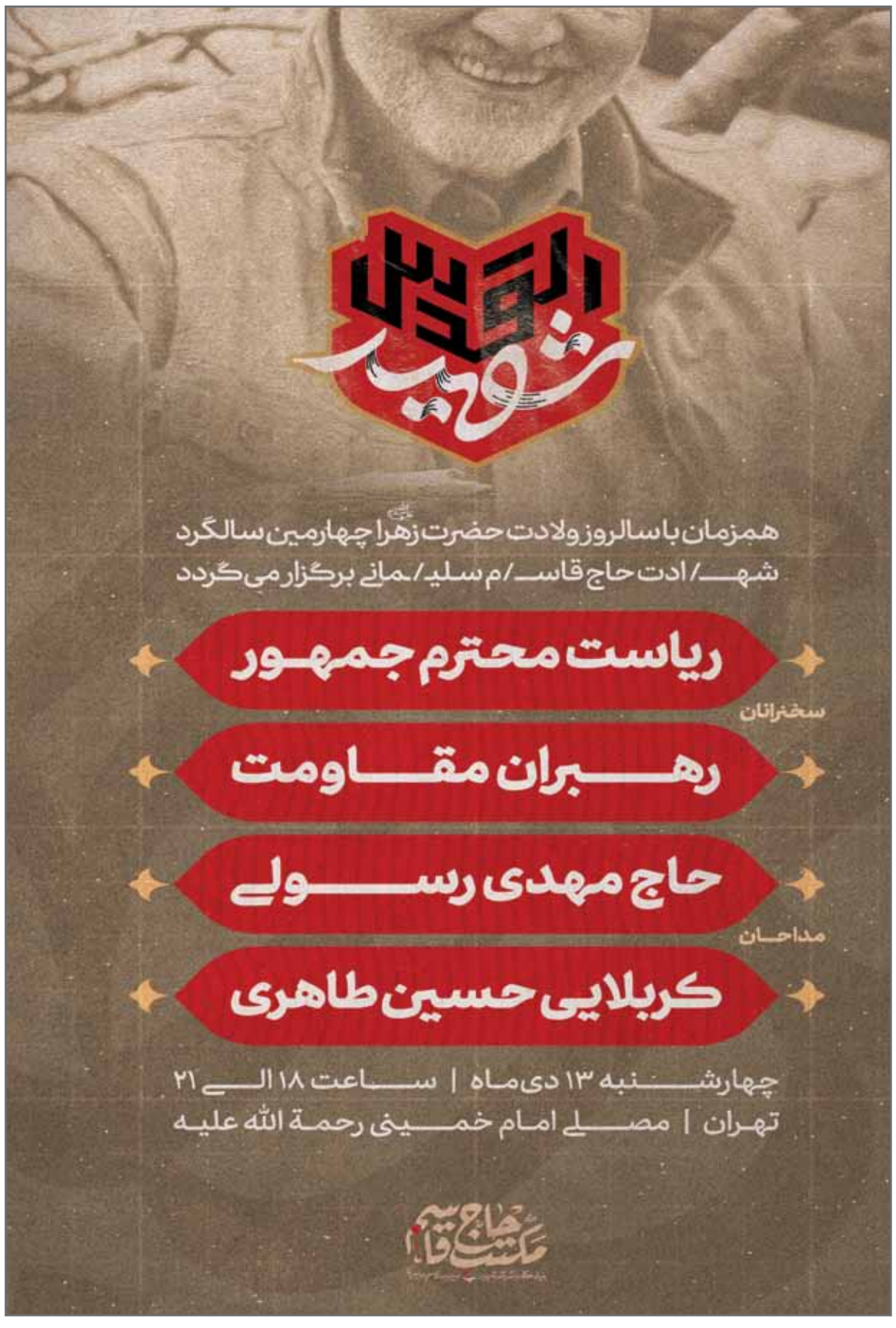
▣ شرایط مشاوران:

دارای حداقل پایه ۳ هر یک از زیرشاخه‌های نقشه‌برداری و GIS در رشته‌های فتوگرامتری، هیدرو گرافی، سیستم‌های اطلاعات مکانی GIS یا حداقل پایه ۲ هر یک از زیرشاخه‌های نقشه‌برداری و GIS در رشته‌های نقشه‌برداری زمینی، ژئودزی

▣ مدت اعتبار پیشنهادات: ۳ماه تقویمی

آدرس: استان البرز، کرج، میدان طالقانی، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، روبروی تربیت ۶، شرکت گاز استان البرز، امور پیمانها

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۱۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶
روابط عمومی شرکت گاز استان البرز(سهامی خاص)

یادداشت

جایی در سیاست‌گذاری نداریم

آریا صادق‌نیت حقیقی،
فعال صنعت آلومینیوم

آلومینیوم به‌عنوان فلزی استراتژیک در پیشرفت و توسعه کشورهای مختلف نقش موثری ایفا کرده است. از مزیت‌های این فلز می‌توان به سبکی وزن، قابلیت شکل‌پذیری، مقاومت بالا در برابر خوردگی، هدایت حرارتی و... اشاره کرد. اغلب تحلیلگران اقتصادی معتقد هستند روند قیمتی این فلز تا دهه‌های آتی به‌گونه‌ای است که فعالیت در این صنعت صرفه اقتصادی خواهد داشت. ایران نیز از مزیت‌هایی برای توسعه صنعت آلومینیوم برخوردار است؛ بااین‌وجود چالش‌هایی در روند فعالیت این صنعت قرار دارند. بخش بزرگی از مشکلات این صنعت از نبود متولی دقیق برای آن نشات می‌گیرد. در واقع این صنعت فاقد سیاست‌گذاری صحیح است و همین موضوع نیز در عمل توسعه این بخش را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است. برای رفع بحران‌های یادشده در این بخش، تشکیل یک نهاد تصمیم‌گیر و در ادامه نظارت قوی بر اجرای صحیح قوانین در این حوزه ضروری به‌نظر می‌رسد.

نبود سیاست‌گذاری جامع برای زنجیره آلومینیوم، بزرگ‌ترین چالشی است که فرآیند تولید در این بخش را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. این صنعت تحت‌تاثیر مشکلات به گذر روزگار دچار شده است و سیاست‌گذاری در این صنعت به‌منزله هدف‌گذاری، اصولا محلی از اعراب ندارد. در افق ۱۴۰۴ تولید ۱.۵ میلیون تن شمش آلومینیوم هدف‌گذاری شده است. در حال حاضر این امید می‌رود که میزان تولید در صنعت آلومینیوم در امسال به نصف ظرفیت یادشده برسد؛ این در حالی است که تنها ۲ سال تا افق ۱۴۰۴ فرصت داریم، بنابراین باید گفت یک بار هم که هدفی برای این صنعت تدوین شده، هیچ الزامی برای تحقق آن وجود ندارد. در واقع سیاست‌گذاران هیچ الزام و توجهی به تحقق اهداف توسعه‌ای این صنعت ندارند و عملا آن را نادیده می‌گیرند.

صنایع بالادستی تنها به کسب بیشترین سود فکر می‌کنند و تعهدشان نسبت به خدمات دولتی که دریافت می‌کنند، اهمیت چندانی ندارد. حال باتوجه به آنکه هیچ ارگان تصمیم‌گیر، تصمیم‌ساز و نظارتی وجود ندارد، این واحدهای بالادستی عملا ملزم به تامین نیاز صنایع پایین‌دستی نمی‌شوند؛ بنابراین مشکلات متعددی برای صنایع در مسیر تامین مواد اولیه پدید می‌آید. موانع جدی در مسیر تولید آلومینیوم وجود دارد که از جمله آنها می‌توان به کمبود انرژی اعم از برق و گاز اشاره کرد. مصرف انرژی در تولید شمش آلومینیوم قابل‌توجه است. انرژی در تمامی حلقه‌های تولید این محصول استفاده می‌شود و نقش غیرقابل‌جایگزینی را در فرآیند تولید برعهده دارد. در واقع انرژی را باید مولفه اصلی تولید این محصول دانست. اغلب صنایع از کوره‌های ذوب برای تداوم تولید خود استفاده می‌کنند؛ بنابراین گاز و برق فاکتورهای مهمی برای تداوم تولید در صنعت آلومینیوم هستند. خطوط نورد، دستگاه‌های برش، اکسترود و سایر تجهیزاتی که در فرآیند تولید محصولات آلومینیومی کاربرد دارند نیز نیازمند تامین انرژی هستند؛ بنابراین با بروز بحران در تامین انرژی، صنایع پایین‌دستی از ۲ منظر تحت‌تاثیر قرار می‌گیرند؛ از یک‌سو با ایجاد محدودیت در تامین انرژی صنایع بالادستی، تولید مواد اولیه واحدهای پایین‌دستی محدود می‌شود که این موضوع رشد فزاینده نرخ مواد اولیه را به‌دنبال دارد و عملا تولید واحدهای پایین‌دستی را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد و از سوی دیگر، فرآیند تولید در صنایع پایین‌دستی نیز با ایجاد محدودیت در تامین انرژی، عملا تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد.

فعالان صنعت آلومینیوم و همچنین سایر صنایع کشور در ماه‌های گرم سال با کمبود برق مواجهند که عملا از میزان تولید در صنایع می‌کاهد و لطمات غیرقابل‌جبرانی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند. در طول سال‌های گذشته در نام‌گذاری هر سال؛ تولید، نقش محوری داشته است. بااین‌وجود، تولید جزو هیچ‌یک از اولویت‌های سیاست‌گذاران نیست. یعنی تولید تنها به شعار محدود است و راهکار عملیاتی برای حمایت از آن ترتیب داده نمی‌شود. به‌عنوان‌مثال، هر بار صنایع در درجه نخست، قربانی محدودیت‌های انرژی می‌شوند و این مشکلات عملا نادیده انگاشته می‌شود؛ کمااینکه امسال محدودیت‌هایی در تامین برق صنایع وجود داشت. محدودیت در تامین گاز صنایع در ماه‌های سرد سال نیز وجود دارد. این چالش از توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی در کشور نشأت می‌گیرد. این مشکل در سال‌های گذشته نیز وجود داشته است و پیش‌بینی می‌شود در سال‌های آتی نیز ادامه یابد. بدون تردید تداوم این چالش در نهایت به ضرر صنایع آلومینیوم کشور است و در عمل تداوم تولید را در این زنجیره، تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

اگر سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی برای توسعه میادین گازی انجام نگیرد، این چالش در سال‌های آینده به‌شدت جدی خواهد شد؛ بدین‌ترتیب یکی از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر گازی دنیا، با کمبود و محدودیت انرژی روبه‌رو می‌شود و در نهایت، صنایع کشور که بخش بزرگی از آنها با تکیه بر منابع غنی انرژی توسعه یافته‌اند، به مرز تعطیلی یا توقف تولید خواهند رسید.

واکنش منفعلانه بازار سرمایه به انتشار اخبار حمله سایبری

سریال تکراری هک و انتشار اطلاعات

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

در طول سال‌های اخیر و به‌ویژه یک سال گذشته، شاهد هک شدن اطلاعات شرکت‌های مختلف و درز اطلاعات آنها بوده‌ایم. در ماه‌های اخیر به سرقت رفتن اطلاعات تپسی، یکی از شرکت‌های بیمه‌ای و در حال حاضر نیز، حمله هکری به اسنپ‌فود خبرساز شد. در سال‌های گذشته نیز، موارد دیگری از حمله سایبری و هک شرکت‌های مختلف فعال در صنعت فولاد در صدر اخبار قرار گرفت و روند فعالیت این صنایع را تحت‌تاثیر قرار داد. این دست حملات هکری بسته به آنکه مجموعه موردبحث بورسی باشد یا خیر، بر نرخ سهام آن اثرگذار خواهد بود. باتوجه به گسترش روزافزون شرکت‌های فعال در حوزه فناوری‌های دیجیتال و همچنین نقش رو به رشد فضای دیجیتال در روند فعالیت کسب‌وکارهای مختلف، انتظار می‌رود نظارت بیشتری بر امنیت این مجموعه‌ها انجام شود تا آسیب‌های ناشی از چنین مشکلات به‌حداقل کاهش یابد.

عکس: آیدا فریدی

نگاهی به سابقه هک‌های خبرساز

در نیمه دوم سپتامبر سال ۲۰۲۲ شاهد انتشار خبر هک تاکسی اینترنتی اوبر و انتشار اطلاعات رانندگان آن بودیم. این حمله سایبری برند اوبر را تضعیف و به افت ۱۰ درصدی ارزش سهام این شرکت منتهی شد. در دنیای کنونی باتوجه به دسترسی گسترده شرکت‌های مختلف به اطلاعات افراد، تامین امنیت در حوزه سایبری از اهمیت دوچندانی برخوردار است. در چنین شرایطی، هک سامانه‌های مختلف در کشور ما نیز به مشکلی جدی بدل شده است. در طول سال‌های اخیر، شاهد چندین مورد هک شرکت‌های مختلف و مطرح بوده‌ایم. برخی از این مجموعه‌ها، بورسی بوده‌اند و این امر به کاهش محدود نرخ سهام آنها نیز منتهی شده است. به‌عنوان‌مثال، پس از انتشار خبر هک تپسی و سرقت اطلاعات آن، نرخ سهام این پلتفرم در بازار سرمایه کاهش یافت و حتی برای دقایقی، شاهد شکل‌گیری صف فروش بودیم؛ اما این افت قابل‌توجه نبود و برای مدت‌زمان طولانی نیز تداوم نداشت. بر همین اساس نیز، می‌توان این‌طور ادعا کرد که بازار سرمایه ایران، نسبت به چنین ریسک‌هایی منفعلانه برخورد می‌کند. فضای غیررقابتی برای فعالیت این دست پلتفرم‌ها و نبود جایگزین برای آنها را باید یکی از دلایل موفقیت عملکردی این شرکت‌ها در هر شرایطی دانست. در روزهای گذشته نیز، خبر سرقت اطلاعات اسنپ‌فود منتشر شد. این پلتفرم هنوز در بازار سرمایه پذیرفته نشده است. به‌گفته مدیرعامل شرکت اسنپ، این مجموعه به‌لحاظ ساختار داخلی، مالی و حقوقی تا پایان امسال برای ورود به بورس آماده می‌شود. در واقع فرآیند ورود اسنپ به بورس کلید خورده است و انتظار می‌رود هرچه زودتر مجوزهای لازم در این‌باره دریافت و این شرکت آماده پذیرش در بورس شود. بااین‌وجود و باتوجه به شرایط توصیف‌شده، انتظار می‌رود امنیت فضای کار در این کسب‌وکارهای نوین نیز موردتوجه بیشتری قرار گیرد و در فرآیند پذیرش مجموعه‌های بورسی لحاظ شود.

البته باید خاطرنشان کرد که حملات سایبری تنها شرکت‌های مرتبط با بخش خدمات یا استارت‌آپ‌ها یا کسب‌وکارهای نوین را نشانه نمی‌گیرد. بلکه این دست حملات می‌تواند به توقف تولید در صنایع بزرگ کشور نیز منتهی شود. بر همین اساس نیز، باید نظارت بیشتری با هدف تقویت امنیت در این حوزه اجرایی شود.

> چنانچه مجموعه‌ای با اطلاعات مردم سروکار داشته باشد و این دست حملات سایبری به انتشار اطلاعات مردم منتهی شود، رسوایی بزرگی است؛ هرچه این اطلاعات مهم‌تر باشند، در عمل به برند آن مجموعه، ضربه‌بدتری وارد خواهد شد

ضرورت نظارت حداکثری

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: چنانچه یک مجموعه بورسی باشد و مورد حملات هکرها قرار گیرد، بر عملکرد آن در بازار سرمایه یا ارزش سهام آن تاثیر منفی خواهد داشت. در واقع در سال‌های اخیر بروز چنین حملات هکری و انتشار اطلاعات یا فروش آنها به یکی از ریسک‌های بازار به‌ویژه برای برخی شرکت‌ها بدل شده است. از آنجا که بازار سهام از نقدشوندگی بالایی برخوردار است و امکان عرضه سهم در کوتاه‌ترین زمان ممکن وجود دارد، چنین مشکلاتی از ارزش سهام مجموعه‌ای که موردحمله هکری قرار گرفته است، می‌کاهد. وی افزود: به‌همین‌دلیل نیز، از مقام ناظر در حوزه بازار سرمایه انتظار می‌رود که در زمان پذیرش شرکت‌ها به بورس، به‌ویژه مجموعه‌هایی که در معرض ریسک بالاتر حملات سایبری قرار دارند، دقت لازم را داشته باشد. به بیان دیگر، نظارت حاکم بر عملکرد این مجموعه‌ها باید بسته به شرایط کاری آنها باشد. در چنین شرایطی، کمیته‌های ریسک می‌توانند از طریق تدوین و اعمال مقررات انضباطی از اطلاعات مردم محافظت و همزمان از تحمیل خسارت به سهامداران جلوگیری کنند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: در دنیای کنونی، حملات هکری به ریسکی جدی در بازار سرمایه بدل شده است که قابلیت پیشگیری ۱۰۰ درصدی را ندارند؛ کمااینکه شاهد بروز این دست مشکلات در سطح بین‌المللی نیز بوده‌ایم، اما می‌توان برای ارتقای سطح امنیت تلاش کرد. آقابزرگی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چرا حملات هکری در ماه‌های گذشته تاثیر چندان قابل‌توجهی بر ارزش سهام شرکت‌های بورسی نداشته است، گفت: بازار سرمایه ما در سال‌های اخیر با مشکلات متعددی در روند فعالیت خود روبه‌رو بوده و چندین مرتبه اصلاح نرخ را پشت‌سر گذاشته است. در واقع بازار ما آن‌قدر اصلاح نرخ را پشت‌سر گذاشته که آثار سوء چنین اخباری بر ارزش سهام شرکت‌ها محدود شده است یا به بیان دیگر، فرصتی برای اصلاح باقی نمانده است.

چه کسی پاسخگو است؟

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: حمله هکری به یک شرکت، فارغ از نوع فعالیت آن، منفی است. چنانچه مجموعه موردبحث با اطلاعات مردم سروکار داشته باشد و این دست حملات سایبری به انتشار اطلاعات آنها منتهی شود، رسوایی بزرگی است. هرچه این اطلاعات مهم‌تر باشند، در عمل به برند آن مجموعه ضربه کارآتری وارد خواهد شد. وی افزود: برای بررسی آثار سوء ناشی از حملات سایبری، باید در درجه نخست میزان ضرر و آسیبی که به یک شرکت از محل این هک و حمله هکری وارد می‌آید، مشخص شود. در ادامه، واکنش آن شرکت نسبت به این بحران و سرعت عمل در مدیریت شرایط نیز اهمیت دارد. فلاح بااشاره به حمله سایبری به شرکت تپسی در ماه‌های گذشته گفت: این شرکت توانست در کوتاه‌ترین زمان ممکن، مشکل را مرتفع کند یا به‌اصطلاح آن را جمع‌وجور کند. در نتیجه، این مشکل از اثرگذاری بالایی بر برند تپسی و در نتیجه ارزش سهام آن برخوردار نبود. وی افزود: البته این دست اتفاقات برای مردمی که به این شرکت‌ها اعتماد کرده و اطلاعات خود را در اختیار آنها قرار داده‌اند، ناخوشایند است؛ بر همین اساس نیز، عملا اعتبار یک برند تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد. فلاح گفت: به‌اعتقادمن، رسیدگی به این دست مشکلات برعهده نهاد نظارتی بازار سرمایه نیست. رگلاتور بخش فناوری اطلاعات یا پدافند غیرعامل باید به این دست موضوعات نظارت داشته باشد. وی افزود: این دفعه نخستی نیست که چنین اتفاقی در حوزه شرکت‌هایی که اطلاعات مردم را در اختیار دارند، افتاده است. البته هنگام پذیرش این شرکت‌ها در بورس باید استانداردهایی موردتوجه قرار گیرد.

بدون تردید تا زمانی که این مجموعه‌ها از درجه امنیت کافی برخوردار نباشند، مجوزهای لازم نیز به آنها اعطا نخواهد شد. البته انتظار می‌رود سطح نظارت بر عملکرد این شرکت‌ها ارتقا یابد، هرچند هیچ نظارتی در نهایت تضمین‌کننده قطعی امنیت یک شرکت نیست.

سخن پایانی

با ورود شرکت‌های فناورانه‌ای که به اطلاعات مردم دسترسی دارند به بازار سرمایه، ریسک‌های جدیدی نیز موردتوجه قرار می‌گیرند. حملات هکری به اطلاعات شرکت‌ها و انتشار آنها یکی از ریسک‌هایی است که می‌تواند تاثیر منفی بر ارزش سهام شرکت‌های بورسی بگذارد و از اعتبار برندها بکاهد. بااین‌وجود، نبود رقیب جدی برای بسیاری از این شرکت‌ها در عمل آنها را به پیشتاز بازار بدل می‌کند و در نتیجه این افت ارزش سهام، آن‌قدرها هم جدی نیست.

روند پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان در بورس تسریع می‌یابد

گام‌هایی که در حوزه دستورالعمل شرکت‌های دانش‌بنیان برداشته شده‌اند، موجب تسریع روند پذیرش این شرکت‌ها در بازار سرمایه خواهد شد. به‌گزارش سنا، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار خبر داد و گفت: پیرو مباحثی که در جلسات مشترک بین معاونت علمی رئیس‌جمهوری با سازمان بورس و اوراق بهادار در حوزه اصلاح دستورالعمل پذیرش انجام گرفت، مقرر شد که هیات پذیرش جداگانه‌ای برای شرکت‌های دانش‌بنیان در نظر گرفته شود. وی با تاکید بر اینکه تا الان ۳ جلسه هیات پذیرش ویژه بازار نوآفرین برگزار شده، بیان کرد: گام‌هایی که در حوزه دستورالعمل شرکت‌های دانش‌بنیان برداشته شده است، موجب تسریع روند پذیرش این شرکت‌ها خواهد شد. عشقی با بیان اینکه این هیات پذیرش کاملا تخصصی و مسلط به امور سیستم دانش‌بنیان است، توضیح داد: برای بحث راه‌اندازی بازار نوآفرین، جلسات متعددی با متخصصان این حوزه برگزار شده است. وی بااشاره به اینکه عملیاتی که در بحث پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان انجام می‌گیرد، بازی دوسر برد میان بازار سرمایه و شرکت‌های دانش‌بنیان است، تصریح کرد: هم بازار سرمایه به حضور این شرکت‌ها نیاز دارد و هم این شرکت‌ها برای تامین مالی به بازار سرمایه نیاز دارند و حضور آنها این زنجیره را تکمیل می‌کند. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در ادامه تاکید کرد: باید سرعت افزایش سهم شرکت‌های دانش‌بنیان در بازار سرمایه بیشتر شود و اصلاحات قانونی نیز در همین راستا انجام شده است. عشقی همچنین در ادامه این مراسم، گفت: همچنین اقداماتی درباره اعطای مجوز صندوق‌های سرمایه‌گذاری به نهادهای مالی انجام گرفته است.

■ چشم‌انداز بازار نوآفرین برای ناشران و سرمایه‌گذاران

در ادامه این نشست، روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، معاون علمی رئیس‌جمهوری در آیین افتتاحیه بازار نوآفرین فرابورس، اظهار کرد: راه‌اندازی بازار نوآفرین می‌تواند چشم‌انداز مناسبی را پیش‌روی ناشران و سرمایه‌گذاران قرار دهد. وی افزود: اگر مزیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان با اقتصاد سنتی ما یکی باشد، نیازی به راه‌اندازی چنین بازاری نیست، وقتی گام‌های موثری در این حوزه برداشته شده است، یعنی باید دیدگاه ویژه‌تری به این بخش داشته باشیم. معاون علمی رئیس‌جمهوری گفت: ما به‌دنبال شرکت‌هایی هستیم که عملکردهای مثبت و اثرگذاری در سال ثبت کرده‌اند، این شرکت‌های دانش‌بنیان باید وارد بازار سرمایه شوند و این در حالی است که تا پیش از این، زمینه مناسبی برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بازار سرمایه وجود نداشت، اما اکنون این امر بهبود یافته است. دهقان گفت: بازار سرمایه باید برای شرکت‌های دانش‌بنیان جذابیت ایجاد کند تا این‌گونه شرکت‌ها با انگیزه بیشتری وارد این بازار شوند. وی تصریح کرد: از جمله جذابیت‌ها برای شرکت‌های دانش‌بنیان در بازار فرابورس، می‌توان به راه‌اندازی بازار نوآفرین، ارزش‌گذاری دانش و فناوری نامشهود اشاره کرد. معاون علمی رئیس‌جمهوری گفت: هیچ دستگاهی همراه‌تر و تسهیل‌کننده‌تر از وزارت اقتصاد نداشتیم که به بحث راه‌اندازی بازار مخصوص شرکت‌های دانش‌بنیان ورود کند و در همین زمینه، مجوزی تحت‌عنوان ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود توسط وزیر اقتصاد و رئیس سازمان برنامه و بودجه امضا شده است. دهقانی گفت: اکنون قریب به ۹۸ شرکت دانش‌بنیان در بازار بورس و فرابورس حضور دارند که این امر باتوجه به همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار و فرابورس با معاونت علمی رو به افزایش داشته است.

■ تامین مالی دانش‌بنیان‌ها از بازار سرمایه

افزون بر این، محمدعلی شیرازی، مدیرعامل فرابورس در آیین افتتاحیه بازار نوآفرین فرابورس، اظهار کرد: اگر شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان یک صورت در اقتصاد مطرح است و در همین راستا یکی از منابع تامین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان بازار سرمایه است. وی با بیان اینکه اکنون ۲۱ سکو برای تامین مالی شرکت‌های نوپا و دانش‌بنیان داریم که فعالیت این سکوها از سال ۱۴۰۰ آغاز شده و رشد خوبی هم داشته‌اند، به‌طوری‌که در ۹ ماهه امسال به هزار و ۷۸۷میلیارد تومان رسیده است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال، ۲ هزار میلیارد تومان را رد کند، گفت: ۲۲ شرکت در فرابورس عرضه اولیه سهام انجام داده‌اند و در حال حاضر ۲ شرکت دانش‌بنیان در مرحله IPO قرار دارند.

شیرازی افزود: در حال حاضر ۲۱ صندوق PE و جسورانه با سرمایه ۳هزار و ۳۶۰ میلیارد تومان در فرابورس وجود دارند و تاکنون ۹۰ درصد از مبالغ تادیه‌شده صندوق‌های PE و VC سرمایه‌گذاری شده است و شرکت‌هایی که در بازارهای فرابورس پذیرش شده‌اند، ۳۱ درصد سهم اشتغال را به خودشان اختصاص داده‌اند. مدیرعامل فرابورس درباره بازار نوآفرین نیز گفت: این بازار ویژه پذیرش شرکت‌ها در ۲ تابلو رشد و دانش‌بنیان رونمایی می‌شود و مزایای پذیرش این بازار همچون بازارهای اول و دوم است و از ویژگی‌های آن می‌توان به «بهره‌مندی از معافیت، افزایش آگاهی از برند شرکت، توثیق سهام، سهولت در تامین مالی از طریق ابزارهای نوآفرین» و... اشاره کرد. وی تصریح کرد: در تابلوی دانش‌بنیان شرکت‌های «خلاق، فناور، دانش‌بنیان و شرکت‌های فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال» پذیرش می‌شوند و در تابلوی رشد، عمدتا شرکت‌های استارت‌آپی حضور دارند که حداقل ۱۰ میلیارد تومان و حداکثر ۵۰۰ میلیارد تومان برای آنها در نظر گرفته شده و عمدتا ویژه حوزه استارت‌آپی است که باید چشم‌انداز روشنی از سودآوری نیز داشته باشند. وی در پایان، موفقیت بازار نوآفرین را نیازمند مسائلی همچون فرهنگ‌سازی (در میان ناشران شرکت‌های دانش‌بنیان، شفافیت، حاکمیت شرکتی، بهره‌مندی از مشاوران سرمایه‌گذاری و شراکت)، ایجاد مزایای سرمایه‌گذاران، ایجاد مزایا برای ناشران و تعریف زیرساختارهای معاملاتی عنوان کرد.

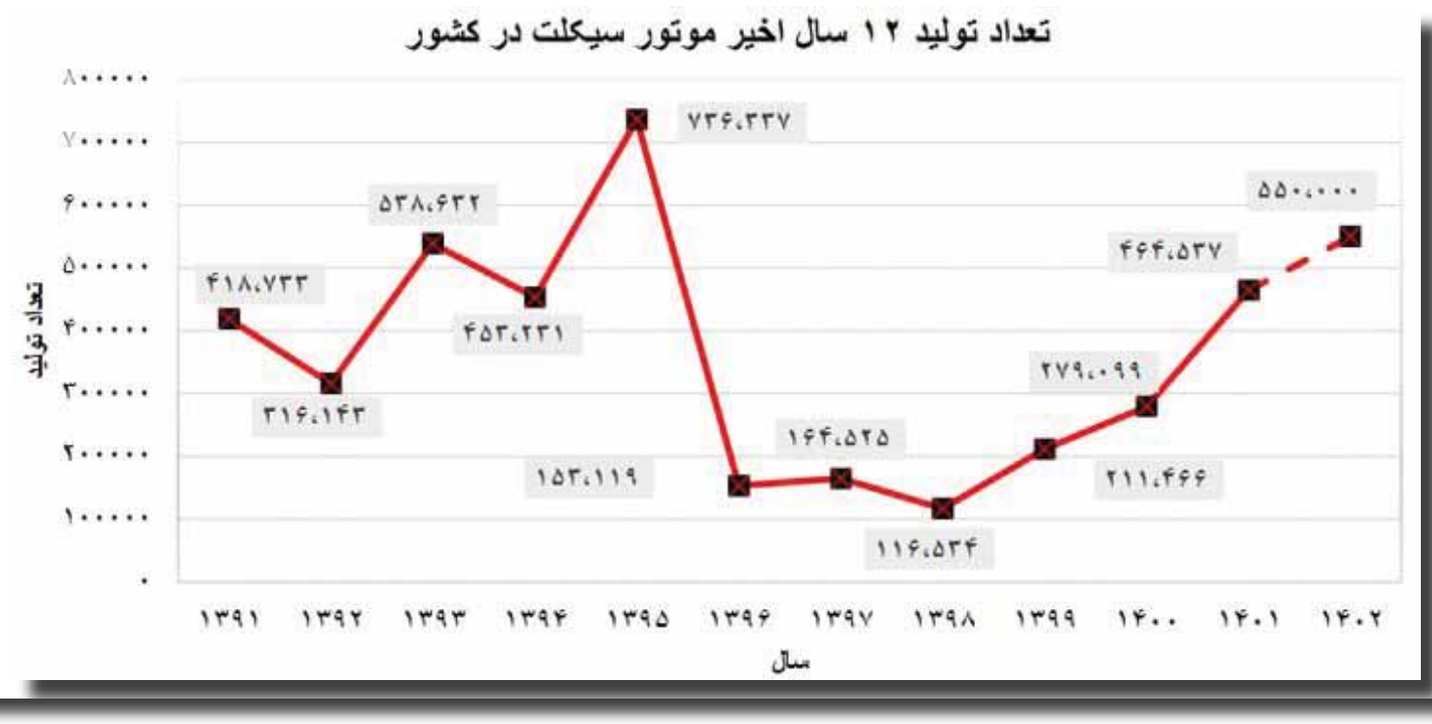
چند ماه کار کنیم خودروی ایرانی بخریم؟

حقوق ماهانه کارگران در ۱۴۰۲
۵.۳ میلیون تومان

مدل خودرو	قیمت در بازار (میلیون تومان)	تعداد ماه
پراید ۱۳۱	۳۱۰	۵۸
پژو ۲۰۶ تیپ ۵	۵۴۰	۱۰۱
پژو ۲۰۷ دنده‌ای	۶۲۸	۱۱۸
پژو پارس	۶۸۰	۱۲۸
تارا دنده‌ای	۶۹۴	۱۳۰
تیبا صندوق‌دار	۳۳۷	۶۳
دنا پلاس	۶۵۰	۱۲۲
رانا پلاس	۵۰۵	۹۵
سورن پلاس	۶۰۵	۱۱۴
شاهین	۵۹۱	۱۱۱
کوییک دنده‌ای	۳۵۵	۶۶

اینفوگرافی: شروین اشیدری

تیر خلاص سازمان برنامه به واردات خودرو در ۱۴۰۳

معاون سازمان برنامه و بودجه گفته اگر بانک مرکزی ارز را به واردات خودرو اختصاص دهد، با توجه به عطش بازار، ارز زیادی برای واردات خودرو تقاضا می‌شود که باعث افزایش نرخ ارز و تورم خواهد شد.

داستان واردات خودرو، از جمله موضوعاتی است که حالا با ورود به فصل سرد سال، باز هم چالشی داغ برای تصمیم گیران و مردم است. این در شرایطی است که دولت ترجیح داده با توجه به سیاست تثبیت اقتصادی، از کنار این دغدغه مردم به راحتی عبور کند و پاسخی نداشته باشد.

این در حالی است که جدیدترین آمار رسمی۹ ماهه نشان می‌دهد ۴هزارو ۳۸۶ دستگاه خودرو سواری از گمرکات کشور به قطع وارد کشور شده است. البته در اثرگذاری این رقم باید توجه داشت که طبق گفته مسئولان صمت، بیش از ۳۰ هزار تن رسما در صف نام نویسی بوده و ماه هاست چشم انتظار رسیدن خودروی مورد نظر در سامانه خودروهای وارداتی هستند. این افراد از اواخر سال گذشته، با بلوکه کردن ۵۰۰ میلیون تومان وجه در حساب بانکی خود، در لیست متقاضیان نهایی خودروهای وارداتی قرار گرفتند و هر ماه با وعده وعید مسئولان وزارت صمت، منتظر ورود خودروی صفرکیلومتر به گمرک بودند تا بتوانند خودروی مدنظرشان را انتخاب و باقیمانده مبلغ را واریز کنند. اما در نهایت بسیاری از این افراد، همچنان باید منتظر بمانند؛ بنابراین، تعداد خودروهای وارداتی مانند قطره آبی در دریا بوده و عملا تاثیری در تعدیل قیمت‌ها در بازار خودرو نداشته است.

حال در فاصله کمتر از سه ماه تا پایان سال، سوالی که برای مردم و فعالان بازار خودرو مطرح شده این است که در سال آینده برنامه دولت برای واردات خودرو چیست؟ پاسخ به این سوال را مدتی قبل معاون رئیس‌جمهوری داد. داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه در مراسمی اظهار داشت: «فرض کنیم سال آینده ۲ تا ۳ میلیارد دلار واردات خودرو انجام شود و بر اساس آن درآمدها و حقوق گمرکی را محاسبه می‌کنیم. در حالی که می‌دانیم به صلاح کشور نیست، منابع ارزی کشور را به واردات خودرویی اختصاص دهیم، چون در داخل کشور ظرفیت تولید ۱.۵ میلیون خودرو را داریم.»

این اظهارنظر عجیب معاون رئیسی نشان داد که دولت عزمی برای به سرانجام رساندن خودروهای وارداتی ندارد و بازار خودرو نیز در واکنش به این سخنان منظور، مسیر افزایش قیمت را در پیش گرفت.

به گفته معاون سازمان برنامه و بودجه؛ صف دریافت ارز طوری است که با توجه به اولویت‌های کشور ارز کمتری به خودرو رسیده و سال بعد هم سیاست مثل امسال است؛ اگر بانک مرکزی ارز را به واردات خودرو اختصاص دهد، با توجه به عطش بازار، ارز زیادی برای واردات خودرو تقاضا می‌شود که باعث افزایش نرخ ارز و تورم خواهد شد.

معاون داود منظور در پاسخ به پرسشی در مورد اینکه چرا درآمدهای حاصل از واردات خودرو در سال جاری محقق نشد، گفت: اولویت دولت و بانک مرکزی در تخصیص ارز، واردات کالاهای اساسی و مواد اولیه مورد نیاز برای تولید است و واردات خودرو در اولویت‌های بعدی قرار دارد. دولت به واردات خودرو با دید درآمدی نگاه نمی‌کند و اگر می‌خواست پول زیادی از این محل نصیب دولت می‌شد، اما سیاست دولت تثبیت اقتصاد است.

حمید امانی همدانی افزود: صف دریافت ارز طوری است که با توجه به اولویت‌های کشور ارز کمتری به خودرو رسیده و سال بعد هم سیاست مثل امسال است و پیش‌بینی ارز به واردات خودرو تخصیص داده می شود، اما تخصیص ارز به واردات خودرو بر اساس شرایط ارزی کشور خواهد بود.

معاون سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه برای تحقق رشد صنعتی، باید یکی از اولویت‌های واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات تولید باشد، ادامه داد: اگر بانک مرکزی ارز را به واردات خودرو اختصاص دهد، با توجه به عطش بازار، ارز زیادی برای واردات خودرو تقاضا می‌شود که باعث افزایش نرخ ارز و تورم خواهد شد. البته سیاست صمت هم واردات خودروی برقی است که بانک مرکزی هم اختصاص ارز به این خودروها را بر عهده دارد.

تابناک اقتصادی با مرور صحبت‌های رئیس سازمان برنامه و بودجه و معاونش، نوشته؛ قابل پیش‌بینی است که سیاست گذار مالی و ارزی، برنامه‌ای برای تخصیص ارز در ابعاد قابل توجه برای واردات خودرو در سال ۱۴۰۳ نداشته باشد و حداکثر همین روند قطره چکانی واردات خودرو و تخصیص ارز در دستور کار دولت سیزدهم در ماه‌های آینده است و در نتیجه نباید منتظر ورود گسترده خودروهای خارجی به کشور باشیم؛ رویکردی که اگر محقق می‌شد، امروز قیمت‌ها در بازار خودرو مسیر کاهشی در پیش گرفته بود و نه گرانی این روزهای خودرو؛ این در شرایطی است که قانون واردات خودروهای کارکرده نیز هنوز نیامده، منتفی شده و نباید روی آن حساب باز کرد و دولت و تیم اقتصادی آن نیز نسبت به‌آن سکوت کرده است.

تردد ۱۱ میلیون موتور فرسوده در خیابان‌ها

در حال حاضر ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه موتورسیکلت در کشور تردد می‌کنند که از این تعداد ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه -معادل ۹۰ درصد- فرسوده است.

به گزارش مهر، بررسی آمار تولید نشان می‌دهد که طی ۹ ماهه امسال ۴۳۵ هزار و ۷۳۵ موتورسیکلت در کشور تولید شده که نسبت به مدت مشابه پارسال رشد ۳۷ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین تولید موتورسیکلت نسبت به ۹ ماهه سال ۹۶ معادل ۴۸۹ درصد افزایش یافته است. برآوردها حکایت از آن دارد که تا پایان سال جاری میزان تولید موتورسیکلت به حدود ۵۵۰ هزار دستگاه برسد.

در نمودار زیر میزان تولید موتورسیکلت از سال ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۲ آمده است.

۹۰ درصد موتورها فرسوده هستند

همچنین طبق بررسی‌های انجام‌شده، در حال حاضر ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه موتورسیکلت در کشور تردد می‌کنند که از این تعداد ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه ـ معادل ۹۰ درصد- فرسوده است؛ یعنی تنها حدود ۳۰۰ هزار موتورسیکلت به مرحله فرسودگی نرسیده است. بنابراین با توجه به رشد تولیدی که رخ داده یا موتورهای تولید شده فاقد استانداردهای لازم هستند یا اینکه مورد استفاده قرار نمی‌گیرند و مردم همچنان موتورهای قدیمی را سوار می‌شوند!

مدیران اپلیکیشن‌ها ارزشی برای اطلاعات کاربران قائل هستند؟

مرگ اطلاعات در نبرد هکرها

کیمیا ملکی: «اسـنپ فود هک شـد»؛ خبری که ۱۰ دی مانند ترکیدن بمبی در رسـانه‌ها صدا کرد. اوایل شهریور مدیرعامل تپسی در فضای مجازی خبر داد که تپسـی موردنفوذ هکرها قرار گرفته و بخشی از اطلاعات کاربران به‌دست هکرها افتـاده اسـت. حالا پـس از حدود ۴ ماه اسـنپ‌فود نیز در دام ایـن گروه هکری افتاد. این در حالی اسـت که کمی پس از هک تپسـی روابط عمومی اسنپ اعلام کرد: تیم امنیت سـایبری اسـنپ در تازه‌ترین اقدام خود برای تقویت سـاختار امنیت داده، برنامه «باگ بانتی» یا مسـابقه ارزیابی امنیتی و شناسایی باگ خود را گسـترش داده است. برنامه باگ‌بانتی اسـنپ، ۴ سطح از Medium تا Vital دارد کـه برای آن پاداش‌های جدیدی تا سـقف ۱۵۰ میلیون تومان تعیین شـده اسـت. اما براسـاس اطلاعات به‌دسـت‌آمده پس از ارزیابی، اسنپ حاضر نشد به وعده خود عمل کند و کلاه‌سفیدها نیز متناسب با مبلغ ناچیز دریافتی باگ‌ها را شناسـایی کردند. حال اطلاعات ۲۰ میلیون کاربر اسـنپ‌فود به‌واسطه یک گروه هکری در ازای ۳۰ هزار دلار به فروش رسیده است. حفاظت از داده‌های کاربران وظایف دولت نیست و هر کسب‌وکاری وظیفه دارد زیرساخت‌های خود را تقویت و از داده‌های مشتریان حفاظت کند.

بـا ایـن حال اسـنپ که به‌ویـژه در بخش اسـنپ‌فود با قـرارداد انحصـاری با رسـتوران‌ها جولان می‌دهد، تنها مسئولیت این اتفاق را پس از درز اطلاعات ۲۰ میلیون کاربر پذیرفته است.

اسنپ‌فود هک شد

بامـداد ۱۰ دی گـروه هکری IRLeaks با انتشـار پسـتی در کانال تلگرامی خود از هک شدن داده‌های شرکت اسنپ‌فود خبر داد. این گروه هکری پیش‌تر در تابسـتان امسال اطلاعات تپسی را هک کرده بود. این گروه نمونه‌ای از اطلاعات هک‌شده را منتشر و نرخ فروش آن را ۳۰ هزار دلار اعلام کرده است. بنابر اعلام این گروه اطلاعات هک‌شده شامل موارد زیر است:

-اطلاعات بیش از ۲۰ میلیون کاربر شـامل نام کاربری، پسورد، ایمیل، نام و نام خانوادگی، شماره موبایل، تاریخ تولد و …

– اطلاعـات بیـش از ۵۱ میلیون آدرس کاربر شـامل موقعیت GPS، آدرس کامل، شماره تلفن و …

– اطلاعـات بیـش از ۱۸۰ میلیون دسـتگاه همراه شـامل نوع و مدل دستگاه، پلتفرم، توکن، فروشگاه نصب برنامه و …

– اطلاعات بیش از ۳۶۰ میلیون سـفارش شامل آی‌پی سفارش‌دهنده، آدرس دریافتـی، تلفن دریافتی، شـهر، مـدت زمان دریافـت، نام و نام خانوادگی، مشخصات فروشگاه یا رستوران، قیمت، محصول و …

– اطلاعـات بیش از ۳۵ هزار پیک شـامل نام، نام خانوادگی، شـماره تماس، کد ملی، شهر و …

– اطلاعات بیش از ۶۰۰ هزار پرداخت سفارش شامل نام کامل صاحب کارت، نام کامل مشتری، شماره تماس، شماره کارت، نام بانک و …

– اطلاعات بیش از ۱۶۰ میلیون سـفر انجام‌شده توسط پیک شامل نام کامـل مبدا و مقصد، آدرس مبدا و مقصـد، تلفن مبدا و مقصد، موقعیت جغرافیایی مبدا و مقصد، تاریخ و …

– اطلاعات بیش از ۲۴۰ هزار Vendor شامل نام کامل، آدرس، تلفن، ایمیل، موقعیت مکانی GPS، نام مدیریت مجموعه و …

– اطلاعات بیش از ۸۸۰ میلیون سفارش محصول

بسیاری از کاربران شبکه‌های اجتماعی به اتفاق پیش‌آمده واکنش نشان داده و اطلاعاتی را در این زمینه منتشـر کردند. البته این نخسـتین بار نیسـت که خبر هک اطلاعات اسنپ شنیده می‌شود. مهر سال ۹۸ هم آگهی مبنی بر فروش اکانت‌های دارای موجودی اسنپ در فضای مجازی پخش شـد. براین اساس می‌توان گفت هک حسـاب‌های کاربری اسنپ اتفاق جدیدی نیسـت، اما تداوم آن نشـان می‌دهد که اقدامات اسنپ در راستای ارتقای امنیت، توضیح و آموزش کاربران کافی نبوده است.

بیانیه اسنپ

پس از اعلام هکرها مبنی بر هک اسـنپ‌فود و انتشـار اخبار آن، این شـرکت بیانیه‌ای منتشر کرد. اسنپ‌فود در این بیانیه مسئولیت اتفاق را پذیرفته و اعلام کرده اطلاعات بانکی و پرداخت کاربران در امنیت است.

متن کامل بیانیه اسنپ‌فود به شرح زیر است:

«پیرو هک و اقدام به فروش مسـتقیم بخشی از اطلاعات کاربران اسنپ‌فود به اطلاع می‌رسانیم شرکت اسنپ‌فود در گام اول در همکاری با پلیس فتا در حال شناسایی و رفع منبع آلودگی ناشی از اقدام این گروه هکری است.

شرکت اسنپ‌فود مسئولیت این اتفاق را می‌پذیرد و حتما بررسی دقیقی درباره دلایل وقوع آن انجام خواهد داد.

گفتنی اسـت این گروه هکری پیـش از مذاکره با اسـنپ‌فود اقدام به فروش اطلاعات کرده و شرکت اسنپ‌فود حداکثر تلاش خود را برای جلوگیری از انتشار داده‌های کاربران، از طریق مذاکره با این گروه هکری، خواهد کرد.

لازم به ذکر اسـت که کلیه اطلاعات پرداخت بانکی کاربران، اعم از اطلاعات مربـوط به کد امنیتـی کارت (CCV)، رمز عبور و تاریخ انقضا، در امنیت کامل قـرار دارد و این اطلاعات مطابـق مقررات بانک مرکزی در هیچ یک از پلتفرم‌ها ذخیره نمی‌شود. متعاقبا اطلاعات تکمیلی در این باره را منتشر خواهیم کرد.»

گروه هکری IRLeaks

گروه هکری IRLeaks مدعی هک اسـنپ‌فود اسـت. هکرها در نخسـتین لحظات بامداد روز یکشنبه، یک فایل نمونه شامل بعضی اطلاعات کاربران اسنپ‌فود را روی کانال تلگرامی خود قرار دادند. سـپس خواسته‌شـان را رک و بدون تعارف و رودربایستی مطرح کردند: ۳۰ هزار دلار!

گروه IRLeaks، عامل هک اسنپ‌فود پیش از این نیز سیستم داده‌های تپسـی را هک کرده بود. مدیرعامل تپسی آن زمان در توئیتر نوشت هکرها با دسترسی به اطلاعات کاربران، قصد اخاذی دارند به همین دلیل تپسی با آنها همکاری نمی‌کند. گفته شده هکرها پس از شکسـت در مذاکره با تپسی، برای فروش اطلاعات کاربران تپسی ۳۵ هزار دلار درخواست کرده بودند.

گروه IRLeaks می‌گوید از ماجرای هک تپسی درس گرفته و پس از نفوذ به سامانه اسنپ‌فود، بدون اطلاع شرکت، برای فروش اطلاعات کاربران اقدام کرده است. به‌نظر می‌رسد برمبنای درس دوم هم ۵ هزار دلار برای فروش اطلاعات مشتریان، رستوران‌ها و پیک‌موتوری‌های مرتبط با اسنپ‌فود تخفیف داده‌اند.

هکرهایی با کلاه‌های رنگی

اصطلاح هکر (Hacker)، اغلب توسـط رسـانه‌ها به‌عنـوان فردی منفی و مخرب و گاهی مترادف با مجرم سـایبری به تصویر کشـیده می‌شـود؛ فردی ناشـناس با چهره‌ای نامشـخص که زیـر کلاه هودی پنهان شـده و در اتاقی تاریک، به مانیتوری مملو از کدهای سبزرنگ زل زده و نقشه حمله‌ای سایبری یا سـرقتی دیجیتالی را می‌کشد! چنین توصیفی شـاید برای تعداد زیادی از هکرها صادق باشد، اما نمی‌توان آن را به همه افراد فعال در این کار نسبت داد!

۶ نـوع مختلـف هکر در صنعت امنیت سـایبری وجود دارنـد که هر کدام انگیـزه و اهـداف متفاوتی را دنبـال می‌کنند و باتوجه به همیـن انگیزه‌ها و اهداف، با رنگ‌های مختلفی دسـته‌بندی می‌شـوند و به آنهـا هکرهای کلاه رنگی می‌گویند.

وقتی صحبت از امنیت سـایبری می‌شـود، نمی‌توان تمـام فعالیت‌های این حوزه را در دو طیف رنگی سیاه (کاملا مخرب) و سفید (کاملا سازنده) خلاصه کرد. علاوه بر این دو رنگ، دیگر هکرهای کلاه رنگی هم، در امنیت سـایبری فعالیت دارند و هر رنگ از کلاه آنها تعریف متفاوتی از نوع فعالیت‌شـان ارائه می‌دهد.

هکرهای کلاه سفید، هکرهای کلاه خاکستری، هکرهای کلاه سیاه، هکرهای کلاه آبی، هکرهای کلاه سبز، هکرهای کلاه قرمز.

هکرهای کلاه‌سـیاه، نخسـتین دسـته از هکرهای کلاه‌رنگی و معمولا افراد شـروری هسـتند که می‌خواهند از مهارت‌های فنی خود برای کلاهبرداری و باج‌گیری از دیگران استفاده کنند.

هکرهای کلاه‌سفید یا کلاه‌سفیدها، از میان هکرهای کلاه رنگی، نقطه مقابل همتایان کلاه‌سـیاه خود هستند. هکرهای کلاه‌سفید یا هکرهای اخلاق‌مدار از مهارت‌های فنی خود برای محافظت از جهان در برابر هکرهای شرور استفاده می‌کنند.

هکرهای کلاه‌خاکسـتری، دسـته بعدی در فهرسـت هکرهـای کلاه‌رنگی هسـتند که به‌نوعی، میان هکرهای کلاه‌سیاه و کلاه‌سـفیدها قرار می‌گیرند. اهداف و انگیزه‌های هکرهای کلاه‌خاکستری، اغلب مثبت و خوب است.

هکرهای کلاه‌قرمز هم درسـت مانند هکرهای کلاه‌سفید، می‌خواهند جهان را از شـر هکرهای شـیطانی نجات دهند، اما آنها برای رسیدن به اهداف خود مسیرهای افراطی و گاه غیرقانونی را انتخاب می‌کنند.

هکرهای کلاه‌آبی با اسـتفاده از بدافزارها، حملات سایبری مختلفی را روی سرورها و شبکه‌های دشمنان خود ترتیب می‌دهند و به داده‌ها، وب‌سایت‌ها یا دستگاه‌های آنها آسیب وارد می‌کنند.

در دنیای هکرهای کلاه‌رنگی، کلاه‌سـبزها، به‌عنوان تازه‌کارهای دنیای هک شناخته می‌شـوند. هکرهای کلاه‌سبز، از مکانیسـم امنیتی و عملکرد درونی وب آگاه نیسـتند، اما افرادی مشتاق و مصمم هستند که برای ارتقای جایگاه خـود در جامعه هکرها تلاش می‌کنند. این گروه از هکرها لزوما قصد آسـیب رساندن ندارند.

هک سایت‌های فروش اینترنتی موضوعی همیشگی است

محمدرضـا الفت‌نسـب، عضـو سـابق هیات‌مدیـره اتحادیـه کسـب‌وکارهای اینترنتی درباره هک «اسنپ‌فود» به صمت گفت: متاسفانه هک سایت‌های فروش اینترنتی موضوعی همیشگی است و در همـه جای دنیا نیز رخ می‌دهد. کسـب‌وکارهای بزرگ برای حفظ امنیت سـایت در طول سـال تلاش و هزینه‌های بسـیاری می‌کنند که در نتیجه همین تلاش‌ها روزانه سـفر با تاکسـی‌های اینترنتی صورت می‌گیرد.

وی دربـاره عـدم پذیـرش باگ‌هـای شناسایی‌شـده توسـط کلاه‌سـفیدها بیان کرد: معمولا هکرهای بسیاری ادعای شناسایی محل نشـت سـایت‌های بزرگ را دارند و پذیرش یا عدم پذیرش این موضوع به نوع سیاست‌های یک شرکت بازمی‌گردد، اما در هر صورت نمی‌توان کار این شرکت را تایید یا رد کرد.

▣ بیمه‌ها ورود پیدا کنند

الفت‌نسب با توصیه‌ای به شرکت‌ها اظهار کرد: هرچند پشتیبانی و تامین امنیت این سـایت‌ها هزینه سـنگینی دارد، اما شرکت‌ها باید با بروزرسـانی زیرساخت‌ها نشـتی‌های موجود را پیدا و رفع کننـد، زیرا حفاظـت از اطلاعات کاربـران در فضای مجازی یکی از اصلی‌تریـن وظایف کسـب‌وکارهای اینترنتی اسـت که باید به آن پایبنـد باشـند؛ در غیر این صورت اگر اتفاقـی برای اطلاعات و حریم شـخصی کاربری بیفتد، این شرکت‌ها مسئول خواهند بود و باید خسـارت‌های مادی آن را تمام و کمال جبران کنند.

وی با پیشنهادی به شرکت‌های بیمه بیان کرد: در همه کشـورها شرکت‌های بیمه فرآیندهای موجود در سایت‌های فروش اینترنتی را بیمه می‌کنند تا پشـتوانه‌ای هنگام بروز مشـکلات باشـند، اما متاسـفانه در کشور ما شـرکت‌های بیمه تاکنون در حوزه تجارت الکترونیک ورود پیدا نکرده‌اند و امیدواریم شاهد ورود شرکت‌های بیمه به حوزه تجارت الکترونیک باشیم.

▣ بی‌اعتمادی و کاهش خریدهای اینترنتی

عضو سابق هیات مدیره اتحادیه کسب‌وکارهای اینترنتی با اشاره به تاثیر اتفاقاتی چون هک اسـنپ‌فود بر کسـب‌وکارهای مجازی گفـت: کسـب‌وکار آنلاین بازار بزرگـی ندارنـد و نیازمند اعتماد مردم هسـتند، اما هر اندازه که شـاهد بروز این قبیل اتفاقات تلخ باشیم، بی‌شک اعتماد مردم به کسب‌وکارهای آنلاین کاهش پیدا خواهد کرد و پیرو آن کاهش خریدهای اینترنتی را شاهد خواهیم بود.

برخی شرکت‌ها اهمیتی برای کاربران قائل نیستند

رضا ممبنـی، یک هکر کلاه‌سـفید درباره تاثیـر فیلترینگ بر امنیت سـایت‌ها و افزایـش حمله‌های هکری به صمت گفـت: فیلترینگ عامل اصلی افزایش هک سـایت‌های مختلف نیسـت، زیرا پـس از فیلترینگ، سـایت‌های داخلی به‌منظور حفظ امنیت، دسترسـی خـود را تنها برای کاربران داخلی امکان‌پذیر می‌کنند که همین موضوع تا حدودی از امکان حمله‌های هکری می‌کاهد.

وی در اشـاره به دلایل هک برخی از سایت‌های فروش اینترنتی بیان کرد: متاسفانه این شرکت‌ها برای اطلاعات و حریم شخصی کاربران خود اهمیتی قائل نیستند. عامل اصلی اتفاقاتی چون هک اسنپ‌فود، استفاده از افراد کم‌تجربه و بی‌تخصص در بخش‌های مهم این شـرکت‌ها اسـت. بی‌شک سایت شـرکت‌های بزرگ فروش اینترنتی چند باری هک شده، اما در این باره اطلاع‌رسانی نشده است.

▣ هشدارها داده شده بود

ممبنی با اشاره به هشدارهای داده‌شده به اسنپ‌فود اظهار کرد: چندی پیش هکرهای کلاه‌سـفید درباره باگ‌های موجود در اسـنپ‌فود هشدار دادند. در نتیجه این هشـدار و شناسـایی باگ‌ها باید مبلغی به هکرهای کلاه‌سـفید پرداخت شود که پیشنهاد آنها ۱۵۰ میلیون تومان برای ارائه جزئیات حفره‌های امنیتی سـایت بود، اما اسنپ تنها مایل به پرداخت ۵ میلیـون تومان بود؛ در نتیجه کلاه‌سـفیدها نیز در محدوده همین مبلغ اطلاعاتی را ارائه دادند. این در حالی اسـت که اسـنپ شـهریور امسال خبری مبنی بر پرداخت پاداش ۱۵۰ میلیون تومانی در ازای شناسـایی باگ‌های سـایت منتشـر کرد. این یعنی شرکت یادشـده به وعده خود عمل نکرد.

▣ هکر نسخه کپی را نگه می‌دارد

این هکر کلاه‌سـفید با اشاره به حفظ سایت‌ها و اپلیکیشن‌ها به کمک هکرهای کلاه‌سـفید، افزود: قبل از اینکه یک سـایت هک شـود، تیمی تخصصـی محتوای آن را در حفره‌های متعددی بررسـی و مشـکلات را شناسایی می‌کنند.

اگـر تیم امنیتی شـرکت قادر بـه رفع این حفره‌ها نباشـد، هکرهای کلاه‌سـفید در شـرکت‌های داخلی و خارجی مشـکلات را اعلام و حل می‌کنند.

وی با اشـاره بـه روش کار هکرها در مسـئله اسـنپ‌فود اظهار کرد: هنگامی که یک گروه هکـری اطلاعات را هک و برای فروش می‌گذارد، بی‌شـک چندین نسـخه کپی برای خود نگه می‌دارد و پس از گذشـت زمانی این اطلاعات را به فروش می‌رساند.

ممبنی درباره زمان لازم برای هک یک سایت یا اپلیکیشن گفت: هک یک سـایت، بسـته به امنیت و تیم پشـتیبانی آن از یک تا ۱۲ سـاعت زمان می‌برد.

▣ هزینه پشتیبانی، مبلغ مشخصی نیست

این هکر کلاه‌سـفید با اشاره به هزینه‌های متفاوت حفظ امنیت سایت اظهار کرد: گاهی تیم امنیتی سایت قوی است و از عهده برخی از کارها برمی‌آیـد؛ در غیر این صورت با شـرکت‌های امنیتـی داخلی یا خارجی قرارداد بسته می‌شود تا از سایت محافظت شود.

هزینه این پشـتیبانی مبلغ مشـخصی نیسـت، زیرا برای سایت‌های معروفی مانند دیجی‌کالا، اسـنپ و... که تعداد کاربران بیشـتری دارند، زمان بیشـتری برای امنیت صرف خواهد شد. در هر صورت تیم امنیتی متناسـب با عملکرد خود به‌صورت ماهانه، سالانه یا پروژه‌ای هزینه‌های مختلفی دریافت می‌کند.

سخن پایانی

باتوجه بـه نظرات کارشناسـی و بررسـی‌های صورت‌گرفتـه انحصار شکل‌گرفته موجب شده شرکت یادشده تلاشی برای بروزرسانی سیستم امنیتی خود نداشته باشـد، زیرا به‌دلیل نبود سایتی مشابه، باوجود هک این سایت اینترنتی چاره‌ای جز استفاده مجدد از آن نیست.

در نهایت ضررو زیان این قبیل بی‌توجهی‌ها گریبان‌گیر کاربران اسـت، زیرا به‌نظر می‌رسـد شـرکت‌هایی از این دسـت که طیف گسترده‌ای از خدمات را ارائه می‌دهند، برای کاربران و اطلاعات شـخصی آنها ارزشـی قائل نیسـتند؛ به‌عبارتی هنوز به این مرحلـه از کیفیت در ارائه خدمات نرسیده‌اند. این در حالی اسـت که هزینه صرف‌شده برای ارتقای امنیت آنها موجب افزایش اعتماد کاربران و حفظ آنها در بازار می‌شود.

صمت چالش‌های تامین مالی برای ساخت‌وساز در کشور را بررسی کرد

کفگیر دولت ته دیگ بازار مسکن!

سال‌های زیادی است که تامین مالی بخش مسکن دچار چالش بوده و با عدم‌اســتقبال بانک‌ها روبه‌رو شــده است. از جمله دلایل این مســئله بیشتر به سیاست‌گذاری حوزه پولی و بانکی برمی‌گردد. یکی از نکاتی که می‌تواند خیلی کمک‌کننده باشــد، اتصال زنجیره تامین از تولیدکننده تا مصرف‌کننده نهایی مسکن برای دریافت تسهیلات است. امــروزه تولیدکننده‌هــای مصالح؛ توزیع‌کننده، واســطه و مصرف‌کننده نهایی دارند که هرکدام به‌طورمجزا تسهیلات دریافــت می‌کنند؛ بنابراین نقش‌آفرینی تســهیلات بانکی بخش مسکن نتوانسته موفق عمل کند. به‌طورکلی، تمرکز اصلی بیش از موضوع تامین مالی باید بر این موضوع باشد که طرح‌های جذاب ســاخت مسکن طراحی شوند. اگر این مشکل حل نشود، به مشکلات بانکی و بودجه بر می‌خوریم و چنین موضوعاتی انعکاســی از ناتوانی در تعریف درست طرح مسکن و توسعه شهری است.

معضــلات موجــود در تامیــن مالی نهضت ملی مســکن ناشی از وجود این مسئله اســت که برای ترازنامه بانک‌ها و وضعیت آنها فکری نشــده اســت. هر طرح کلان مسکن باید در نســبت با مســائل ملی دیده شــود. مسائل بخش مسکن فقط دسترسی نیســت، مباحثی مانند بدمسکنی، بافت فرســوده، ناایمنی و ... نیــز وجود دارد و باید درباره همه اینها فکری شــود. نکته دیگر اینکه، باید شرکت‌های صلاحیت‌دار توســعه‌گر در ســاخت مسکن پیشقدم شوند که بتوانند اســتانداردها را رعایت و درونی کنند. صمت در این گزارش معضلات تامین مالی ســاخت مسکن را از نگاه کارشناسان بررسی کرده است.

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

مسکن، پیشران اقتصاد کشور

رونق ساخت‌وساز در شرایط سخت با رفع موانع تولید مسکن در پروژه‌های مســکن ملی، مســکن اجتماعــی و ... می‌تواند بر کنتــرل نــرخ و مهار تورم اثر گذارد. صنعت مســکن، پیشــران اقتصاد کشور به‌حســاب می‌آید که می‌تواند در اداره شهرها نیز نقش‌آفرین باشد.

اقدامــات انجام‌گرفتــه برای بسترســازی رونق ساخت‌وســاز، زمینه‌ســاز ورود بخش خصوصی با ســرمایه کلان را نیز فراهم خواهــد کــرد و در میان‌مــدت و بلندمــدت، آثــار مثبتــی را به‌همــراه خواهد داشــت. افزایش هزینه‌های ســاخت مســکن، به‌نوعی می‌تواند عامل بازدارنده در رشــد ســرمایه‌گذاری بخش خصوصــی در این موضوع باشــد؛ اتفاقی که می‌تواند هم کاهش سرمایه‌گذاری در اقتصاد و به‌طبع بازار مسکن را توضیح دهد.

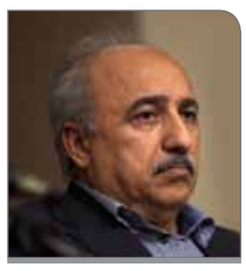
ایجاد تعامل و تعادل بیشتر بین بخش خصوصی و دولت، یکی از موضوعات مهم در بازار مســکن در بحث تامین مالی است. از این‌رو باید الزامات و راهکارهای تولید و مانع‌زدایی و پشــتیبانی مســکن و ســاختمان موردتوجه ویژه همه متولیــان در تمامی ســطوح مدیریتی کشور قرار گیرد و مانند سایر کشورهای دنیا، مشوق‌های سرمایه‌گذاری به تولیدکنندگان بخش خصوصی در این بخش ارائه شــود تا موجب تحول و پویایی در اقتصاد کشور شود.

دولــت می‌تواند علاوه بر واگذاری زمیــن به بخش خصوصی، موانــع را نیــز از ســر راه بــردارد و اجــازه دهــد انجمن‌هــا و تشــکل‌های خصوصی مانند پیمانکاران، انبوه‌سازان و سازندگان دارای‌صلاحیت که همه آنها مجوزهای خود را از راه و شهرسازی یا استانداری گرفته‌اند، وارد بخش ساخت‌وساز شوند. دولت اگر بتوانند مصالح را با نرخ مناســب و شــرایط ســابق به سازندگان دارای صلاحیــت تحویل دهــد و در بخش‌های مختلف از بخش خصوصــی حمایت کند، بخش خصوصی می‌تواند در کنار دولت به ســاماندهی بازار مسکن کمک کند و در کنار هم، رکود تولید در بخش مسکن را از بین ببرند.

فشار دولت به بانک‌ها

مرتضی افقه، کارشــناس اقتصادی در زمینه چالش‌های تامین مالی برای پروژه‌های مسکنی در کشور به صمت توضیح داد: یکی از اصلی‌ترین منابع موجود برای تامین پروژه‌های ساخت‌وســاز در کشــور بانک‌ها هستند، اما متاسفانه اگر بر عملکرد بانک‌ها نگاهی بیندازیم، متوجه می‌شــویم هیچ بانکی نیست که به‌طوراصولی و منطقــی بخواهد این مســیر را برای دولت فراهــم کند. از طرفی، نقدینگی برای مردم در سطح بسیار پایینی قرار دارد و این موضوع باعث شــده است تا مردم هم نتوانند در رشــد و تولید مسکن به دولت کمکی کنند.

وی در پاســخ به این سوال که آیا بهتر نیست برای تامین مالی موثرتر، نقش بخش خصوصی در بازار مســکن بیشــتر شود، بیان کرد: بهتر اســت که جواب این ســوال را در قالب یک مثال ساده مطرح کنم. اکنون بیشتر تولیدکنندگان می‌توانند عایدی خود را وارد بانک‌ها کنند و با افزایش اندوخته خود در ســپرده‌های بانکی بــه کمک دولت بیایند، اما متاســفانه این موضــوع تا الان محقق نشــده است و بسیاری از تولیدکنندگان حتی در تامین مواد اولیه خود با مشــکل مواجهند. با این شــرایط، موضوع تامل‌برانگیز این نکته اســت که دولت در حال صادرات مواد اولیه با نرخ ارزان‌تر به کشــورهای دیگر است، بنابراین دولت در قبال فشاری که بانک‌ها نمی‌توانند تحمل کنند، مقصر اصلی اســت. اگــر دولت توقعی از بانک‌هــا دارد، بایــد نیاز آنهــا را از جهات مختلــف تامین کند تا برنامه‌ریزی‌های دولــت به‌وقوع بپیوندد. بنابراین با ضعف‌هایی که در بدنه اقتصاد کشــور وجود دارد، فشــار دولت بــه بانک‌ها برای تامین مالی بیهوده است و نتایج مطلوبی به‌همراه ندارد.

▣ مشکلات اقتصادی در کشور ما عمیق است

افقــه توضیح داد که اگــر بخواهیم یک یا چند راهــکار درباره حل مشــکلات مالی در حوزه‌های مختلف از جمله بازار مســکن بیان کنیم، به‌نتیجه نمی‌رســیم، چراکه حل مشــکلات اقتصادی در کشــور ما معطوف به چند موضوع پیش‌پاافتاده نیســت، بلکه مســائل و چالش‌های موجود باید به‌صورت ریشه‌ای و جزء به جزء حل شود.

زمانی که بانک‌ها فعالیت‌های مختلفی در عرصه‌های بین‌المللی دارنــد و به مبالــغ بالایی در این حوزه دسترســی پیــدا می‌کنند، منطقــی اســت کــه در بــازاری مانند مســکن که نابسامان است، ســرمایه‌گذاری نکننــد، چراکــه نه‌تنها ســودی برای‌شــان ندارد، بلکه ممکن است بانک‌ها را با ورشکستگی روبه‌رو کند.

ایــن کارشــناس اقتصــادی در خاتمــه اذعان کــرد: باتوجه به صحبت‌هایی که قبل‌تر گفته شــد، اگــر بخواهم یک راهکار برای رهایی بازار مســکن از بن‌بست فعلی پیشــنهاد کنم، کار درستی نیســت، زیرا بازار مســکن و چالش‌هایی که بانک‌ها و موسســات مالی با آن روبه‌رو هســتند، باید ریشــه‌ای حل شوند و مسئولان به‌طوردقیــق و بــا همــکاری متخصصان هر حوزه در مســیر حل چالش‌هــای پیــش‌روی اقتصاد کشــور گام بردارند. مســلما این اتفاقــات در کوتاه‌مــدت رخ نخواهــد داد و نیاز بــه وقت و تلاش روزافزون دارد.

مشکلات مالی، سد راه ساخت مسکن

منوچهــر بهرویــان، تحلیلگر بازار مســکن بــه صمت گفت: در شرایط فعلی اقتصادی، بســیار بعید است که دولت بتواند بودجه را هر ســاله طوری تنظیم کند که مشــکلات تامین مالی ساخت مســکن حل شــود، چراکه هزینه‌های این بخش بسیار زیاد بوده اســت و کشــور در حال حاضر به‌هیچ‌عنوان منابع لازم برای این اقدام را در اختیار ندارد.

این استاد دانشگاه در ادامه بیان کرد: باتوجه به بحران اقتصادی موجود که کشــور با کمبود زیرســاخت‌های اساسی روبه‌رو است، باید گفت که تامین منابع مالی بســیار ســخت‌تر از گذشته شده است. از طرفی، به‌دلیل کاستی‌های زیادی که اقتصاد کشور دارد، نمی‌توان برای پروژه‌های مســکنی که ســرمایه زیــادی را طلب می‌کنند، برنامه‌ریزی مالی کافی و دقیقی انجام داد. اکنون بحران اقتصادی به‌حدی رسیده است که مسکن باوجود جایگاهی که در تعالی و رشــد کشور دارد، اولویت نیست، چراکه موانع و مشکلات اقتصادی در بخش‌های دیگر اجازه ورود به این بخش را نمی‌دهند.

وی خاطرنشــان کرد: دولت باید هرجایی که احســاس می‌کند بــه دلایل مختلف توانایــی اجرایی کردن پــروژه‌ای مانند نهضت ملی مســکن را ندارد، پا پس بکشد و سرمایه‌گذاری در این بخش را متوقــف کند،زیرا اگــر این اتفاق نیفتد، عــلاوه بر اینکه بخش زیادی از مردم که منتظر مســکن ارزان هستند، ناامید می‌شوند، ســرمایه‌های ملی نیز بــرای طرحی که در نهایــت نیمه‌کاره رها می‌شــود، هدر می‌رود. سرمایه‌هایی که اگر در جاهای دیگر صرف شــوند، می‌توانند نتایج بســیار ارزنده‌تری برای اقتصاد و توســعه کشور داشته باشند.

▣ بحران بزرگ نزدیک است

بهرویان در رابطه با شــرایط اقتصــادی موجود به صمت گفت: نکته مهم که باید موردتوجه قرار بگیرد، شرایط بحرانی اقتصادی کشــور در سال‌های نزدیک است، چراکه کشور با تمام چالش‌های اقتصادی خود، هنوز به بحران اصلی ورود نکرده است و اگر همین روال برای اصلاحات اقتصادی در پیش‌گرفته شــود و تحریم‌های غرب ادامه‌دار باشد، بحران شدیدتری در انتظار ما خواهد بود.

این کارشــناس تصریح کرد: اگر دوباره به موضوع مســکن ورود کنیــم، خواهیم دیــد که در دهه‌هــای اخیر سیاســت‌های غلط و اشــتباه دامنگیر بازار مســکن شده اســت و هرازگاهی طرحی بی‌نتیجــه برای درمان حال بد این بازار پرتلاطم تجویز می‌شــود، اما هر دفعه نه‌تنها بهبودی در وضعیت بحرانی موجود ایجاد نشده، بلکه شــرایط به‌سمتی رفته که نه‌تنها خرید ملک، بلکه اجاره یک خانه کوچک برای بســیاری از اقشار کم‌درآمد به یک رویا تبدیل شــده است. سیاست‌هایی که میانگین هر متر خانه در تهران را به بیش از متری ۵۵ میلیون تومان در امسال رسانده و در عمل ثابت کرده که هیچ تاثیری در ساماندهی بازار نداشته است.

امروزه در بیشــتر کشورهای صنعتی پیشرفته که زیرساخت‌های محکمی برای توسعه و پیشرفته اقتصادی دارند، ردپایی از مدیران متخصــص و وزیــران کارآمد دیده می‌شــود کــه به حوزه‌ای که آن مسئولیت دارند، به‌خوبی مسلط هستند، اما متاسفانه در کشور ما شایسته‌ســالاری راه خود را گم کرده اســت و برخی مدیرانی که در مناصب دســتگاه‌های اجرایی مشــغول هستند، تخصص مرتبط بــا حوزه کاری خود را ندارند. این اتفاق از آن موضوعاتی اســت که ضربه‌های جبران‌ناپذیری به بدنه اقتصاد کشور وارد کرده و ما را از مسیر توسعه دور نگه داشته است. بهرویان در پایان به صمت گفت: بایــد مدیــران توانمند اجرایی با نظارت و پیگیری‌های مســتمر، به تولید مســکن در کشــور سرعت ببخشــند و منابع مالی لازم برای ساخت‌وساز را فراهم کنند تا شاهد اعتمادسازی عمومی نسبت به بازار مسکن در جامعه باشیم. همچنین، با ایجاد سیاست‌های پولی و مالی مناسب، اقشار مختلف جامعه را برای خرید مسکن توانمند کنند. مشکلات بخش مسکن باعث ایجاد رکود در بازار شده و این اتفاق انباشت تقاضا را پدید آورده؛ در نتیجه توان خرید مردم از بین رفته و بازار اجاره نیز که متاثر از نرخ مسکن است، ملتهب و باعث نارضایتی‌های عمومی شده که هرچه سریع‌تر، باید برطرف شود.

سخن پایانی

توان دولت بســیار محدود اســت و باید بــازار را از این جنبه تحلیــل کنیم که چطور می‌توان جذابیت ســرمایه‌گذاری برای بخش مسکن از طریق بخش خصوصی را فراهم کنیم. تسهیلات بانکی می‌تواند بخشــی از این برنامه باشد، اما واقعیت این است که تولیدکنندگان با مشــکلات زیادی از جمله طولانی شــدن زمان صدور پروانه‌ها، افزایش نرخ مصالح ســاختمانی و افزایش دســتمزد مواجه شــده‌اند. اگر دولت عزمی برای تقویت بخش خصوصی به‌عنوان بازوان اجرایی خود در ســاخت مسکن داشته باشــد و بپذیرد به‌جای آنکــه در تعریف و طراحــی پروژه‌های طرح‌های تولید مســکن تا این اندازه زمان و هزینه صرف کند، از صفر تــا صد این پروژه‌ها را به بخــش خصوصی واگذار کند؛ به‌طورقطــع می‌توانیم بــه اجرای طرح جهش تولید مســکن و ساخت ۴ میلیون مسکن در کشور امیدوار باشیم، اما در شرایط فعلی باید گفت که کمابیش این کار نشــدنی یا بســیار دشــوار اســت. در شــرایط فعلی، زمانی که هزینه پایه ساخت یک متر واحد یک‌شــبه رشــد می‌کند، به‌طورقطع بخش خصوصی هیچ رغبتی برای ورود در این طرح و اجرای آن ندارد.

باتوجه به همه مشــکلاتی که در حوزه تولید مسکن در کشور وجود دارد، تولید مســکن روز به روز بسیار دشوارتر خواهد بود، مگر آنکه این روند کنونی که در بحث مســکن در کشور دنبال می‌شــود، تغییر پیدا کند؛ در غیر این صورت با روند کنونی و با این نوع تامین مالی، بازار مسکن تغییری نخواهد داشت.

> به‌دلیل کاستی‌های زیادی که اقتصاد کشور دارد، نمی‌توان برای پروژه‌های مسکنی که سرمایه زیادی را طلب می‌کنند، برنامه‌ریزی مالی کافی و دقیقی انجام داد

> با ضعف‌هایی که در بدنه اقتصاد کشور وجود دارد، فشار دولت به بانک‌ها برای تامین مالی بیهوده است و نتایج مطلوبی به‌همراه ندارد

یادداشت

ضرورت توجه به زیرساخت‌ها در ساخت مسکن

عطاالله آیت‌اللهی
کارشناس مسکن

گرانی روزافزون نرخ مسکن در کشور و بدون شک تاثیر مستقیمی که بر بازار اجاره می‌گذارد، دردســرهای زیادی را برای مستاجران به‌وجود آورده اســت. گاهی دولت برای تعادل بازار، سیاست‌هایی را به مرحله اجرا درآورده است که یکی از آخرین طرح‌های دولت، تصویب قانون تعیین ســقف افزایش اجاره‌بهای مســکن بود که به تایید سران قوا هم رسید، اما سوالی که پیش می‌آید، این است که چــه نظارتــی برای اجرای این طرح وجود دارد و باتوجه به افزایش تقاضای بازار مسکن این طرح گره‌گشا است یا خیر؟

اقدامات مسئولان نشان می‌دهد که سعی بر این است که مشکلات مسکن از سر راه برداشته شوند و بازار مسکن سروسامانی پیدا کند، اما تصمیم دولت مبنی بر تعیین ســقف افزایش اجاره‌بهای مسکن که چند ســالی اســت تصویب شده، فقط نیمی از مسیر بهبود بازار رهن و اجاره را طی کرده اســت، زیرا باتوجه به افزایش تقاضا برای این بازار پرطرفدار، در عمل شاهد افزایش اجاره‌بها مسکن بوده‌ایم.

هر قانون و سیاســتی که ضمانت اجرایی نداشته و با برنامه‌ریزی و زیرســاخت مناسب مطرح نشده باشد، به احتمال زیاد به مرحله اجــرا در نمی‌آیــد، بنابراین هر طرحی که بــرای بهبود اوضاع بازار مسکن مطرح می‌شود، باید از یک قانون، دستورالعمل و آیین‌نامه همه‌جانبه پیروی کند و با نظر کارشناسان، تمام جنبه‌های مثبت و منفی کار در نظر گرفته شود. اجرای سیاست‌ها و طرح‌های مسکنی باید به‌نحوی برنامه‌ریزی شــوند که دست دلالان از سنگ‌اندازی و منفعت‌طلبی کوتاه شود و امکان تخلف به‌حداقل برسد.

تســهیلات مسکن در کشورهای پیشــرفته تا ۸۰ درصد هزینه خرید مســکن را تامین می‌کند و با ســودهای ناچیز و بازپرداخت کوتاه‌مدت، افراد را برای خانه‌دار شدن کمک می‌کند، اما در کشور ما اقســاط، نرخ بهره و مدت بازپرداخت این تســهیلات به‌گونه‌ای است که اگر افراد کل درآمد ماهانه خود را به پرداخت اقساط این وام‌های پربهره اختصاص دهند، باز هم کافی نیست و این تسهیلات فقط برای افرادی که درآمد بالایی دارند و مایل هســتند که خانه خود را کمی بزرگ‌تر کنند، مناســب اســت وگرنه با این تسهیلات کســی نمی‌تواند خانه بخرد، از ایــن‌رو مردم تمایلی برای اخذ این وام‌ها نشان نمی‌دهند. قرارداد اجاره حتی در نبود بنگاه‌های املاک ممکن اســت به‌صورت‌دســتی بین طرفین و حتی به‌شکل صوری منعقد شــود که با این اتفاق، دیگر قانون ســقف افزایش اجاره‌بها بی‌تاثیر می‌شود. اگر نظارت کافی و قوانین سختگیرانه برای اجرایی شــدن این طرح در نظر گرفته شود، باز هم بعضی از موجران برای تمدید قرارداد اجاره خود ترجیح می‌دهند، به نرخ روز با مستاجران قــرارداد منعقد کنند و زیر بار این طرح نروند، همچنین باتوجه به تناســب نداشتن درآمد افراد با مخارج خانوار، تمدید قرارداد اجاره بسیار سخت و به یک چالش بزرگ تبدیل می‌شود.

در این راســتا، نمی‌توان از نقش مشــاوران املاک غافل شد، زیرا گاه دیده می‌شود که برخی املاکی‌ها برای بالا بردن نرخ اجاره‌بها، موجران را تحریک به افزایش نرخ می‌کنند و حتی برخی موجران نــرخ قراردادهــا را با مشــورت املاکی‌ها تعییــن می‌کنند که این موضوع دلیلی بر افزایش چشمگیر قیمت‌ها در این بازار پرطرفدار می‌شود. در حال حاضر سیاستی که ضمانت اجرایی لازم را به این مفهوم که بتواند جلوی زیاده‌خواهی و منافع را بگیرد، وجود ندارد و در گذشــته هم، شــاهد تلاش فراوان مسئولان برای ساماندهی بازارهای مختلف اقتصادی بوده‌ایم که این دستورالعمل‌ها به‌دلیل نداشتن برنامه‌ریزی و بستر اقتصادی نامناسب انجام نگرفت.

طرح‌های اجرایی دولت باید باتوجه به زیرساخت‌ها و منابع کشور هدف‌گذاری شــوند و با برنامه‌ریزی دقیق به مرحله اجرا دربیایند و در غیــر ایــن صورت، وعده‌های مختلــف، دردی از مردم درمان نخواهد کرد و نه‌تنها این سیاست‌ها کمکی به بازار مسکن نمی‌کند، بلکه با تاثیر معکوس، اوضاع را به نابسامانی می‌کشاند.

خبر

حجم پروژه‌های مسکن آغازشده در استان‌ها بی‌سابقه است

معاون وزیر راه و شهرســازی و مدیرعامل ســازمان ملی زمین و مســکن حجم پروژه‌های مســکن آغازشده در استان‌ها را نسبت به آنچه در ســال‌ها و حتی دهه‌های گذشــته در ادارات استانی انجام می‌شــد، بی‌ســابقه دانســت. به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرســازی، ارسلان مالکی در مراســم اختتامیه نشست آموزشی آشــنایی با قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی عاملان ذی‌حساب این ســازمان در ادارات کل راه و شهرســازی را نمایندگان امینی خواند که وظیفه حفظ بخشــی از اموال دولت برعهده آنهاســت و گفت: حجم پروژه‌های مسکن که در استان‌ها آغاز شده، نسبت به آنچه در ســال‌ها و حتی دهه‌های گذشــته در ادارات استانی انجام می‌شد، بی‌سابقه است. معاون وزیر راه و شهرسازی افزود: این حجم از کار، هم مایه مباهات اســت و هم نیاز به نظارت مضاعف شــما در تطبیق هزینه‌ها با قوانین و مقررات، تامین اعتبارات و مستندسازی اسناد دارد و نمی‌توان به این کار تنها به‌عنوان یک تکلیف اداری نگاه کرد، بلکه این حجم از کار نیاز به سیســتم، فرآیند و ســازکار دقیق دارد. مالکی بااشــاره به اینکه نزدیک به هزار پروژه آماده‌ســازی در قالب طرح نهضت ملی مســکن در کشــور تعریف شده، تاکید کرد: قطعا اولویت همه ما در مجموعه وزارت راه و شهرســازی تســریع در پیشــبرد طرح نهضت ملی مســکن است و باید بدانیم که اتمام سریع‌تر این پروژه‌ها حتی به اندازه یک روز هم که شده، به‌معنای حل مشکل مسکن یک خانواده است.

مدیرعامل ســازمان ملی زمین و مســکن با بیــان اینکه عاملان ذی‌حساب در استان‌ها وظایف دیگری هم برعهده دارند، اضافه کرد: شما دبیر هیات نمایندگی در استان هستید و در مباحث واگذاری، بررســی‌های کارشناســی در مستندســازی‌ها برعهده شماست و همچنین شما مشاوران مالی مدیران استانی هستید که تمامی این موارد از اهمیت و حساسیت بالایی برخوردارند.

به‌گزارش روابط عمومی سازمان ملی زمین و مسکن، تلاش برای تحقق درآمد اســتان‌ها، اســتقلال در نظارت، تخصص کارشناسان حــوزه ذی‌حســابی، شــناخت دقیق مقــررات و ضوابــط در بحث قراردادهــا، تلاش برای وصــول مطالبات و کمک به حذف بندهای گزارش حسابرسی مجمع از طریق گزارش‌دهی‌های دقیق از جمله دیگر مواردی بود که مالکی در صحبت‌هایش به آنها اشاره کرد.

یادداشت

الگوی مصرف باید تغییر کند

رامین ترابیان
کارشناس انرژی

واقعیت این اســت که وابستگی به یک منبع انرژی محدود، همــواره یک خطر بزرگ اســت. در صورتی کــه گاز به‌عنوان منبع اصلی انرژی در کشــور مورداســتفاده قــرار می‌گیرد و صرفه‌جویی مطلوبی در مصرف آن انجام نشود، ممکن است در آینده مشکلات جدی به‌وجود بیاید. یکی از مشکلات احتمالی این اســت که منابع گاز طبیعی در کشــور به‌پایان برسند. گاز طبیعی از طریق فرآیندهای پیچیده و طولانی به‌دست می‌آید و ممکن اســت مدت زمان طولانی برای بازیابی آن نیاز باشد. در صورتی که اســتفاده بی‌رویــه و بی‌برنامه از گاز ادامه یابد، ممکن است در آینده نزدیک با کمبود منابع گاز مواجه شویم. ایــن موضــوع می‌تواند به کاهش تامین انــرژی برای مصارف داخلی و مشکلات سیستمی در بخش‌های مختلف اقتصادی منجر شود. علاوه بر این، بنده معتقدم وابستگی به یک منبع انــرژی محدود می‌تواند به نقض تــوازن در معاملات خارجی بینجامد. در صورتی که یک کشور برای تامین نیازهای داخلی به صادرات گاز وابســته باشــد و این منبع را به‌صورت بی‌رویه مصرف کند، ممکن اســت در مذاکــرات تجاری و بین‌المللی قــوت خود را از دســت بدهــد. در نتیجه، میــزان درآمدهای صادراتی کاهش می‌یابد و وابستگی به این منبع انرژی بیشتر می‌شود. به‌منظور جلوگیری از این مشکلات، بهتر است الگوی مصرف را تغییر دهیم و به صرفه‌جویی در مصرف انرژی توجه کنید. این شــامل اتخــاذ تکنولوژی‌هــای کارآمدتر، افزایش بهره‌وری انرژی در صنایع و ســاختمان‌ها، تشویق به استفاده از انرژی‌های جایگزین و تنوع منابع انرژی می‌شود. همچنین، توسعه زیرســاخت‌های مناسب و ارتقای فناوری‌های مرتبط با انرژی نیز از اهمیت بالایی برخوردار اســت. با تغییر الگوی مصرف و کاهش وابستگی به یک منبع انرژی خاص، می‌توانید مقاومت بیشتری در برابر احتمالات نامطلوب در آینده داشت. قبل از شدت تحریم‌ها سرمایه‌گذاری‌های خوبی برای افزایش تولید نفت و گاز در کشور انجام شد و به‌دلیل بالا بودن سطح منابع گازی کشور نه‌تنها در بحث تامین گاز در داخل مشکل خاصی وجود نداشت، بلکه صادرات وارد فاز جدیدی شده بود؛ اما در حال حاضر شــرایط طوری رقم خورده که رشد مصرف بسیار بیشتر از رشد عرضه بوده و ناترازی چندساله‌ای را رقم زده اســت. در نتیجه این موضوع، مشــکلاتی زیادی در تولید بــرق در تابســتان و تولید گرمایش در فصل زمســتان پدید آمده اســت. بحران پیش‌آمده یک معادله مشــخصی دارد که نیاز به برنامه‌ریزی و تقویت زیرســاخت‌های موجود در حوزه تولید انرژی را طلب می‌کند، وگرنه در سیاســت‌های اخیر که منجر به تعطیلی ادارات و مدارس شــده، آینده‌نگری خاصی دیــده نمی‌شــود و این تدابیر برای حل مشــکل گاز کاری از پیش نمی‌برد و تنها به پاک کردن صورت‌مســئله می‌انجامد. کشــور بــرای برون‌رفت از این بحران بایــد از قبل تصمیمات شجاعانه و مدبرانه می‌گرفت و دولت‌ها جدی‌تر به این موضوع ورود می‌کردند، چراکه بخش انرژی در ایران بســیار ناکارآمد مدیریت شــده اســت. دولت برای حل این معضــلات باید با فرهنگ‌ســازی صحیــح، الگوی مصرف را اصــلاح کند تا این ناترازی تولید و مصرف انرژی به‌ســمت تعادل رود. اگر چنین اتفاقاتــی رخ ندهد، نمی‌شــود به آینــده خوش‌بین بود و این چالش‌ها روزبه‌روز شدت بیشتری خواهند گرفت.

راهکار کاهش بناهای ارزان

مدیرعامــل شــرکت بازآفرینی شــهری ایــران بر تجمیع پلاک‌های فرســوده برای کاهش بناهای لرزان در بافت‌های فرســوده تاکیــد کرد و گفت: باتوجه بــه اینکه میدان کار در دســت بخش خصوصی و مالکیت از آن مردم اســت، راهبرد ما مردمی‌ســازی با تدوین بسته تشــویقی موثر و رفع موانع کار اســت. به‌گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرســازی، محمــد آیینــی، معاون وزیــر راه و شهرســازی و مدیرعامل شــرکت بازآفرینی شــهری ایران بااشاره به اینکه ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحد مســکن ناپایدار در محلات هدف بازآفرینی شهری شناسایی شده است، گفت: ما جز سرعت بخشیدن به نوســازی بناهای فرسوده در محلات هدف بازآفرینی شهری، چاره‌ای نداریم.

معاون وزیر راه و شهرسازی بااشاره به زلزله بم و مقایسه آن با زلزله در ۳ اســتان کشور ترکیه گفت: زلزله اخیر در کشور ترکیه، به‌لحاظ بزرگی و ســطح وقوع حادثه، از زلزله شهر بم خیلی بیشــتر بــود، اما آمار تلفات آن به تلخی حادثه شــهر بم نبود. واقعیت این اســت که اگر کشــور ترکیه برنامه‌های مقاوم‌سازی و نوســازی واحدهای فرسوده خود را به‌درستی اجرا نمی‌کرد، شاهد فاجعه‌ای مرگبار در این کشور بودیم.

آیینــی با بیان اینکه تجمیع پلاک‌های فرســوده به‌عنوان جهــاد اصلــی در حوزه بازآفرینی شــهری به‌شــمار می‌آید، گفــت: تســهیلگران و حلقه‌های میانی بایــد بتوانند با ابتکار و خلاقیت، ســاکنان در بناهای فرســوده را متقاعد کنند که بزرگ‌تریــن تصمیم زندگی خود را بگیرند و از بناهای لرزان و ناپایدار خارج شــوند و زمینه مشارکت آنها را با سازندگان، ســرمایه‌گذاران و توسعه‌گران فراهم کنند. آیینی با یادآوری اینکه دولت و شــهرداری‌ها در حوزه بازآفرینی شهری، نقش تســهیلگری و حمایتی دارند، گفــت: باتوجه به اینکه میدان کار در دســت بخش خصوصی و مالکیت از آن مردم اســت، راهبرد ما مردمی‌ســازی با تدوین بســته تشویقی موثر و رفع موانع کار است.

آیینی بااشــاره به اینکه اجرای بســته‌های تشــویقی نقش مهمی در نوســازی بافت‌های فرســوده دارد، بیــان کرد: در شــهرهایی که بسته‌های تشویقی را اجرایی کردند،در حدود ۳۰۰ درصد رشــد پروانه را شــاهد هستیم. به‌گزارش شرکت بازآفرینی شــهری ایران، وی با بیان اینکه آگاهی‌بخشــی و اطلاع‌رســانی به مردم در حوزه بازآفرینی شهری بسیار مهم است، گفت: شتاب‌بخشی و جهش در نوسازی بناهای ناپایدار زمانی اتفاق می‌افتد که مردم از حق و حقوق خود، نسبت به نوسازی ملک‌شان آگاهی کامل پیدا کنند که این امر می‌تواند با کمک رســانه‌های دیداری و شنیداری، گروه‌های جهادی، اعضای بسیج و دفاتر تسهیلگری در سطح محلات و معتمدین محله انجام شود.

خبر

گاز در کابوس ناترازی

سهم گاز طبیعی از سبد انرژی در ایران بیش از ۵۰ درصد است

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

ایــران ســومین تولیدکننــده بــزرگ گاز و چهارمیــن مصرف‌کننده بزرگ گاز در جهان است؛ به‌طوری‌که مصرف گاز طبیعــی در ایران، حدودا معــادل نصف کل مصرف گاز طبیعــی در قاره اروپا اســت. گســترش روزافزون شــبکه توزیــع گاز طبیعــی در کشــور و همچنین توســعه صنایع مختلــف، باعث رشــد و توســعه اقتصــادی و افزایش رفاه اجتماعی شــده اســت؛ اما افزایش مصــرف گاز طبیعی در کشــور بدون افزایش ظرفیت تولید ایــن فرآورده باارزش، معضلات بی‌شــماری از قبیل تعطیلــی کارخانه‌ها و صنایع مصرف‌کننده گاز در فصول اوج مصرف را به‌دنبال داشــته است که تاثیر مستقیمی بر اقتصاد کشور دارد.

ایران به‌لحاظ تولیــد گاز طبیعی با تولید ۲۵۶.۷ میلیارد مترمکعب که معادل ۶.۴ درصد کل تولید گاز طبیعی جهان در ســال ۲۰۲۱ است، به‌عنوان ســومین تولیدکننده بزرگ گاز جهان در این سال شــناخته شده است. بر این اساس، امریــکا با تولیــد ۹۳۴.۲ میلیارد مترمکعب و ســهم ۲۳.۱ درصدی از کل تولید جهانــی، بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز طبیعی، روســیه با تولید ۷۰۱.۷ میلیارد مترمکعب و سهم ۱۷.۴ درصــدی از تولید گاز جهان، دومین تولیدکننده گاز طبیعــی و چین با تولید ۲۰۹.۲ میلیارد مترمکعب و ســهم ۵.۲ درصدی از تولید گاز جهان، چهارمین تولیدکننده گاز طبیعی اســت. صمت در این گزارش به بررســی چالش‌های ناشــی از ناتــرازی گاز و ارائــه راهکارهایــی در این زمینه پرداخته است.

جزئیات مصرف گاز در ایران

ایــران به‌لحــاظ مصــرف گاز طبیعی با مصــرف ۲۴۱.۱ میلیارد مترمکعــب که معادل ۶ درصد کل مصــرف گاز طبیعی جهان در ســال ۲۰۲۱ اســت، به‌عنوان چهارمین مصرف‌کننــده بزرگ گاز جهان در این ســال شــناخته شده است. تنها ۳ کشــور امریکا با مصرف ۲۰.۵ درصد کل گاز مصرفی جهان، روسیه با ۱۱.۸ درصد و چین با ۹.۴ درصد، مصرف گاز بیشــتری نسبت به ایران در سال ۲۰۲۱ داشــته‌اند که وســعت و جمعیت هرکدام از آنها چند برابر ایران اســت. همچنین، مصرف گاز طبیعی در ایران، حدودا معادل نصف کل مصرف گاز طبیعی در قاره اروپا است.

مصــرف گاز در ســال ۱۴۰۱ به حــدود ۲۴۲ میلیارد مترمکعب رسیده که معادل مصرف روزانه ۶۶۳ میلیون مترمکعب بوده است. مصرف این ســوخت در سال ۱۴۰۱ رشــد ۱.۵درصدی معادل ۳ میلیارد مترمکعب داشــته اســت. بخش مهمی، معادل ۵۰ درصد از مصــرف گاز مربوط به بخش خانگــی و تجاری و بعد ۲۹ درصد مربوط نیروگاه‌ها است. صنایع نیز سهم ۲۰ درصدی از مصرف گاز در ســال ۱۴۰۱ را به خود اختصاص داده‌اند. از مجموع مقدار گاز مصرف‌شده در کشور در سال ۱۴۰۱ حدود ۱۲۳ میلیارد مترمکعب مربوط به بخش خانگی و تجاری بوده و ۴۸ میلیارد مترمکعب میزان مصرف گاز صنایع بــوده و ۷۱ میلیارد مترمکعب گاز به نیروگاه‌ها تخصیص یافته است. از طرف دیگر، براساس آمارهای جهانی سهم گاز طبیعی از ســبد انرژی در ایران بیش از ۵۰ درصد اســت. در حالی کــه ایالات‌متحده که نخســتین تولیدکننده گاز طبیعی در جهــان اســت و بیــش از ۲۳ درصد از کل تولیــد گاز جهان را در اختیار دارد، تنها ۲۴ درصد از سبد انرژی آن را تشکیل داده است. این نسبت برای ترکیه و روسیه نیز به‌ترتیب ۲۴ و ۳۶ درصد است. باتوجه به این موضوع، توسعه هرچه بیشتر انرژی‌های تجدیدپذیر و متنوع‌ســازی سبد انرژی مصرفی در ایران بیش از پیش ضرورت می‌یابــد. برای مثــال، در این گزارش نیز به نقــش کلیدی گاز در تولید برق اشاره شده که براساس آن، امروزه بیش از ۸۰ درصد از تولید برق کشور وابسته به گاز است. در واقع، به غیر از نیروگاه‌های برقابی و تجدیدپذیر، سوخت ســایر نیروگاه‌های تولیدکننده برق، ۸۰ درصد به گاز وابســته اســت و بیش از ۱۰۱ نیروگاه که از گاز طبیعی استفاده می‌کنند، برق تمامی صنایع را تامین می‌کنند. گاز در تامین سوخت صنایع نیز نقش کلیدی دارد؛ به‌طوری‌که در حال حاضر بیش از ۹۰ درصد صنایع و نیروگاه‌ها وابسته به گاز هستند و بیش از ۳۰ هزار واحد صنعتی بزرگ و مهم کشور که ۹۰ درصد محصولات کشــور را تولید می‌کنند، از گاز استفاده می‌کنند. نقش کلیدی گاز در تامین انرژی بخش خانگی نیز در آمارها مشــخص اســت؛ به‌طوری‌که براســاس آمار منتشرشده از سوی شرکت ملی گاز تا پایان شــهریور ســال ۱۴۰۲، ۲۷.۵ میلیون مشترک شهری و روســتایی در کل کشور دارای انشــعاب گاز بوده و ۵هزار و ۷۰۰ روستا و ۴۳ شهر به شبکه گازرسانی متصل شده‌اند.

فشار گاز در اوج مصرف به حد مطلوب نمی‌رسد

علی جمشیدیان، کارشــناس انرژی درباره ناترازی انرژی در ۳ماه پایانی سال به صمت گفت: ایران با مشکلات جدی در بخش انرژی، به‌ویژه گاز طبیعی، روبه‌رو اســت. ایــران دارای دومین ذخایر گازی جهان اســت و در برخی تخمین‌ها حتی نخســتین رتبه را داراست. اما این موضوع قابل‌درک نیســت که در یک کشــور در حال توسعه، مشکل در تامین گاز، به‌عنوان مانعی برای رشد و توسعه عمل کند.

وی در ادامــه افزود: در فصول پرمصرف، عموما گاز صنایع یا قطع یا سهمیه‌بندی می‌شود و نیروگاه‌ها به سوخت مازوت روی می‌آورند. بــا این وجود، فشــار گاز در ایــران در اوج مصرف بــه حد مطلوب نمی‌رســد. دلیل اصلی این مشکل در ســرمایه‌گذاری ناکافی است. بر کســی پوشیده نیست که در زمینه تولید و پالایش انرژی، به‌ویژه گاز، نیازمند سرمایه‌گذاری‌های بزرگ هستیم. اگر براساس وضعیت کنونی اقدام کنیم، عقب‌ماندگی در تامین این منبع انرژی اساســی همچنــان ادامه خواهد داشــت و احتمالا در ســال‌های آینده، حتی مصرف خانگی در فصول پرمصرف با کاهش شــدید فشــار یا قطعی مواجه خواهد شد.

ظرفیت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بخش انرژی

این کارشــناس بیان کــرد: بهبود کارآمــدی و ترویج صرفه‌جویی در مصــرف گاز در فصول ســرد برای مصارف خانگــی، اگرچه یک اســتراتژی اســت که در دهه‌های اخیر توســط دولت‌ها مطرح شده اســت، اما آمارها نشــان می‌دهد که این رویکرد کافی نیســت و در صورتــی که دولت نتواند تامین گاز مصرفی را برعهده بگیرد، ممکن اســت نارضایتی‌های عمومی را به‌شدت تشدید کند.

او بــا بیان اینکه یکی از ظرفیت‌های مهم که لازم اســت به‌جدیت برنامه‌ریزی شود، باید ظرفیت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی باشد، به صمت گفت: بخش خصوصی در حال حاضر قادر است با همکاری بخــش دولتی در زمینــه تولید گاز ســرمایه‌گذاری کند. همچنین، ذخایــر گازی کشــور به‌گونه‌ای اســت که از نظر توجیــه اقتصادی، جذابیت لازم را برای این موضوع ایجاد می‌کند.

این کارشــناس انرژی خاطرنشــان کرد: موانعی که تاکنون جلوی ورود جــدی بخــش خصوصی به ســرمایه‌گذاری در ایــن زمینه را می‌گیــرد، قوانین قدیمی و پیچیده بــرای ورود به صنعت تولید گاز از یک‌سو و نبود اطمینان ســرمایه‌گذاری در این بخش برای بخش خصوصی از سوی دیگر است. برای حل مشکل ناترازی در تولید گاز و همچنین تعیین افق صادرات در این حوزه، دولت باید فضا را برای ورود ســرمایه‌گذاری خصوصی باز و آن را امن‌سازی کند، زیرا دولت منابع مالی لازم برای تسریع در سرمایه‌گذاری در بخش‌های کلیدی انرژی از جمله گاز را ندارد.

براساس اســناد بالادستی، به‌ویژه سیاســت‌های اقتصاد مقاومتی، دولت ملزم اســت فرصت حضور بخــش خصوصی در این حوزه‌ها را فراهم کند. یکی از اصول مهم و تاکیدشــده در سیاست‌های اقتصاد مقاومتــی، مردم‌ســازی و بنیان‌گذاری دانش‌بنیــان در فعالیت‌های اقتصــادی، از جمله در زمینه نفت و گاز اســت. بنابراین، دولت باید سیاســت‌های فعلی خود در استفاده از ظرفیت بخش خصوصی را با دیدگاه گســترده‌تری تغییر دهد و تجدیدنظر کند.

ضرورت تنوع بخشی به سبد حامل‌های انرژی

جمشــیدیان بیان کرد: به‌همراه تغییــر رویکرد در ســرمایه‌گذاری برای افزایش تولید گاز، دولت باید برای تنوع بخشیدن به سبد حامل‌های انرژی مورداستفاده در بخش خانگــی و به‌ویژه صنعتــی، تلاش کند. در حال حاضــر، ۸۰ درصد صنایع ایران به گاز وابسته هستند و در فصول پرمصرف، این صنایع با تعطیلی موقت مواجه می‌شــوند. همچنین، در فصول گرم، به‌دلیل کمبود برق، صنایع با محدودیت تولید روبه‌رو هســتند و تولید برق نیز وابسته به گاز است.

وی در خاتمــه گفت: افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توســعه تولیــد کالاهای با بازدهی بهینه و بــالا و افزایش صادرات برق، محصولات پتروشــیمی و فرآورده‌های نفتی با تاکید بر بهره‌برداری بهینه از منابع، می‌تواند موجب افزایش توانمندی‌ها شود. باتوجه به تحریم‌های اقتصادی علیه ایران و تاکید بر سیاســت‌های تولید، به‌نظر می‌رســد که بخــش خصوصی دارای ظرفیت مهمی است که در این سال‌ها نادیده گرفته شده است. دولت باید از طریق روش‌های مختلف، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را در بهبود وضعیت حامل‌های انرژی به‌ویژه گاز بهره‌برداری کند.

> دولت باید سرمایه‌های بخش خصوصی را برای بهبود وضعیت سرمایه‌گذاری در حوزه حامل‌های انرژی به‌کار گیرد

وابستگی اصلی ما در زمینه انرژی

محمدعلی خطیبی، کارشناس انرژی به صمت گفت: در فصل سرد ســال، مصرف داخلی در کشــور به‌طورمعمول افزایش می‌یابد و این مسئله جدیدی نیست. برای افزایش توان صادراتی، باید به مشکلات کمبود گاز در داخل کشور توجه کنیم؛ بنابراین، در فصل سرد تمرکز بر صادرات گاز به‌صورت‌کامل ممکن نیســت. در این شرایط، باید یا میــزان تولید را افزایش دهیم یا با همیــن میزان تولید صرفه‌جویی کنیــم. باتوجه به صرفه‌جویی، می‌توانیم حجم صادرات را تاحدودی افزایش دهیم؛ اما اگر این دو مورد اجرا نشــود، در زمینه صادرات با مشکلاتی روبه‌رو خواهیم شد.

وی در ادامــه گفت: باید توجه داشــت که در مصــارف داخلی به گاز به‌طورقابل‌توجهی وابســتگی داریم. وابستگی اصلی ما در زمینه انرژی، بحث گاز اســت. اگــر می‌خواهیم از وابســتگی به گاز خارج شویم، نیازمند زیرساخت‌های اساسی هستیم و باید زیرساخت‌های فعلی را بهبود بخشــیم. با ایجاد زیرســاخت‌های مناسب، می‌توانیم انرژی‌های متنوعی را به ســبد مصرفی اضافه کنیم و وابســتگی به گاز را کاهش دهیم. در این صورت، با گذر زمان، می‌توان انرژی‌های جایگزینی برای گاز معرفی کرد. همان‌طور که بیان شــد، با افزایش تولید گاز در کشــور، می‌توانیم حجم بیشــتری را صــادر کنیم و با کشورهای صادرکننده رقابت کنیم.

باید به الگوی مصرف توجه کنیم

در ادامه این کارشناس بیان کرد: بهتر است به الگوی مصرف توجه ویژه‌ای داشــته باشــیم، زیرا صرفه‌جویی امری بســیار حیاتی است. کشــورهای صادرکننده گاز، الگوی مصــرف و صرفه‌جویی را رعایت می‌کنند. اگر ما نیز در کشورمان به این مسئله توجه کنیم و جلوی مصرف بی‌رویــه گاز را بگیریم، می‌توانیم حجم مازاد را به‌عنوان گاز صادراتی افزوده و در نتیجه میزان صادرات را افزایش دهیم.

خطیبی در پایان به صمت گفت: باید در نظر داشــت که استفاده نامناســب و بی‌رویــه از گاز در آینده‌ای نه‌چنــدان‌دور، زندگی ما را دشــوار و پرزحمت خواهد کرد. فرض کنیــد فردا گاز تمام شــده است و ما به‌شدت به این نوع انرژی وابسته هستیم. در این شرایط، چه اقدامی خواهیم کرد؟ اگر صرفه‌جویی در این زمینه انجام نشود، یک روز صبح بیدار می‌شویم و متوجه می‌شویم که گاز تمام شده است.

> استفاده نامناسب و بی‌رویه از گاز در آینده‌ای نه‌چندان دور، زندگی ما را دشوار و پرزحمت خواهد کرد

سخن پایانی

۳۷ درصد از متوسط سالانه گاز کشور در بخش خانگی و تجاری، ۳۳ درصــد نیروگاهی و ۳۰ درصد باقیمانده در بخش صنایع و حمل‌ونقل مصرف می‌شود. از ۳۳ درصد گاز کشور که به مصرف بخش نیروگاهی می‌رســد، ۸۴ درصد برق کشور را تولید می‌کند و این به آن معناست که نه‌تنها گاز مهم‌ترین تامین‌کننده انرژی در ایران اســت، بلکه برای تولید برق هم وابســتگی بســیار زیادی به آن وجود دارد و کمبود گاز می‌تواند منجر به کمبود برق شــود. این شرایط دولت را ناگزیر کرده است تا برای قطع نشدن گاز بخش خانگی، گاز صنایع را سهمیه‌بندی کنــد و به‌همین‌دلیــل صنایع ناگزیر به‌جای گاز، رو به مازوت‌ســوزی آورده‌انــد و در شــرایطی که ایران رکوردهای آلودگــی هوا را جابه‌جا می‌کند، تولید گاز نه‌تنها از مصرف عقب مانده، بلکه برای نگهداشــتن سطح فعلی تولید نیز به سرمایه قابل‌توجهی نیاز است.

هرچند وزارت نفت مدعی است، توانسته تاحدودی بخشی از سرمایه موردنیاز صنعت نفــت را تامین کند، اما چالش‌های صنعت گاز ایران به تامین ســرمایه محدود نمی‌شــود و تکنولوژی لازم از جمله دانش حفاری در دسترس صنعت گاز ایران نیست.

در تحلیل صمت از وضعیت درآمدی دولت در ۱۴۰۳ نمایان شد

بیش‌برآوردی بزرگ از درآمدهای نفتی

امیرعباس آذرموند: در احکام مرتبط با بخش نفت و گاز لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، اگرچه مطابق رویه‌های پیشین احکام مربوط به درآمدهای نفتی و احکام تنظیمی حوزه نفت و گاز در تبصره «یک» لوایح بودجه سنواتی ارائه می‌شد، اما در لایحه بودجه ۱۴۰۳، احکام حوزه انرژی در تبصره «۷» آمده و احکام مربوط به تسهیم درآمدهای حاصل از صادرات نفتی ذیل تبصره «۴» گنجانده شده است. همچنین فروش و صادرات فرآورده‌های نفتی در تبصره ۸ ذکر شده است. از نکاتی که در تدوین احکام لایحه بودجه سنواتی باید مدنظر قرار گیرد، این است که احکام لایحه باید به‌نحوی تدوین شود که به‌عنوان برشی یک‌ساله از برنامه هفتم پیشرفت کشور باشد، اما در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ توجهی به مسائل مهمی مانند منابع حساب بهینه‌سازی مصرف انرژی، حساب سرمایه‌گذاری نفت و گاز، ذخیره‌سازی گاز طبیعی، توسعه بازار بهینه‌سازی و طرح‌های بهینه‌سازی و همچنین اقداماتی برای دستیابی به هدف کمی بهینه‌سازی مصرف انرژی تا یک میلیون و ۲۸۵ هزار بشکه روزانه معادل نفت خام اشاره‌شده در برنامه هفتم پیشرفت در نظر گرفته نشده است.

اهمیت مالی حوزه انرژی

نحوه ورود منابع حاصل از نفت در ۴ دهه اخیر در کشور به‌گونه‌ای است که نرخ نفت، ارز و حتی مقدار صادرات نفت را به متغیرهای سیاست مالی تبدیل کرده، در حالی که نرخ نفت، یک متغیر برون‌زا بوده است و خارج از اراده کشور تعیین می‌شود، نرخ ارز نیز متغیری بسیار مهم در سیاست‌گذاری ارزی کشور است که باید سازگار با سیاست‌های تجاری و پولی در کشور تعیین شود. مقدار تولید و صادرات نفت نیز باید براساس سیاست‌های کلان و بلندمدت کشور برای استفاده از منابع پایان‌پذیر و تولید صیانت از این منابع مشخص شود.

براساس لایحه دولت، منابع تامین‌شده از محل صادرات نفت و گاز و فروش داخلی خوراک پتروشیمی با نرخ تسعیر ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی قابل‌محاسبه است. در این محاسبه، مجموع منابع پیش‌بینی‌شده از فروش نفت خام معادل ۳۴.۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود که با کسری سهم صندوق توسعه ملی و شرکت ملی نفت به ۱۵.۹ میلیارد دلار سهم دولت کاهش می‌یابد. درآمد حاصل از صادرات گاز طبیعی نیز براساس فروض ارائه‌شده در بودجه، معادل ۳.۵ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود که با کسر سهم صندوق توسعه و سهم شرکت ملی گاز معادل ۱.۶ میلیارد دلار سهم دولت از صادرات گاز خواهد بود.

شایان ذکر است، قرار دادن سهم صندوق معادل ۴۰ درصد در لایحه بودجه سال آینده محل اشکال است، زیرا با تفسیر شورای نگهبان در بودجه سال آینده نیز، سهم صندوق به ۴۴ درصد افزایش می‌یابد، در این صورت افزایش ۴ درصدی سهم صندوق معادل ۱.۵ میلیارد دلار (حدود ۴۲ هزار میلیارد تومان) از مجموع ارزهای نفت و گاز دولت کسر خواهد شد.

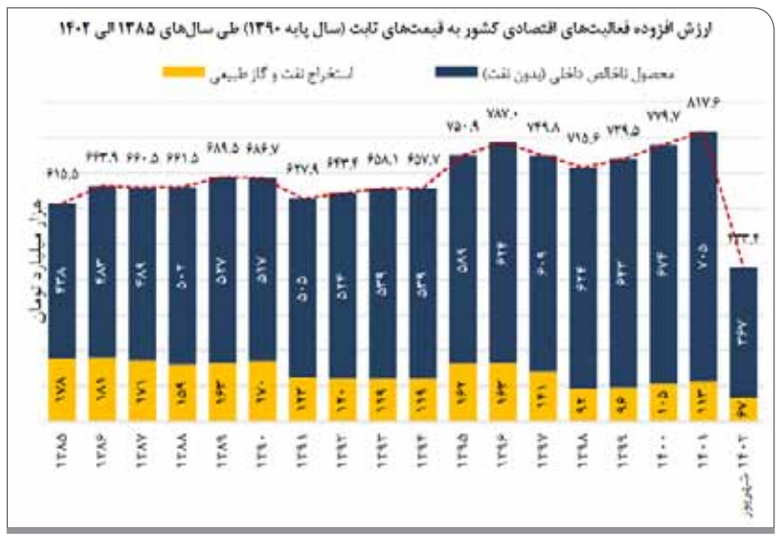
مجموع درآمد دلاری محل صادرات نفت و گاز بالغ بر ۱۷.۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود که باتوجه به مفروضات ارائه‌شده دولت تا سقف ۱۵ میلیارد دلار صرف واردات کالاهای اساسی و دارو با نرخ تسعیر ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان به ازای هر دلار شود.

مطابق ارزیابی‌ها درآمد حاصل از فروش داخلی میعانات گازی نیز با فرض تخصیص ۶۷ هزار بشکه در روز با نرخ ۷۱ دلار بر بشکه با نرخ تسعیر حواله‌های ارزی (معادل ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان) حدود ۵۸ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. باتوجه به چشم‌انداز بازار نفت در سال آینده، نرخ نفت ۷۱ دلار برای محاسبه منابع حاصل از صادرات نفت بالا بوده است و پیشنهاد می‌شود معادل ۶۵ دلار منظور شود. همچنین، براساس آمار صادرات نفت و میعانات گازی صادرات یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه‌ای، فرض دقیق‌تری برای محاسبه منابع بودجه است.

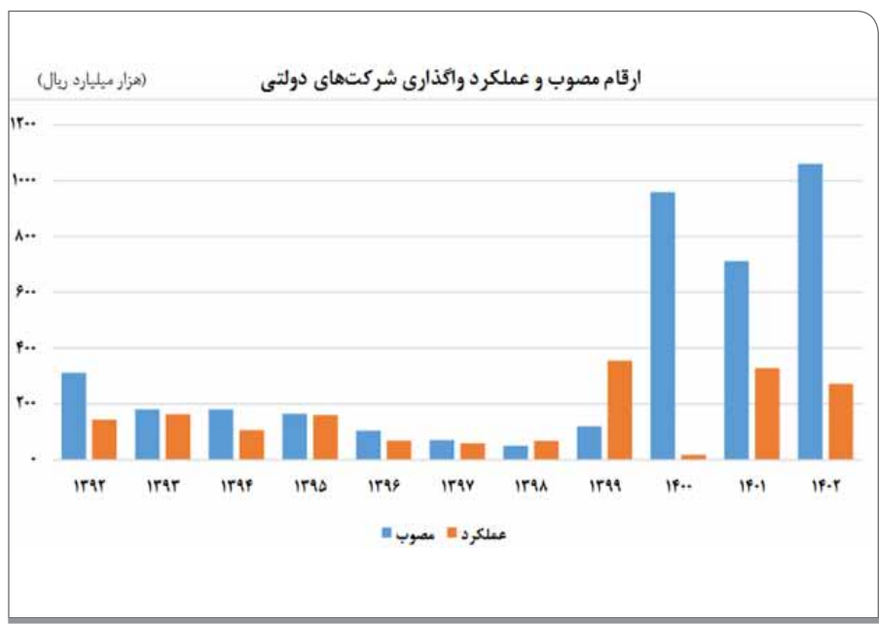
در سناریوی محتمل، نرخ نفت به‌شکل واقع‌بینانه‌تری با نرخ ۶۵ دلار در نظر گرفته شده و در گام بعدی، درآمد ناشی از خالص صادرات گاز نیز بیش از مقدار لایحه بودجه ۱۴۰۳ برآورد شده است. ارز سهم دولت در این سناریو حدود ۱۳ میلیارد دلار خواهد بود که کفاف تخصیص ۱۵ میلیارد دلار به واردات کالای اساسی و دارو با نرخ تسعیر ۲۸.۵۰۰ تومانی را نیز نخواهد داد،بنابراین ارزی برای تسعیر به نرخ تالار دوم که همان ۳۸ هزار و ۵۰۰ تومان است، باقی نمی‌ماند. با لحاظ فروش داخلی میعانات گازی که درآمد حاصل از آن ۵۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود و افزایش سهم صندوق توسعه به ۴۴ درصد درآمد ریالی محقق‌شده دولت در این سناریو ۴۵۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود.

کاهش سهم نفت همزمان با تحریم

همچنین براساس گزارش مرکز آمار ایران، نرخ رشد محصول ناخالص داخلی کشور در نیمه نخست امسال براساس ارقام سال پایه ۱۳۹۰ حدود ۷.۱ درصد و در میان بخش‌های مختلف اقتصاد کشور، نرخ رشد بخش نفت در همین بازه زمانی معادل ۲۵.۶ درصد بوده است.

در ۱۰ سال گذشته اگرچه ارزش‌افزوده فعالیت‌های اقتصادی افزایش و به‌شکل سالانه ۱.۶ درصد رشد داشته، اما ارزش‌افزوده ناشی از استخراج نفت و گاز طبیعی از سال ۹۶ به بعد کاهش داشته است. به‌نظر می‌رسد در سال ۹۴ و با توافق برجام، نرخ رشد ارزش افزوده فعالیت‌های اقتصادی و همچنین نفت و گاز افزایش بیشتری می‌یابد، اما پس از خروج امریکا از آن در اوایل سال ۹۷، دوباره ارزش‌افزوده مجموع فعالیت‌های اقتصادی، همچون نفت و گاز با کاهش چشمگیری مواجه شد، هرچند در سال ۹۹ دوباره ارزش‌افزوده فعالیت‌های اقتصادی افزایش یافته، اما سهم نفت و گاز از کل ارزش تقریبا ثابت و با شیب کمی افزایشی بوده، به‌نحوی‌که سهم ارزش‌افزوده آن از مجموع فعالیت‌های اقتصادی از حدود ۲۰ درصد به ۱۳.۷ درصد کاهش یافته است. در حالی که در سال‌های گذشته، اقتصاد ایران با چالش جدی ناترازی رو به گسترش گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی مواجه است، اما بررسی بندهای مرتبط با حوزه انرژی لایحه پیش‌رو رویکرد قابل‌توجهی برای جلوگیری از ناترازی انرژی یا کاهش پیامدهای آن اتخاذ نکرده است. از این‌رو به‌نظر می‌آید احکام بخش انرژی منطبق با شرایط ویژه کشور نیست. از سوی دیگر، باید لایحه برنامه بودجه به‌نحوی تهیه شود که به‌عنوان برشی یک‌ساله از برنامه هفتم توسعه در کشور باشد.

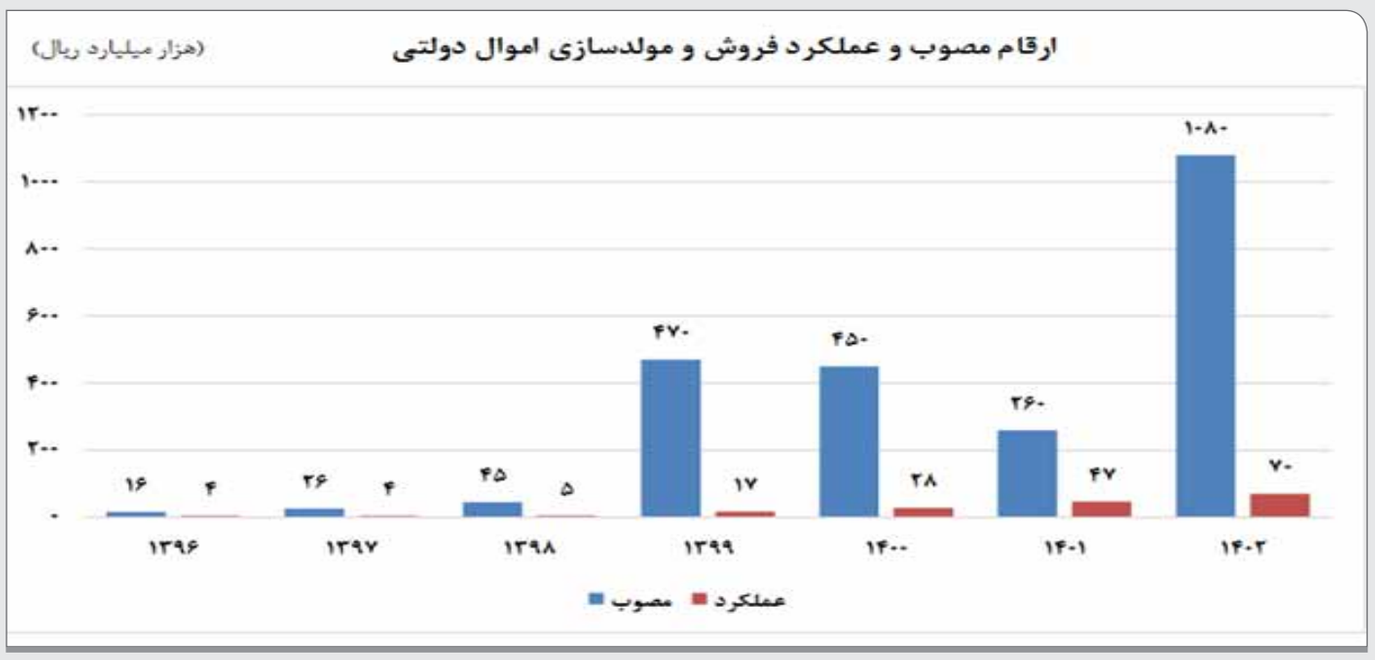

باتوجه به مشکل جدی ناترازی انرژی در کشور، در برنامه هفتم توسعه تمرکز قابل‌توجهی بر حوزه بهینه‌سازی انرژی انجام شده است، اما باوجود این تاکید در لایحه بودجه، جهت‌گیری مشخصی در این حوزه مشاهده نمی‌شود. برای مثال در برنامه هفتم به‌منظور تضمین بازپرداخت طرح‌های بهینه‌سازی انرژی توسط مردم، بخش خصوصی و دولتی، بخشی از منابع حساب بهینه‌سازی از جمله یک درصد از سهم صادرات نفت و گاز و همچنین بخشی از سود شرکت‌های تابعه انرژی باید سالانه در بودجه سنواتی تخصیص یابد که این امر در لایحه موردغفلت قرار گرفته است.

موارد دیگری چون توسعه ذخیره‌سازی گاز طبیعی، ایجاد سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی، رصد لحظه‌ای تولید و مصرف انرژی، افزایش سهم معاملات برق در بورس انرژی و صادرات برق توسط بخش خصوصی نیز قابل‌اشاره است.

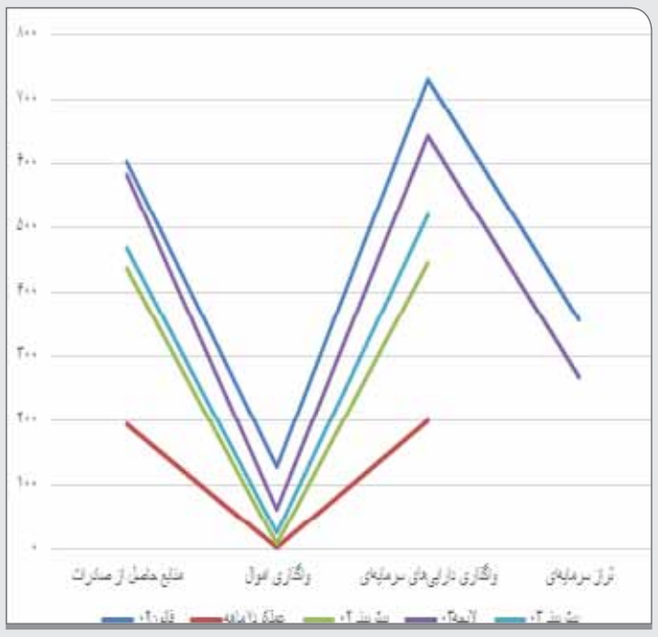
در سایر مواردی نیز که در لایحه بودجه به آن پرداخته شده، احکام کلی و دارای ابهام در منابع و مصارف است، چراکه مدل جدید لایحه، مبتنی بر رسیدگی دومرحله‌ای، این ابهام را ایجاد می‌کند که بخشی از موارد مغفول‌مانده در منابع و مصارف در مرحله دوم لایحه ارائه شود، اما تضمینی برای این امر وجود ندارد.

فارغ از نکات بیان‌شده، نظارت‌گیری احکام لایحه از روند اجرای آن، رویکرد درآمدمحوری بدون توجه به اقتضائات بخشی و ایجاد ذهنیت نادرست اداره کشور بدون نفت، از جمله سایر نکاتی است که در لایحه ارائه‌شده توسط دولت می‌تواند مورد بحث جدی‌تر قرار بگیرد.

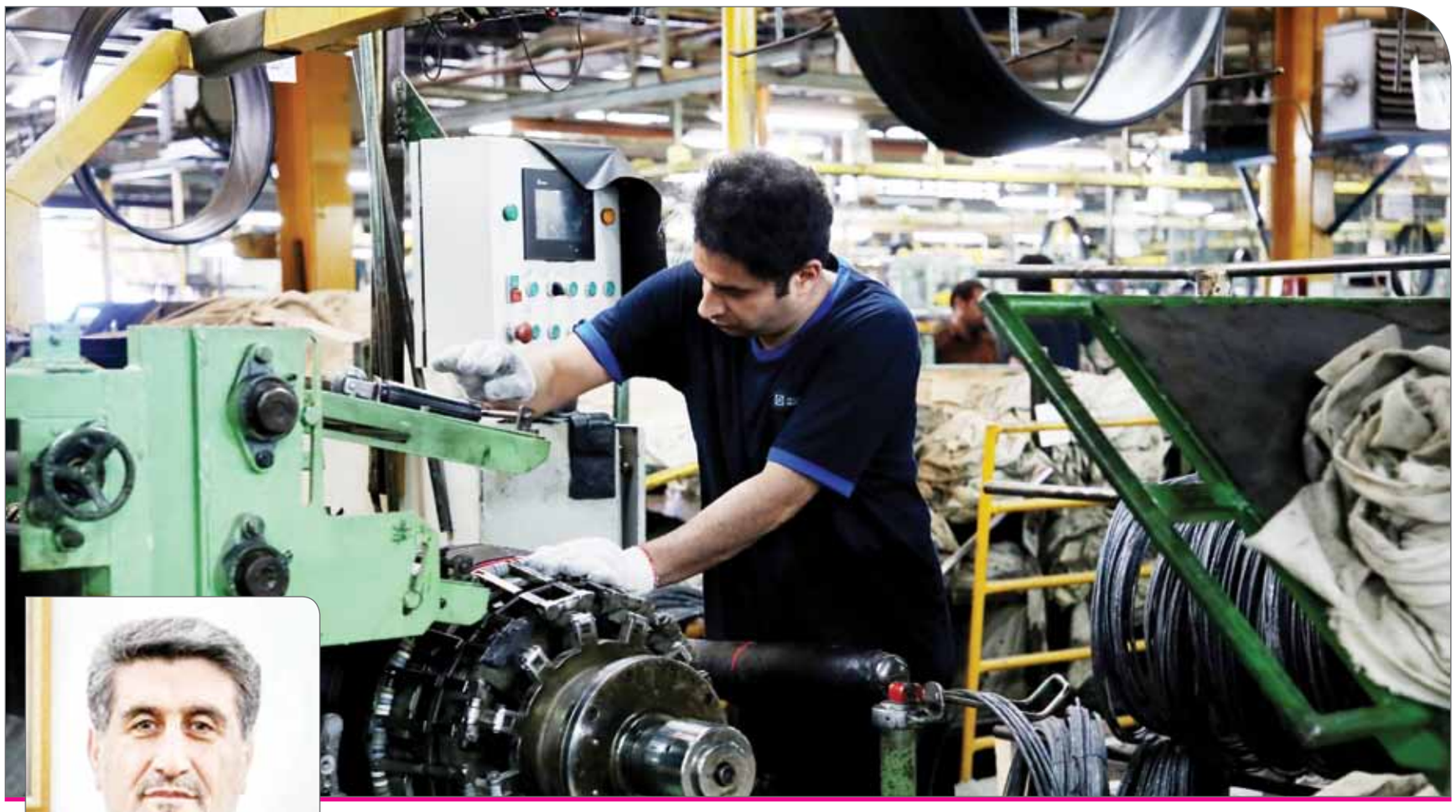
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای

به‌گزارش صمت، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای مشتمل بر منابع حاصل از نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی، منابع حاصل از فروش و واگذاری اموال منقول و غیرمنقول و سایر منابع است که در لایحه بودجه سال آینده معادل ۶۴۴ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. مجموع واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای نسبت به رقم مصوب قانون بودجه امسال کاهش ۱۲ درصدی نشان می‌دهد و معادل ۲۶ درصد از منابع بودجه عمومی است.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

«مزد منطقه‌ای» بحران می‌آورد

عکس: آیدا فریدی

مدیرعامل پیشین شرکت بازرگانی دولتی می‌گوید: «روند مالیات‌گیری فعلی دولت سیزدهم به‌طور مشخص تولید را تضعیف می‌کند و رکود را گسترش خواهد داد. این در حالی است که تولید با ناپایدارتر شدن در پرداخت مالیات‌ها نمی‌تواند انتظارات دولت را محقق کند. با افزایش رکود مالیات‌ها مانند یک درآمد پایدار تامین نخواهد شد و این مهم موجب می‌شود بخش مهمی از درآمدها محقق نشوند. این امر بی‌تردید افزایش کسری بودجه را در پی خواهد داشت و ناترازی بودجه‌ای و مالی را تشدید خواهد کرد. این نیز نشان می‌دهد تصمیم‌گیری غیرمنصفانه دولت در عمل اهداف مدنظر را به‌دنبال نخواهد داشت و این یعنی تضعیف بیشتر بخش مالی و نظام بودجه‌ریزی کشور. کافی است در این وضعیت کاخ سفید تصمیم بگیرد دوباره سیاست فشار حداکثری را علیه ایران اجرا کند که به جهش تورمی و منفی شدن رشد اقتصاد و متعاقب آن تورم ناشی از کسری بودجه شدید خواهد انجامید.»

علی قنبری، معاون وزیر پیشین جهاد کشاورزی، درباره سیاست «دستمزد منطقه‌ای» تصریح می‌کند: «این اقدام مشابه آن است که در ۲ سال گذشته باوجود تورم به‌ترتیب ۵۵ و ۴۵ درصدی، حقوق کارمندان دولتی و مستمری بازنشستگان را ۲۰ درصد و دستمزد کارگران را در سال گذشته ۲۷ درصد افزایش دادند و امسال هم پیش از شروع جلسات بررسی میزان افزایش دستمزد، در پی این هستند که حقوق کارگران شهرهای کوچک و روستاییان را کمتر از این افزایش دهند.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ این روزها خبر رسیده وزیر اقتصاد و امور دارایی در نامه‌ای از وزیر کار خواسته که مزد منطقه‌ای اجرا شود. به‌نظر می‌رسد بهانه دولت برای این اقدام حمایت از کسب‌وکارهای کوچک در شهرهای کوچک و روستاها است. این توجیه منطقی است؟

به‌نظر من توجیهی که برای چنین اقداماتی می‌آورند، هیچ ربطی به سیاست‌هایی که اجرا می‌کنند، ندارد. اگر دولت محترم واقعا قصد حمایت از تولیدکنندگان خرد و روستاییان را دارد، نیازی به این نیست که دستمزد کارگران آن قسمت‌های سرزمینی را کمتر و ناعادلانه‌تر از چیزی که هم‌اکنون است، تعیین کند. چنین اقدامی به هیچ عنوان حمایت از اشتغال، نیروی کار یا تولید نیست. مشکلات بخش تولید بسیار بزرگ‌تر از این حرف‌ها است و اگر واقعا قصد رفع مشکل را دارند، باید کارهای دیگری را در دستور کار بگذارند. از جمله اقدامات مهم در این زمینه می‌تواند تخفیف مالیاتی بیشتر باشد؛ حال آنکه دولت قصد دارد در سال آینده درآمدهای حاصل از اخذ مالیات خود را ۵۰ درصد افزایش دهد که بیشترین فشار ممکن را به تولیدکنندگان، به‌ویژه تولیدکنندگان خرد و شهرهای کوچک و روستاها وارد می‌کند.

◉ باتوجه به اینکه دولت فعلی خود را «مدافع محرومان» می‌داند، اقدام موردبحث تا چه اندازه می‌تواند به توسعه عدالت اجتماعی منجر شود؟

اقداماتی چون آنچه اکنون در دستور کار قرار داده‌اند، به‌شدت به زیان هر نوع بحثی است که حول عدالت اجتماعی مطرح می‌شود. در واقع این اقدام ضربه‌ای سخت به مفهوم و سطح عدالت در کشور وارد می‌کند. متاسفانه این اقدام را در شرایطی انجام می‌دهند که جمعیت فقیر کشور به‌سرعت بیشتر می‌شود.

این اقدام مشابه آن است که در ۲ سال گذشته باوجود تورم به‌ترتیب ۵۵ و ۴۵ درصدی، حقوق کارمندان دولتی و مستمری بازنشستگان را ۲۰ درصد و دستمزد کارگران را در سال گذشته ۲۷ درصد افزایش دادند و امسال هم پیش از شروع جلسات بررسی میزان افزایش دستمزد، در پی این هستند که حقوق کارگران شهرهای کوچک و روستاییان را کمتر از این افزایش دهند.

◉ اینکه گفته می‌شود هزینه‌ها در شهرهای کوچک و روستاها کمتر است، چقدر قابل‌قبول است؟

از یک طرف آقایان چشم بر این واقعیت بسته‌اند که در شهرهای کوچک‌تر، کمتر از کلانشهرها، نظارت وجود دارد و به همین دلیل با تعداد بیشتری از کارگرانی مواجهیم که ذیل قوانین کار، شاغل نیستند و نه حقوق‌شان معادل حداقل دستمزد است و نه بیمه می‌شوند. پس هم‌اکنون وضعیت کارگران شهرهای کوچک و روستاها بسیار دشوارتر از کارگران شهرهای بزرگ ایران است. بر این اساس اگر می‌خواهیم امروز برای روستاییان کاری کنیم بهترین کار این است که قوانین، از جمله قانون کار در همه جا به‌طور یکسان اجرا شود.

از سوی دیگر آقایان به این توجه نمی‌کنند که تورم در روستاها بیش از شهرها است. این را در گزارش مرکز آمار به‌وضوح می‌توانیم مشاهده کنیم که فشار گرانی در روستاها به‌مراتب بیشتر از شهرها است. این شرایط موجب افزایش چشمگیر مهاجرت از روستاها و شهرهای کوچک به حاشیه شهرهای بزرگ و گسترش پدیده دردناک حاشیه‌نشینی شده است. در چنین وضعیتی در پی اجرای سیاستی چون دستمزد منطقه‌ای هستند، در حالی که با این اقدام مهاجرت به‌شدت تشدید خواهد شد. باید این را به مسئولان خاطرنشان کنیم که پدیده‌ای چون مهاجرت، پدیده‌ای منفی است؛ به‌ویژه اگر این را هم مدنظر داشته باشیم که مهاجرت موردبحث ما، مهاجرت ناشی از فقر و فرار از تباهی در مناطق دوردست کشور است و اقداماتی که تشدیدکننده این روند است به گسترش حاشیه‌نشینی ختم خواهد شد. به‌خوبی می‌دانیم که افزایش حاشیه‌نشینی به افزایش بحران‌های اجتماعی می‌انجامد و این امر می‌تواند افزایش مشکلات و بحران‌های امنیتی را هم به‌دنبال داشته باشد که در نهایت نظام حکمرانی و تصمیم‌گیری کشورمان را دچار مشکلاتی خواهد کرد. به همین دلیل باید از مسئولان دولتی خواست که از اقداماتی مشابه این، که وضعیت را ناعادلانه‌تر می‌کند و فقر و نداری مردم را افزایش می‌دهد، پرهیز کنند و مقابل تضییع حقوق اقشار فرودست و همچنین کارگران بایستند.

◉ فکر می‌کنید حمایت واقعی از فرودستان شهرهای کوچک و روستاها یا حتی عشایر چگونه موثر خواهد بود؟

هم در روستاها که کشاورزان ما نیروی اصلی کار و کوشش هستند و هم در بخش عشایر، رفاه عمومی با وضع سیاست‌های حمایتی ممکن خواهد بود. در روستاهای ما کشاورزان مشکلات بسیاری دارند. متاسفانه کمترین نفع ممکن از تولید بخش کشاورزی را دهقانان ایرانی می‌برند، این در حالی است که مصرف‌کنندگان هم محصولات را با نرخی چندبرابر نرخی که به کشاورزان بابت آن پرداخت می‌شود، تهیه می‌کنند.

به همین دلیل دولت‌ها باید در جهت تقویت تولیدات بخش کشاورزی طوری گام بردارند که به تقویت مشاغل و رفاه عمومی منجر شود. چنین امری با حمایت از مشاغل در کنار کاهش و تخفیف‌های گسترده مالیاتی به کشاورزان و تولید کشاورزی محقق شده و خواهد شد. در کنار آن باید به‌نحوی در جهت توسعه گام برداشت که تولید در روستاها تقویت شود تا از طریق توسعه تولید، رشد همراه با اشتغال و رفاه عمومی را محقق کنیم.

هیچ توجیهی در زمینه عدم حمایت دولت‌ها از کارخانجات و کارگاه‌های روستایی پذیرفتنی نیست. ضمن اینکه باید حمایت از سرمایه‌گذاران را با پرداخت تسهیلات و حمایت از سرمایه‌گذاری در مناطق فقیرتر به‌ویژه مناطق روستایی و شهرهای کوچک‌تر توجیه‌پذیرتر کرد.

◉ جهت‌گیری دولت فشار بیشتر به معیشت با عدم افزایش حقوق‌ها و دستمزدها، در کنار افزایش مالیات تولید است. چشم‌انداز این جهت‌گیری برای کشورمان چگونه خواهد بود؟

رویکرد دولت سیزدهم بسیار واضح و مشخص به تضعیف گسترده‌تر رفاه عمومی و مشاغل منجر خواهد شد. در واقع دولت می‌خواهد با دست بردن بیشتر در جیب اکثریت جامعه هزینه‌های خود را تامین کند.

بهانه می‌آورند این اقدام را در جهت حمایت از تولید و کاهش کسری بودجه انجام می‌دهند؛ حال آنکه برای مقابله با کسری بودجه لازم نیست فقط به معیشت مردم و عموم جامعه فشار بیاوریم، بلکه باید هزینه‌ها به‌ویژه هزینه‌های غیرضروری هم کم شود، اما در این بخش دولت سیزدهم همچنان دست‌ودلباز عمل می‌کند. هر جا مسئله رفاه عمومی و عدالت یا حتی انصاف مطرح است سختگیری حداکثری را در دستور کار خود می‌گذارد؛ به‌نوعی می‌توانیم بگوییم دولت «فشار حداکثری» به معیشت و سفره‌های مردم وارد می‌کند.

این در حالی است که روند مالیات‌گیری فعلی دولت سیزدهم به‌طور مشخص تولید را تضعیف می‌کند و رکود را گسترش خواهد داد. این در حالی است که تولید با ناپایدارتر شدن در پرداخت مالیات‌ها نمی‌تواند انتظارات دولت را محقق کند. با افزایش رکود مالیات‌ها مانند یک درآمد پایدار تامین نخواهد شد و این مهم موجب می‌شود بخش مهمی از درآمدها محقق نشوند.

این امر بی‌تردید افزایش کسری بودجه را در پی خواهد داشت و ناترازی بودجه‌ای و مالی را تشدید خواهد کرد. این نیز نشان می‌دهد تصمیم‌گیری غیرمنصفانه دولت در عمل اهداف مدنظر را به‌دنبال نخواهد داشت و این یعنی تضعیف بیشتر بخش مالی و نظام بودجه‌ریزی کشور. کافی است در این وضعیت کاخ سفید تصمیم بگیرد دوباره سیاست فشار حداکثری را علیه ایران اجرا کند که به جهش تورمی و منفی شدن رشد اقتصاد و متعاقب آن تورم ناشی از کسری بودجه شدید خواهد انجامید.

«آگهی مناقصه عمومی (شماره ۱۴۰۲/۱۷)»

(شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران: ۲۰۰۲۰۹۱۳۱۴۰۰۰۰۲۶)

شهرداری کهریزک در نظر دارد به استناد مصوبه شماره ۱۴۰۲/۰۱/۵۴۱۹۴ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۲ استانداری تهران و جانشین شورای اسلامی شهر کهریزک نسبت به برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شرح ذیل اقدام نماید.

شماره ردیف اعتبار	عنوان پروژه	مدت اجراء	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ سپرده (ریال)
۴۰۲۰۱۰۲	پروژه اجرای لکه گیری آسفالت سطح شهر	۶ ماه	۱۸،۶۳۹،۹۱۰،۴۳۵ (بدون احتساب ۹٪ مالیات بر ارزش افزوده)	۹۳۱،۹۹۵،۵۲۲

لذا از کلیه شرکت‌های واجد شرایط (دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری و رتبه معتبر حداقل ۵ در رشته راه و باند از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و گواهینامه تأیید صلاحیت ایمنی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه مذکور انجام خواهد شد و لازم است متقاضیان شرکت در مناقصه در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی برای کلیه صاحبان امضاء مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم به عمل آورند.

* **وجه خرید اسناد مناقصه:** مبلغ ۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال
* **تاریخ انتشار فراخوان در سامانه:** روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۰
* **مهلت دریافت اسناد:** از ساعت ۰۸:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۰ لغایت ساعت ۱۹:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷
* **مهلت ارسال پیشنهادات:** تا ساعت ۱۹:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷
* **زمان بازگشایی پاکت‌ها:** ساعت ۱۴:۴۵ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۸
* **اطلاعات تماس و آدرس شهرداری کهریزک:** جاده قدیم تهران قم ـ کهریزک ـ بلوار شهید بهشتی ـ شهرداری کهریزک ـ واحد امور قراردادها

شماره تماس ۵۶۵۲۳۸۵۰ـ۰۲۱ داخلی ۲۵۰

قابل توجه اینکه:

۱ـ شهرداری در رد یا قبول هریک از پیشنهادات مختار است.

۲ـ هزینه آگهی در کلیه مراحل به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

۳ـ برندگان اول و دوم و سوم مناقصه هر گاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب به نفع شهرداری ضبط خواهد شد.

۴ـ سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به معامله در اسناد مناقصه درج شده است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۰/۱۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۰/۲۰

علی کلهر – شهردار کهریزک

آگهی استفاده از حق تقدم

شرکت مجتمع آهن و فولاد الماس آرتاویل (سهامی خاص)

به شماره ثبت ۶۴۰ و شناسه ملی ۱۴۰۱۰۴۱۹۷۵۲

به اطلاع کلیه سهامداران شرکت مجتمع آهن و فولاد الماس آرتاویل (سهامی خاص) می‌رساند به استناد مصوبهٔ مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۹ مقرر گردید سرمایهٔ شرکت از مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ سهم یکهزار ریالی عادی بانام) به مبلغ ۱۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (۱۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ سهم یکهزار ریالی عادی بانام) از محل مطالبات حال شده و آورده نقدی سهامداران افزایش یابد. لذا سهامداران در رابطه با افزایش سرمایه شرکت به مبلغ ۱۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به ازای هر سهم خود، حق تقدم خرید ۱۵ سهم را خواهد داشت. همچنین در اجرای مفاد ماده ۱۶۹ اصلاحیه قانون تجارت از کلیه سهامداران درخواست می گردد از تاریخ این آگهی ظرف مدت ۶۰ روز نسبت به درخواست کتبی (تکمیل گواهی حق تقدم سهام) مبتنی بر افزایش سرمایه از محل طلب یا واریز وجوه افزایش سهام به شماره حساب ۰۰۰۲۶۸۷۸۴۶۹۱ نزد بانک تجارت شعبه میدان ونک کد ۱۸۰۱۰۴۹ اقدام و رسید مربوطه به انضمام درخواست کتبی را به دبیرخانه این شرکت واقع در تهران، بلوار نلسون ماندلا (آفریقا)، خیابان دستگردی غربی (ظفر)، پلاک ۳۵۲، واحد ۶ تحویل نمایند. چنانچه هر یک از سهامداران مایل به استفاده از حق تقدم خود نباشند با تکمیل قسمت مربوطه در گواهی حق تقدم سهام، درخواست خود را به آدرس یاد شده ارسال نمایند. بدیهی است پس از انقضاء مهلت مقرر، هیأت مدیره می تواند سهام باقی مانده را به سایر متقاضیان واگذار نماید.

هیأت مدیره شرکت مجتمع آهن و فولاد الماس آرتاویل

صمت نقش مازوت‌سوزی در تشدید آلاینده‌های کلانشهرها را بررسی کرد

هوای پاک، قربانی تامین برق

مازوت یا نفت‌کوره، سوختی کم‌کیفیت است که در مراحل پایانی پالایش نفت‌خام به‌دست می‌آید و نسبت به سایر فرآورده‌های اصلی حاصل از پالایش نفت، ارزش اقتصادی پایین‌تری دارد. در میانه‌های روزهای پاییز بود که برخی رسانه‌های مطرح در کشور خبر از عدم‌مازوت‌سوزی در استان تهران و چند کلانشهر دیگر از جمله البرز را دادند و حتی گزارشی مبنی بر بازدید رئیس سازمان محیط‌زیست با چند تن از خبرنگاران استانی استان البرز منتشر شد که تاکیدی بر این ادعا بود. اما چند سالی می‌شود که مازوت‌سوزی جزو اصلی‌ترین متهمان شدت گرفتن آلودگی هوا در کلانشهرهای کشور است. طبق اخبار چند روز گذشته از گوشه و کنار، مازوت‌سوزی در استان‌های مرکزی، آذربایجان‌شرقی و اصفهان ادامه دارد. طبق گفته‌های داریوش گلعلی‌زاده، رئیس مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط‌زیست از ۱۶ نیروگاه کشور ۱۴ نیروگاه مازوت می‌سوزانند. براساس ماده ۱۳ قانون هوای پاک تمامی مراکز صنعتی، تولیدی، عملیات معدنی، خدماتی، عمومی و کارگاهی اعم از دولتی و غیردولتی موظف هستند از سوخت استاندارد مصوب استفاده کنند.

درصورت نبود سوخت مناسب، واحدهای مذکور مکلفند به هر نحو ممکن، ترتیبی اتخاذ کنند تا آلاینده‌های منتشره در حدود مجاز انتشار آلاینده‌های هوا باشند، اما متاسفانه در شرایط ناترازی انرژی قرار داریم و استفاده از سوخت‌هایی مانند مازوت در دستور کار قرار می‌گیرد. صمت در این گزارش به نقش تشدیدکننده مازوت در انتشار آلاینده‌های جوی و آلودگی هوا پرداخته است.

مازوت‌سوزی نیروگاه‌ها؛ بازی دو سر باخت

بنا بر آمارهای وزارت نفت، حدود ۵۰ درصد از سوخت موردنیاز نیروگاه‌ها در ۴ ماه سرد سال با گازوئیل و مازوت تامین می‌شود و این چرخه معیوبی است که هر سال ادامه دارد. مصرف افسارگسیخته گاز در فصل زمستان، نه‌تنها نیروگاه‌ها و صنایع را دچار مشکل می‌کند، بلکه آنها را مجبور به مازوت‌سوزی می‌کند که این، هم ضررهای اقتصادی و هم ضررهای محیط‌زیستی را برای کشور ایجاد می‌کند. نرخ هر لیتر گازوئیل و مازوت صادراتی ایران معادل ۰.۷۸ و ۰.۴۷ سنت است که در صورت سوزاندن آن در نیروگاه‌ها و عدم‌صادرات آن، در مجموع منجر به عدم‌النفع ۸ میلیارد دلاری کشور خواهد شد. به‌نقل از برنا، مازوت را می‌توان از جمله ترکیب‌های نفت خام به‌شمار آورد که حاصل تقطیر جزء به جزء آن به هنگام پالایش نفت خام است و بعد از تبخیر بنزین و سایر فرآورده‌های سبک‌تر، از نفت خام به‌دست می‌آید. مازوت از جمله محصولاتی است که بازار صادراتی خوبی دارد و ایران هم از جمله تولیدکنندگان این محصول است. فروش این محصول باتوجه به تحریم بودن نفت خام ایران می‌تواند ارزآوری خوبی برای کشور داشته باشد، اما متاسفانه مقدار بسیار زیادی از آن در داخل به‌مصرف می‌رسد، در حالی که می‌توان با برنامه‌ریزی و مدیریت منابع انرژی، به‌ویژه در حوزه ذخیره‌سازی، بخش زیادی از مازوت را صادر و برای کشور ارزآوری کرد.

مازوت چقدر به‌صرفه است؟

مهدی کلاهی، پژوهشگر در زمینه آلودگی هوا و کارشناس محیط‌زیست در گفت‌وگو با صمت گفت: هرچقدر هوا سردتر می‌شود، نیاز به انرژی بیشتر می‌شود، اما از آنجایی که تاکنون سرمایه‌گذاری جدی در زمینه میزان مصرف سوخت گاز انجام نگرفته، این میزان به بیش از حد خود رسیده و باعث شده است، امروز در عمل با مشکل کمبود گاز روبه‌رو شویم که در نتیجه مازوت، گزینه بعدی برای ادامه فعالیت نیروگاه‌ها است.

این کارشناس محیط‌زیست افزود: بحثی که در این‌باره به‌وجود می‌آید، این است که آلاینده‌های حاصل از سوخت مازوت، آثار به‌شدت مضری را برای سلامتی انسان در شهرها دارد و عاملی برای تهدید سلامتی انسان است.

وی افزود: اگر با نگرش علمی به موضوع نگاه کنیم، باید به بررسی این موضوع بپردازیم که هزینه فایده مازوت چقدر است؟ در واقع باوجود اثراتی که برای سلامتی دارد، آیا باز هم استفاده از آن، به‌عنوان یک گاز به‌صرفه و منطقی به‌نظر می‌رسد؟ طبق آمارهایی که از جامعه پزشکی منتشر می‌شود، کشور با انفجار سرطان دست‌وپنجه نرم می‌کند و سالانه آمار بالایی از مرگ‌ومیرهای ناشی از آلودگی هوا گزارش می‌شود. کلاهی گفت: همچنین شهرهایی نظیر مشهد، اصفهان و اراک شرایط وحشتناکی دارند. از آنجایی که سلامت جامعه در پایداری و توسعه کشور نقش مهمی دارد و هزینه زیادی را به جامعه وارد می‌کند، کیفیت کار اجتماعی را پایین می‌آورد. بنابراین، لازم است هزینه فایده این جریان با یک بررسی ساده انجام شود. وی افزود: انتشار لیست سیاهه آلاینده در کشور، سرنخ مهمی از وضعیت آلودگی کشور را نشان می‌دهد. در واقع، توجه به داده‌ها کمک زیادی به تدوین برنامه درست می‌کند. اینکه متهم آلودگی شهرها سوخت خودروها یا خودروهای فرسوده باشند یا ناشی از سوخت مازوت؛ فرقی در تدوین یک برنامه درست برای کاهش آلودگی هوا در شهرهای بزرگ کشور نمی‌کند. در این برنامه باید نوسازی خودروها و استانداردسازی نیروگاه‌ها وجود داشته باشد.

این کارشناس محیط‌زیست درباره استفاده از انرژی‌های نو در نیروگاه‌ها در زمانی که با کمبود گاز مواجه می‌شوند، گفت: امروز نیازمند پاسخ سریع هستیم و چرخه انرژی کشور به‌گونه‌ای رشد کرده که همیشه نیازمند این پاسخ‌های سریع بوده است. در حقیقت، هیچ‌گاه به‌گونه‌ای عمل نشده که در چرخه انرژی روزی از انرژی‌های تجدیدپذیر نظیر انرژی خورشیدی و زمین‌گرمایی بهره گرفته شود.

وی افزود: صنایع کشور همیشه تشنه سوخت بوده‌اند. امروز کشور بیش از هر زمانی نیازمند آمایش سرزمین و جانمایی دوباره صنایع در مناطق مختلف کشور است، با این وجود بیشتر جامعه ضرر می‌کنند و هیچ پاسخ سریعی برای این معضل وجود ندارد.

> صنایع کشور همیشه تشنه سوخت بوده‌اند. امروز کشور بیش از هر زمانی نیازمند آمایش سرزمین و جانمایی دوباره صنایع در مناطق مختلف کشور است

مازوت‌سوزی تعدی به حقوق شهروندان است

حسن مرادی، کارشناس انرژی در گفت‌وگو با صمت گفت: در قانون هوای پاک مسائل زیادی پیش‌بینی شده است؛ از جمله بهره‌گیری و استفاده از گاز ال پی جی در تهران به‌عنوان سوخت اتومبیل‌ها و از رده خارج کردن وسایل حمل‌ونقل فرسوده و اجباری کردن معاینه فنی. متاسفانه در تمامی این موارد قصوراتی رخ می‌دهد و چیزی که احتمال قصورات را زیاد می‌کند، مازوت است. دولت قول داده بود که نیروگاه‌ها و کارخانه‌های در محدوده شهرها به‌هیچ‌وجه از مازوت استفاده نکنند یا نیروگاه‌ها و کارخانه‌هایی که در مسیر باد قرار دارند و دود آنها به شهرها برده می‌شود، نباید مازوت بسوزانند.

وی افزود: باتوجه به‌میزان بهره‌برداری از ذخایر گاز پارس‌جنوبی، خوشبختانه میزان ذخایر گازی ایران نسبت به سال‌های گذشته افزایش داشته، اما به‌دلیل توسعه افزایش تولید جبران شده است و در فصل سرما همچنان با کمبود مواجه خواهیم بود. به‌همین‌علت، برای رفع ناترازی انرژی، دولت مجبور به استفاده از مازوت در نیروگاه‌ها می‌شود یا باید مازوت را به سوخت‌های دیگری تبدیل کند یا کیفیت آن را بالا ببرد. در کل یا باید کیفیت مازوت ارتقا یابد یا نوع مصرف تغییر کند و تا حد امکان از مازوت‌سوزی در شهرهای بزرگ و کلانشهرها کاسته شود.

به‌گفته مرادی، اگر مازوت‌سوزی ادامه یابد، به‌نوعی به حقوق شهروندان تعدی شده است و سازمان‌هایی نظیر محیط‌زیست باید نسبت به این موضوع پیگیر باشند و آسیب‌زدایی کنند. این میزان از کیفیت پایین مازوت ناشی از فقدان فناوری و سوءمدیریت است. اگر هم مازوت می‌سوزانیم، باید مازوت باکیفیت بسوزانیم تا این میزان از آلودگی به شهرها تحمیل نشود.

وی در ادامه بااشاره به بهره‌برداری حداکثری از انرژی‌های نو در کشور گفت: متاسفانه ایران کارنامه درخشانی در استفاده از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر ندارد. این در حالی است که ظرفیت‌های بالایی در انرژی‌های نو از جمله زمین‌گرمایی، باد، زیست‌توده و... داریم. وی با تاکید بر غفلت در استفاده از انرژی خورشیدی گفت: از اساس با ۲ روش می‌توان از انرژی‌های خورشیدی در تامین انرژی بهره برد. یک روش نیازمند فناوری‌های پیشرفته است که به آن فوتوولتاییک می‌گویند. در روش دیگر نیز می‌توان با ساده‌ترین راه از آن انرژی تولید کرد؛ به‌گونه‌ای که می‌توانیم با استفاده از یک بشکه فلزی مشکی رنگ میزان انرژی یک خانواده را تامین کنیم. گفتنی است، در این سال‌ها حتی از روشی که نیازمند فناوری پیچیده‌ای هم نیست، استفاده نکردیم، چه برسد به انرژی فوتوولتاییک.

وی درباره استفاده از انواع انرژی‌های تجدیدپذیر افزود: امروز شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور باید به فکر ایجاد فرمول‌هایی برای استخراج انرژی از میزان تابش آفتاب باشند. حتی در استفاده از گاز ال ان جی نیز غفلت زیادی داشته و نتوانسته‌ایم بهره‌برداری استانداردی از این ثروت خدادادی داشته باشیم، همچنین به مناطق بینالود و منجیل به‌دلیل شرایط بسیار مساعدی که در بهره‌برداری از انرژی باد دارند، می‌توان به‌عنوان یک بخش مهم تامین انرژی هم توجه کرد. گفتنی است، به‌دلیل تولید زباله می‌توان از انرژی بیوماس استفاده و بخش عمده زباله را تبدیل به گاز یا سوخت کرد که در این زمینه کوتاهی و قصور زیادی شده است. به‌اعتقاد برخی کارشناسان، هرچقدر فرآوری در این بخش‌ها بیشتر شود، راندمان و بهره‌وری هم بالا می‌رود.

مرادی با انتقاد از سیاست‌های وزارت نیرو در بهره‌برداری از انرژی‌های نو گفت: انرژی‌های نو در هر مقیاس قابل‌استفاده است و کشورهایی نظیر هند و دیگر کشورهای اروپایی و افریقایی بسیاری از انرژی خود را از خورشید تامین می‌کنند. بنابراین، می‌توانیم در مقیاسی وسیع از این انرژی‌ها بهره بگیریم و به‌میزانی که سرمایه‌گذاری کنیم، سود ببریم، اما سیاست‌های وزارت نیرو تشویقی نیست و باید با اعمال سیاست‌های تشویقی از این انرژی‌ها نهایت استفاده را برد.

به‌گفته وی، سرعت استفاده از انرژی‌های فسیلی نظیر نفت و زغال‌سنگ پایین است؛ در حالی که برای استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر باید زمان بیشتری صرف شود و این شاید دلیل روی‌آوردن برخی کشورها به انرژی‌های فسیلی است.

> یا باید کیفیت مازوت ارتقا یابد یا نوع مصرف تغییر کند تا در حد امکان از آلایندگی مازوت‌سوزی در شهرهای بزرگ و کلانشهرها کاسته شود

سخن پایانی

بنا به اعتقاد بسیاری از کارشناسان، از آنجا که اقتصاد ایران وابسته به نفت است و نفت خام نیز مورد تحریم قرار گرفته است، دولت‌ها باید بتوانند از راه‌های مختلف برای کشور ارزآوری کنند و این حجم از سوختن مازوت در داخل و عدم‌صادرات آن، یکی از ضعف‌های بزرگی است که باید هرچه سریع‌تر برای آن چاره‌ای اندیشید. ذخیره‌سازی گاز می‌تواند یکی از راه‌هایی باشد که سوختن مازوت در داخل کاهش یابد و صادرات آن از سر گرفته شود تا از یک‌سو، آسیب‌های محیط‌زیستی را کاهش دهیم و از سوی دیگر، برای کشور ارزآوری کنیم. گفتنی است، اگرچه مصرف خانگی در فصول سرد سال بسیار بالاست و در عمل به تعطیلی یا کاهش تولید صنایع می‌انجامد، اما مقصر اصلی فقط مردم نیستند، بلکه سیاست‌های غلط و سوءمدیریت در این حوزه، چنین وضعیتی را رقم زده است. عدم‌سرمایه‌گذاری در توسعه میادین و بی‌توجهی به ذخیره‌سازی گاز، از مهم‌ترین عوامل افزایش مصرف در فصل زمستان است. ذخیره‌سازی گاز یکی از راه‌هایی است که می‌تواند ناترازی گاز در فصل سرد را جبران کند؛ در واقع ذخیره‌سازی می‌تواند از قطعی گاز صنایع در زمستان جلوگیری کند که با این اتفاق، نیروگاه‌ها و صنایع مجبور به سوزاندن مازوت نمی‌شوند و این محصول به‌جای سوختن در داخل که به آلوده‌تر کردن هوا منجر می‌شود، می‌تواند به یک محصول مهم صادراتی بدل شود که برای کشور ارزآوری کند. در واقع عدم‌النفع سوختن مازوت در داخل، بین ۸ تا ۱۰ میلیارد دلار است.

یادداشت

انتشار آلاینده پول بیشتر

محمد الموتی، دبیر شورای هماهنگی شبکه سازمان‌های مردم‌نهاد و منابع طبیعی

هدف اصلی از تدوین مالیات بر آلاینده یا عوارض در همه‌جای دنیا، کاهش میزان انتشار آلاینده‌ها، پسماندها و بهبود وضعیت محیط‌زیست محلی است؛ اما در کشورمان این قانون بدون توجه به کارکردهای عوارض سبز اعمال شده و قانون‌گذار به هدف خود از تدوین این قانون نرسیده است. از آنجایی که متولی اجرای عوارض‌سبز، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هستند، متاسفانه مالیات‌های پرداخت‌شده به بهبود وضعیت رفع آلایندگی در مکان‌ها کمکی نکرده و در حقیقت، خود این مطلب، منبعی برای پوشش دادن کمبود اعتبارات در حوزه‌های عمرانی شده است. همچنین، واضح است که بخش عمده این پول به کمبودهای مالی شهرداری‌ها اختصاص پیدا کرده است و در اغلب موارد، صرف حقوق کارکنان می‌شود.

در سال‌های اخیر، گزارش عملکرد قابل‌توجهی مبنی بر تخصیص عوارض‌سبز و مالیات بر آلاینده به صنایع منتشر نشده است. در واقع، هیچ نمونه بارزی وجود ندارد که براساس آن، نسبت به بهبود وضعیت محیط‌زیست، مکان‌ها یا رفع انتشار آلایندگی‌ها و کمک به صنایع که ناشی از دریافت مالیات‌سبز بوده، امیدوار باشیم. گزارش‌های آماری هزینه‌کردهای سالانه حاکی از آن است که این پول صرف موارد دیگری، جز تقویت یا حل معضلات زیست‌محیطی شده است. گفتنی است، سازمان محیط‌زیست در قانون مالیات بر آلاینده‌ها، متولی تعیین مالیات بر آلاینده است. یکی از مواردی که در قانون مالیات بر آلاینده‌ها آمده، این است کمک‌هایی انجام شود که صنایع بتوانند فرآیند آلایندگی خود را بهبود بخشند. در واقع، آنها باید بتوانند عوامل آلایندگی خود را اصلاح کنند، چون این اتفاق نیفتاده، سازمان محیط‌زیست درخواست میزانی از این درآمد را در مجلس شورای اسلامی مطرح کرده است.

در نهایت، این روند باعث شد که در سال ۱۳۹۸ سازمان حفاظت محیط‌زیست از مجلس شورای اسلامی خواهان تخصیص ۳۰ درصد از درآمد حاصل از مالیات‌سبز به صندوق ملی محیط‌زیست شد که مبلغی بسیار کمتر از رقم خواسته‌شده نزدیک به یک میلیارد تومان آن هم به مدت بسیار محدود تخصیص داده شده و در نهایت، لابی شهرداری‌ها در خانه‌ملت مانع از ادامه‌دار بودن این تصمیم شده است.

متاسفانه امروزه مالیات بر آلاینده‌ها و عوارض‌سبز، منبع درآمدی مهمی برای شهرداری و دهیاری‌ها است و در حال حاضر این نهادها برای رفع کمبودهای مالی سازمان‌های متبوع خود، حساب ویژه‌ای روی این درآمد باز می‌کنند. جنبه منفی دیگر تخصیص درآمد حاصل از عوارض‌سبز، رقابت شهرداری‌ها و دهیاری‌ها در میزان مالیات‌های دریافتی از واحدهای صنعتی و تولیدی است. در واقع، وابستگی این نهادها به درآمد حاصل از مالیات باعث شد که در معرفی عامل آلاینده با یکدیگر رقابت کنند. این روند در ادارات کل سازمان محیط‌زیست، روابط ناسالم مالی را به‌وجود آورد که چیزی جز فساد در بر ندارد. در حقیقت، یکی از دلایلی که در مجلس شورای اسلامی با این مطلب مخالفت کردند، چنین بود که این درآمد به سازمان محیط‌زیست تعلق نگیرد.

معضل اصلی در رفع آلاینده‌ها این است که قانون مالیات بر آلاینده‌ها اصلا اجرا نمی‌شود و نهادی هم ناظر بر اعمال شهرداری‌ها و دهیاری‌ها نیست. در نتیجه، نزدیک به یک دهه می‌شود که اثری بر کاهش آلایندگی‌ها ندارد و حتی بیشتر هم شده، چراکه فعالیت‌های عمرانی که از پس این درآمدها حاصل شده است، خود منجر به افزایش آلایندگی می‌شود. از بعد دیگر، صنایع و واحدهای تولیدی هم انگیزه‌ای برای کاهش انتشار آلاینده ندارند. در حقیقت، در نظر گرفتن مالیات بر آلاینده‌ها، منجر به کاهش انتشار آلاینده از سوی تولیدکنندگان و صنعتگران نشده است. از آنجایی که این میزان از عوارض، در واقع پرداخت آن، برای واحد آلاینده ساده است، رغبتی برای اصلاح خط تولید و خدمات به‌وجود نمی‌آید، زیرا هزینه اصلاح خط تولید بالاتر از پرداخت عوارض است. به‌عبارت‌روشن‌تر، آنقدر که انتظار می‌رفت، عوارض بر آلاینده‌ها الزام‌آور نبوده و باعث تنوع واحد آلاینده نشده است. همچنین، واحدهای صنعتی تولیدی ـ خدماتی معتقدند که بخش اچ‌ای‌ای مجموعه، خود به بهبود وضعیت محیط‌زیست کمک می‌کند و این امر آنها را اقناع کرده است که هر آنچه را به‌عنوان مسئولیت‌شان در قبال محیط‌زیست باید انجام دهند، پیگیری کرده‌اند و نیاز به اقدام دیگری نیست. در صورتی که اگر سیاست‌های تشویقی ـ تنبیهی و تعزیری به‌شکلی باشد که مسئولان در صنایع و واحدهای تولیدی را مجبور کند که به‌سمت اصلاح واقعی موارد آلاینده بروند، به‌طورقطع شاهد اتفاقات بهتری خواهیم بود. حال اینکه چرا این اتفاق نمی‌افتد، این است که به هر حال مالیات بر عوارض آلاینده، برای دولت درآمدساز است و اگر واحدهای تولیدی و صنعتی به این سمت بروند که مسیر آلایندگی خود را کمرنگ کنند، از لیست واحدهای آلاینده حذف می‌شوند و در نهایت، درآمد دولت کاهش می‌یابد. گویا وضعیت موجود، مطلوب شهرداری‌ها است؛ اینکه مبلغی به‌عنوان عوارض‌سبز یا مالیات بر آلاینده تعیین شود و واحدهای صنعتی با پرداخت آن، همچنان تولیدکننده آلاینده بمانند و تلاشی در رفع میزان انتشار آلاینده نکنند. سازکارهای قانونی ما به‌لحاظ ساختاری و سازمانی به‌شکلی است که در این حوزه اگر دقت نشود، به‌سرعت بحث تعارض منافع پیش می‌آید و به‌همین‌دلیل، بهترین مدل این است که ۲ سازمان متولی اجرای این حوزه، وظیفه نظارت را برعهده داشته باشند، اما چون در قوانین کشور تعارض منافع سازمانی به‌درستی تنظیم نشده است، اجرای قوانین را با مشکل مواجه می‌کند و جریان نظارت هم به‌درستی انجام نمی‌شود. ممکن است در سطح کلان رعایت شود، اما در مقیاس‌های محلی و منطقه‌ای و شهرهای کوچک، ایجادکننده روابط ناسالم اقتصادی است. بنابراین، در ارزیابی یک دهه اخیر، این عوارض اثر مثبتی نداشته و اشکالات زیادی بر آن وارد است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

گزارش خبری

نقش شهرک‌های صنعتی در تامین اشتغال اصفهان

بهروز راعی: همکاری با دانش‌بنیان‌ها برای کنترل آلایندگی‌ها و تامین برق موردنیاز صنایع موضوعی بود که در نشست مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان با اصحاب رسانه مطرح شد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان اصفهان مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان در پاسخ به پرسش یک خبرنگار مبنی بر اینکه با توجه به اظهارنظرهای انجام‌شده درباره تعامل‌های مناسب دانش‌بنیان‌ها با شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان آیا این شرکت‌ها تاکنون توانسته‌اند فناوری یا تجهیزات مناسب به‌منظور کنترل آلاینده‌های واحدهای صنعتی را ارائه دهند، گفت: در این رابطه با دانشگاه اصفهان تفاهمنامه امضا کردیم که مطالعاتی از سوی دانشگاه صورت گیرد و جمع‌بندی گزارش‌های دانشگاه اصفهان به ما ارائه شود.

رسول سواری همچنین در پاسخ به پرسش دیگر درباره آخرین وضعیت شهرک پوشاک اصفهان بیان کرد: مطالعات ارزیابی شهرک پوشاک انجام شده و سازمان صنایع کوچک ایران نیز تاییدیه نهایی را به ما داده است.

درحال‌حاضر منتظر تاییدیه شورای برنامه‌ریزی استان هستیم. ما تا پایان سال مجوز راه‌اندازی شهرک پوشاک را دریافت می‌کنیم و از ابتدای ۱۴۰۳ عملیات اجرایی زیرساخت شهرک پوشاک اصفهان شروع می‌شود.

۴۵ طرح صنعتی افتتاح می‌شود

سواری خاطرنشان کرد: ۴۵ پروژه عمرانی و زیرساختی باارزش ۱۰هزار میلیارد ریال در دهه فجر افتتاح خواهد شد؛ همچنین آغاز عملیات اجرایی ۴۵ پروژه عمرانی و زیرساختی باارزش ریالی ۱۰هزار میلیارد ریال شروع و کلنگ‌زنی خواهد شد؛ علاوه بر این در امسال پروانه بهره‌برداری ۴۵ طرح صنعتی در شهرک‌های صنعتی صادر شده و در دهه فجر به‌طور رسمی افتتاح می‌شوند.

او تصریح کرد: پروژه‌های دهه فجر در زمینه‌های عمرانی، آب‌رسانی، برق‌رسانی و گازرسانی به واحدهای صنعتی، تلفن و فیبر نوری، تصفیه‌خانه‌های فاضلاب، آتش‌نشانی، ساختمان‌های اداری و خدماتی به بهره‌برداری می‌رسند.

سواری عنوان کرد: شرکت شهرک‌های صنعتی برای بیش از ۱۷۰هزار نفر اشتغالزایی کرده است. این شرکت ۵۰درصد اشتغال استان را به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم فراهم می‌کند. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان اذعان کرد: شرکت شهرک‌های صنعتی بیش از ۶۰ خوشه را موردمطالعه قرار داده که از این بین مطالعه ۱۲ خوشه خاتمه یافته و سه خوشه فرش دستباف، گز اصفهان و پوشاک خورزوق در شرف اجراست. او گفت: ۱۲هزار و ۵۰۰ قرارداد واگذاری زمین در استان منعقد کردیم که ۷هزار و ۵۰۰ واحد به بهره‌برداری رسیده است.

مازوت‌سوزی نداریم!

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان بیان کرد: مازوت‌سوزی در شهرک‌های صنعتی صفر است. یکی از مشکلات اصلی ما قطعی برق است که از وزارت نیرو درخواست حمایت کردیم؛ همچنین در کمیته انرژی پیشنهاد مدیریت مصرف بار توسط شرکت‌های دانش‌بنیان ارائه شده است که توسط شرکت‌های داخلی این مهم صورت گیرد؛ درضمن راه‌اندازی پنج شهرک خورشیدی را در دستورکار قرار دادیم که عملیات راه‌اندازی دو شهرک در حال انجام است. مراحل راه‌اندازی شهرک خورشیدی در شرق اصفهان شروع شده است و تا ۱۴۰۳ واگذاری آن انجام می‌شود. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان گفت: امروز واحدهای صنعتی فعال درزمینه تولید، محصولات‌شان را به دورترین نقاط جهان صادر می‌کنند و افتخار کشور هستند و باوجود تحریم‌ها و مشکلاتی که وجود دارد، این توانمندی ایجاد شده است؛ چون مردمی هستند و وابستگی به دولت ندارند. ما ادعا داریم که در شهرک‌های صنعتی اصفهان بیش از ۷۰۰هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری انجام شده است که این سرمایه را مردم آورده‌اند و برای توسعه صنایع کشور سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

جذب سرمایه‌گذاری خارجی

در ادامه، معاون صنایع کوچک شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان گفت: حمایت‌های مالی بلاعوض و برگزاری دوره‌های آموزشی با سرفصل‌های مختلف توسط این معاونت ارائه می‌شود؛ ضمن اینکه از رویدادها و ایده‌های استارت‌آپی حمایت می‌کنیم. جمشید انصاری بیان کرد: مرکز خدمات کسب‌وکار را راه‌اندازی کرده‌ایم و مشاوران ما به واحدهای صنعتی مشاوره می‌دهند. کلینیک‌های مشاوره سیار از واحدهای صنعتی حمایت می‌کنند و صنعتگران می‌توانند از خدمات این مشاوران استفاده کنند. انصاری عنوان کرد: از شرکت‌های مدیریت صادرات حمایت می‌کنیم؛ ضمن اینکه مطالعات امکان‌سنجی جذب سرمایه‌گذار خارجی را در دستورکار قرار دادیم. سال گذشته ۳هزار میلیون یورو سرمایه خارجی برای شهرک صنعتی جی و شهرک صنعتی سجزی توسط شرکت‌های هندی و چینی جذب کردیم. معاون صنایع کوچک شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان اذعان کرد: صنعتگران را حمایت می‌کنیم تا نمایشگاه‌های داخلی و خارجی برگزار کنند.

ارائه خدمات به صنعتگران

معاون برنامه‌ریزی شرکت شهرک‌های صنعتی اصفهان نیز بیان کرد: یک طرح صنعتی از زمانی که مجوز تاسیس می‌گیرد تا مرحله بهره‌برداری، خدماتی نیاز دارد که این خدمات را به آنها ارائه می‌دهیم. علیرضا وحدت‌پور تصریح کرد: زیرساخت‌های لازم برای ارائه خدمات الکترونیک را ایجاد کردیم تا متقاضیان نیازی به مراجعه حضوری نداشته باشند. اصفهان رتبه نخست را در تعداد طرح‌های صنعتی به خود اختصاص داده است.

بوشهر هاب تجاری منطقه می‌شود

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

استان بوشهر دارای موقعیت خاص و راهبردی در کشور است تا با توسعه و تکمیل زیرساخت‌ها از جمله راه‌های دریایی، هوایی، زمینی، ریلی و ... به هاب تجارت کشور تبدیل شود. بندر بوشهر در حاشیه خلیج‌فارس فرصت بسیار خوبی برای مراودات تجاری و بازرگانی با کشورهای همسایه دارد، کاری که مردم این استان از سال‌ها پیش در این زمینه فعالیت داشته‌اند و حالا باید این تجارت شکل جدیدی به خود بگیرد. درحال‌حاضر نیز بخش زیادی از صادرات کشور مربوط به گمرکات استان بوشهر است اما تکمیل زیرساخت‌ها به ویژه زیرساخت‌های بندری و همچنین اتصال به خط ریل سراسری می‌تواند این مسیر را هموارتر کند و توسعه استان سریع‌تر شود. استان بوشهر برای تبدیل شدن به هاب تجارت کشور برای صادرات و واردات نیازمند اتصال به خط ریل سراسری و تکمیل زیرساخت‌های بندری است.

یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها در استان بوشهر تقویت راه‌ها و گسترش حمل‌ونقل است

اجرای پروژه راه‌آهن بوشهر - شیراز و اتصال استان بوشهر به خط راه‌آهن سراسری علاوه بر اینکه برای استان بوشهر سودآور است، می‌تواند برای دیگر استان‌ها نیز سودآور باشد که مسیر آنها به بوشهر از طریق خط ریلی فراهم شود.

اتصال استان بوشهر به خط راه‌آهن سراسری می‌تواند زمینه حمل‌ونقل بهتر و ارزان‌تر را برای فعالان اقتصادی در سراسر کشور فراهم کند و با توجه به موقعیت خاص بوشهر و فاصله مناسب تا دیگر شهرها، فرصت خوبی محسوب می‌شود.

یکی از چالش‌های تجارت در بوشهر، عمق کم کانال دسترسی به بندر بوشهر است که باعث شده تا شناورهای بالای ۳۰ هزار تن نتوانند وارد بندر بوشهر شوند و این موضوع نیازمند بهبود زیرساخت‌های بندری است. تلاش‌های خوبی برای توسعه و تقویت زیرساخت‌های بندری در بوشهر صورت گرفته است اما نیاز است که فضای مناسب برای ورود کشتی‌های ۵۰ هزار تنی و بالاتر در بندر بوشهر ایجاد شود. با تکمیل زیرساخت‌های بندری و اتصال استان بوشهر به خط ریل سراسری، فعالان تجاری کشور می‌توانند کالاها را از بندر بوشهر وارد کرده و با خط ریلی به سراسر کشور منتقل کنند. توسعه این زیرساخت‌ها علاوه بر اینکه تجارت در کشور را رونق می‌دهد، فرصت خوبی برای ترانزیت کالا از طریق بندر بوشهر است، اتصال کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و کشورهای حاشیه دریای خزر می‌تواند از مهم‌ترین دستاوردهای تکمیل این زیرساخت‌ها باشد.

تقویت راه‌های دریایی، زمینی و ریلی

رئیس مجمع نمایندگان استان بوشهر در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها در استان بوشهر تقویت حوزه راه‌ها و گسترش حمل‌ونقل است که در عرصه دریایی، هوایی، زمینی، ریلی، آزادراهی و بزرگراهی دنبال می‌شود.

تکمیل پروژه راه‌آهن بوشهر - شیراز و اتصال استان بوشهر به خط ریل سراسری نقش مهمی در رونق اقتصادی استان بوشهر خواهد داشت و زمینه توسعه استان را فراهم می‌کند.

ابراهیم رضایی بیان کرد: برای توسعه استان بوشهر باید راه‌ها را تقویت کنیم که در این راستا پروژه‌های بزرگراهی و آزادراهی بین استان‌های بوشهر و فارس با جدیت دنبال شده و اعتبارات خوبی در این زمینه جذب شده است.

وی با اشاره به جذب ۶۰۰ میلیارد تومان برای آغاز ساخت آزادراه بوشهر - شیراز اضافه کرد: تکمیل بزرگراه بوشهر - شیراز نیز از طرح‌های مهمی است که در هر دو استان با جدیت دنبال می‌شود. نماینده مردم دشتستان در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: تکمیل پروژه راه‌آهن بوشهر - شیراز و اتصال استان بوشهر به خط ریل سراسری نقش مهمی در رونق اقتصادی استان بوشهر خواهد داشت و زمینه توسعه استان را فراهم می‌کند.

رضایی افزود: در حالی که پیش از این پروژه راه‌آهن بوشهر- شیراز با پیشرفت بسیار اندکی روبه‌رو بود، درحال‌حاضر هر ۱۱ قطعه آن دارای پیمانکار است و با تامین مالی در حال فعالیت هستند.

اجرای ۹۲ طرح بندری در استان بوشهر

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر نیز در گفت‌وگو با مهر با اشاره به برخورداری این استان از بیش از ۹۰۰ کیلومتر مرز آبی با خلیج‌فارس اظهار کرد: استان بوشهر با داشتن ۱۱ بندر تجاری فعال دارای بیشترین تعداد از این نظر است.

محمد شکیبی‌نسب اضافه کرد: هزار و ۸۹۰ فروند از ۲ هزار و ۶۰۰ موتورلنجی که در جنوب کشور وجود دارد مربوط به استان بوشهر است و به همین دلیل تقویت زیرساخت‌های بندری یک اولویت محسوب می‌شود.

وی با اشاره به اجرا و مطالعه ۹۲ طرح در بنادر استان بوشهر بیان کرد: بنادر استان بوشهر به کارگاه عمرانی تبدیل شده‌اند تا شاهد بهبود وضعیت خدمات بندری و توسعه تجارت و حمل‌ونقل دریایی از طریق بنادر استان باشیم.

اجرای پروژه‌های بزرگ زیرساختی

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر با اشاره به اجرای پروژه‌های بزرگ زیرساختی در مجتمع بندری نگین افزود: جاده دسترسی، تاسیسات زیربنایی، پایانه صادرات مواد معدنی و اسکله پایانه کانتینری را در دست اجرا داریم.

شکیبی‌نسب با اشاره به استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی برای توسعه بندر بوشهر بیان کرد: تفاهمنامه‌هایی تاکنون امضا شده و چند سرمایه‌گذار جذب شده و در آینده نیز طرح‌های جدیدی با حضور بخش خصوصی اجرا می‌شود.

بندر «دیر» کانون تجارت با قطر

وی بندر دیر را به‌عنوان کانون تجارت استان بوشهر با کشور قطر معرفی کرد و افزود: احداث ۴ پست اسکله رمپ در دست احداث است که انتظار می‌رود تا اردیبهشت سال آینده به بهره‌برداری برسد.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر با اشاره به فاصله کوتاه بندر دیر تا کشور قطر ادامه داد: به واسطه فاصله ۱۲۰ مایلی بندر دیر تا کشور قطر، روزانه ۴۰ تا ۵۰ کانتینر یخچالی به کشور یادشده صادر می‌شود.

وی از تلاش ویژه برای تسهیل در فعالیت تجار و بازرگانان خبر داد و گفت: تلاش داریم که شاهد رونق هرچه بیشتر بنادر استان بوشهر و توسعه اقتصاد دریا محور در استان باشیم.

به گفته شکیبی‌نسب، بیش از ۹۵ درصد واردات میوه کشور از بندر بوشهر و با استفاده از کشتی‌های یخچالی انجام می‌شود در حالی که در گذشته این واردات از طریق دیگر استان‌ها انجام می‌شد.

وی با اشاره به اینکه بندر بوشهر هاب واردات میوه کشور است افزود: تردد در بندر بوشهر برای شناورها تسهیل شده و ماهانه چندین کشتی یخچالی ویژه حمل میوه در بندر بوشهر تخلیه می‌شود.

تکمیل پروژه راه‌آهن بوشهر

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری بوشهر بیان کرد: یکی از مهم‌ترین مطالبات مردم استان بوشهر از دولت‌های مختلف، تکمیل راه‌آهن و اتصال این استان به خطر راه‌آهن سراسری بوده است.

محمدهادی رستمیان با اشاره به تامین مالی پروژه راه آهن شیراز به بوشهر بیان کرد: ۱۲۵ کیلومتر از این پروژه در استان بوشهر واقع شده که دارای سخت‌ترین ابنیه‌ها، تونل‌ها، پل و آبراه در مسیر است.

وی بیان کرد: با تلاش و پیگیری‌های مجدانه و همراهی و هماهنگی همه مسئولان در استان تلاش داریم که این پروژه در سریع‌ترین زمان تکمیل شده و به بهره‌برداری برسد.

معاون عمرانی استاندار بوشهر گفت: قطعه ۱۰ الف پروژه راه‌آهن بوشهر شیراز با ۳۸ درصد و قطعه ۱۰ ب با ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی، از شتاب بسیار خوبی برخوردارند.

وی اضافه کرد: در ابتدای دولت سیزدهم، این قطعات حدود ۱۲ درصد پیشرفت داشته‌اند. انتظار می‌رود که با همراهی و تلاش همه مسئولان در استان بوشهر، شاهد تکمیل پروژه‌های حوزه راه به‌ویژه راه‌آهن و بنادر باشیم تا بوشهر بتواند به هاب صادرات و واردات کشور تبدیل شود.

استقرار پروژه و صنایع بزرگ در منطقه آزاد «مکران»

دبیر اجرایی شورای توسعه مکران از لزوم استقرار پروژه‌ها و صنایع بزرگ در منطقه آزاد مکران خبر داد و گفت: باید نمادهای تاریخی و فرهنگی منطقه مکران را احیا کرده و هویت آنها را هم حفظ کنیم.

به گزارش مهر، حسین دهقان دبیر اجرایی شورای توسعه مکران در آئین رونمایی از «کتاب اول مکران - کلان‌پروژه بام»، گفت: هدف ما این است که نمادهای تاریخی و فرهنگی منطقه مکران را احیا کرده و هویت آنها را هم حفظ کنیم و مانع شویم که از هویت‌شان فاصله بگیرند و به‌نوعی مهاجرت از خود کنند.

همچنین ما علاقه داریم که منطقه جمعیت‌پذیر باشد، با بهره‌گیری از کار و فعالیتی که از خود منطقه سرچشمه می‌گیرد.

دبیر اجرایی شورای توسعه مکران در ادامه تاکید کرد: در خصوص توسعه منطقه مکران، دیدگاه صنعتی داریم. البته باید توجه داشت که پروژه‌ها و صنایع بزرگ در منطقه باید مستقر شوند و در آن صورت توسعه به‌صورت کامل انجام شده است. اما به پیامدهای منفی و اثرگذاری ماندگار این نوع توسعه در بافت منطقه کمتر توجه می‌شود. در عین حال با وجود اینکه داشته‌های محلی برای آن صنایع مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما خود محلی‌ها کمتر از این توسعه و صنایع بهره‌مند می‌شوند.

وی در پایان خاطرنشان کرد: از این‌رو ما به‌دنبال یک توسعه پایدار و همه‌جانبه در منطقه مکران هستیم و برای این توسعه هم منطقه باید پذیرای تغییرات توسعه‌ای باشد؛ بنابراین به مشارکت مردمی نیاز داریم و همچنین نیاز است که مردم هم توانایی داشته باشند و فضای لازم برای مشارکت‌جویی آنها فراهم شود.

استان‌های رکورددار دریافت وام مشاغل خانگی

رئیس دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی با اشاره به عملکرد مطلوب بانک‌ها در اعطای تسهیلات مشاغل خانگی، گفت: مشاغل خانگی در افزایش نرخ مشارکت اقتصادی و رسیدن نرخ بیکاری به کانال ۷درصد اثرگذار بوده است.

آزیتا همتیان در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: درحال‌حاضر مجموع ۹ بانکی که با وزارت کار در بحث اعطای تسهیلات مشاغل خانگی همکاری می‌کنند، عملکرد خوبی داشته‌اند و دو بانک رفاه کارگران و بانک توسعه تعاون در صدر بانک‌ها قرار دارند. خوشبختانه امسال یک همت دیگر برای تقویت منابع وام مشاغل خانگی از بانک مرکزی دریافت کردیم که بسیار ارزشمند است. وی ادامه داد: البته بانک‌ها هنوز توزیع هزار میلیارد تومان جدید را شروع نکرده‌اند چون از سهم تسهیلات ۴هزار میلیارد تومانی امسال هنوز باقی مانده تا کامل شود اما تسهیلات جدید در مرحله اجراست و پرونده‌هایی که به بانک‌ها ارسال شده در نوبت دریافت وام هستند.

همتیان ابراز امیدواری کرد: با تلاش و همکاری دستگاه‌های اجرایی، بانک‌ها و ادارات کار استان‌ها در سال ۱۴۰۲ نتایج مثبتی از اجرای طرح توسعه مشاغل خانگی در کشور به دست آید و سهم ۱۵ درصدی مشاغل خانگی از بازار کل کشور و ایجاد سالانه یک میلیون فرصت شغلی در دولت سیزدهم محقق شود. رئیس دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در ادامه در پاسخ به این پرسش که کدام استان‌ها مشارکت بیشتری در دریافت تسهیلات مشاغل خانگی داشته‌اند؟ گفت: با توجه به ارزیابی عملکردی که در این زمینه داریم، استان‌های هرمزگان، مازندران، آذربایجان‌شرقی، چهارمحال‌وبختیاری، سمنان، گلستان و لرستان استان‌های اول ما در زمینه مشاغل خانگی هستند. وی افزود: خوشبختانه امسال نرخ بیکاری در کانال ۷درصد قرار گرفت و مشاغل خانگی به نوعی با افزایش نرخ مشارکت اقتصادی در تحقق این هدف به کمک آمدند و زنان نیز نقش بسزایی در این زمینه داشتند. یکی از عواملی که اساسا به توسعه مشاغل خانگی و افزایش مشارکت اقتصادی کمک کرد بحث حضور زنان بود. به گفته همتیان، باوجود آنکه در بحث مشاغل خانگی هیچ‌گونه تفکیک جنسیتی وجود ندارد اما زنان اصلی‌ترین جامعه هدف طرح مشاغل خانگی هستند که در بحث دریافت مجوز و تسهیلات و اشتغال ایجادی سهم بالایی را به خود اختصاص داده‌اند و طبق آمارها بیش از ۸۰درصد کسانی که وام و تسهیلات مشاغل خانگی را دریافت کردند، زنان بودند.

وضعیت بارندگی استان‌ها در فصول سرد سال

وضعیت بارشی کشور از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۲) با وجود بارش‌های پراکنده اصلا مطلوب نبوده و پیش‌بینی پاییزی پربارش درست از آب درنیامد. مطابق آمار شرکت مدیریت منابع آب ایران، ۱۴ استان کشور از ابتدای سال آبی جاری (اول مهر ۱۴۰۲) تا نهم دی‌ماه با کاهش بارش نسبت به سال گذشته روبه‌رو شده‌اند. به گزارش ایرنا در همین زمینه، «فیروز قاسم‌زاده» سخنگوی صنعت آب در این‌باره گفت: پیش‌بینی‌های پربارشی در فصل پاییز محقق نشد و کشور برای چهارمین سال متوالی شرایط خشکسالی را تجربه می‌کند. آمار تازه منتشر شده توسط شرکت مدیریت منابع آب ایران نیز نشان می‌دهد ۱۴ استان کشور از ابتدای سال آبی جاری تا نهم دی با کاهش بارش مواجه شده‌اند. همچنین از مجموع ۳۱ استان کشور فقط چهار استان در مقایسه با دوره بلندمدت ۵۵ساله وضعیت نسبتا خوبی از نظر بارش دارند.

براین‌اساس، استان فارس با بارش ۳۴.۳ میلی‌متر در مقایسه با ۷۸.۹ میلیمتر سال گذشته، دارای کاهش ۵۷ درصدی بارش است که بالاترین میزان کاهش بارش هم محسوب می‌شود.

استان بوشهر هم از ابتدای سال آبی جاری تا نهم دی ۶۲.۵ میلیمتر بارش دریافت کرده است که در مقایسه با ۱۳۲.۵ میلیمتر سال گذشته ۵۳ درصد کاهش بارش دارد.

استان چهارمحال‌وبختیاری نیز در این مدت ۱۰۷.۳ میلیمتر بارش دریافت کرده که در هم‌سنجی با ۲۲۴.۹ میلیمتر سال گذشته، ۵۲ درصد کاهش بارش را تجربه می‌کند. برپایه این گزارش، استان یزد از ابتدای سال آبی جاری ۱۵.۸ میلیمتر بارش داشته است. این درحالی است که در بازه زمانی مشابه سال گذشته میزان بارش‌های این استان ۲۷.۷ میلیمتر بوده که ۴۳ درصد کاهش‌یافته است.

استان بعدی کم‌بارش، لرستان است که ۱۰۵.۲ میلیمتر بارش در مدت مذکور دریافت کرده است، درحالی‌که سال گذشته و در همین بازه زمانی میزان بارش‌های آن ۱۷۷.۸ میلیمتر بوده و کاهش ۴۱ درصدی را نشان می‌دهد.

استان‌های اصفهان با کاهش ۳۸ درصدی بارش‌ها، سیستان و بلوچستان با افت ۳۴ درصدی، مرکزی با کاهش ۳۳ درصدی، کهگیلویه و بویراحمد با افت ۳۲ درصدی، زنجان با کاهش ۳۱ درصدی، هرمزگان با افت ۲۶ درصدی، خراسان‌رضوی با کاهش ۲۶ درصدی و کرمان با افت ۲۰ درصدی، دیگر استان‌های درگیر کاهش بارش هستند. امروز رئیس سازمان هواشناسی درباره وضعیت بارندگی در ماه‌های باقیمانده زمستان، گفت: بر اساس داده‌ها و اطلاعات هواشناسی، سیگنال خاصی برای زمستان پیش‌بینی نمی‌شود و بارش‌های نرمال و در برخی نقاط مایل به کم‌بارشی مورد انتظار است.

عکس‌ها: آیدا فریدی

غنیمت مشارکت در شادی دیگران

آیدا فریدی: شـادی کردن با شـادی مردمان و گریسـتن با رنـج آنها که میان ما زندگـی می‌کنند، رویدادی طبیعی و برآمده از ذات هر انسـانی اسـت؛ انسـانی که در تاریخی سرشـار از تباهی و ستیز گرفتار شده و در پی شـکار فرصتی اندک برای شادمانی و فراموشی تصویری است که خاطرش را آزرده است. اگرچه فراموشی برای تنها لحظه‌ای کوتاه پایدار است. همه غرق اخباریم؛ اخباری که محتوای آن چیزی جز ویرانی و فرسودگی نیسـت. اخباری که آن ته‌مانده‌های شـادی که در مشـارکت با شـادی دیگران و در جمع دوسـتان و عزیزان اندوخته‌ایم را هم می‌رباید. در مطلب مختصر پیش‌رو از شادی عمومی حرف می‌زنیم. از آنچه در فضای عمومی تولید می‌شود و آنچه در مطالعات شهری از آن با عنوان حوزه عمومی public sphere یاد می‌کنند. برای فهم بیشـتر حوزه عمومی با یک جست‌وجوی ساده می‌توان رویدادهای شـهری را در دل این مفهوم که هابرماس برای نخستین‌بار آن را مطرح کرد، قرار داد و آن را دقیق‌تر فهمید.

حوزه عمومی، ظرفیت و بستری در زندگی گروهی انسان‌ها است که با محقق شدن آن، افراد جامعه می‌توانند با یکدیگر گفت‌وگو کرده و با رسـیدن به فهمی مشـترک درباره یک امر عمومی، در وضعیتی آزاد و به دور از تحمیـل و اجبـار نظر یکدیگر را درباره یک امر اجتماعی ارزیابی کنند. آغاز سـال نو میلادی و برپایی جشـن کریسـمس در ایران را می‌توان از این دیدگاه نگریسـت. در یک بازه زمانی حوزه‌ای عمومی برای مشارکت در شـادی دیگران فراهم می‌شـود. خیابان‌هایی که مناطقی مشـخص برای فروش تجهیزات کریسمس هستند، تبدیل به مقری برای فراهم کردن لحظه‌ای شـاد می‌شـوند، شـبیه آنچه در اعیاد مذهبی و آیین‌های سـنتی خودمان در میادین، پلازا یا پارک‌های شـهر مشـاهده می‌کنیم. شادی این‌گونه است که به‌واسطه سوژه‌ای در فضایی خاص، عمومی و در شـهر پراکنده می‌شـود. ایرادی در همراهی با شادی دیگران نیست. هر مقدار و هر ظرفیت و ظرفی که برای این شادی مهیا شود، غنیمت است.

چهارشنبه
۱۳ دی ۱۴۰۲- ۲۰ جمادی‌الثانی۱۴۴۵ - ۳ ژانویه ۲۰۲۴- شماره ۲۴۸۲-پیاپی ۳۸۰۰

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

دلنوشته

مادری که باد او را با خود برد!

سامان شرف‌الدین
عکاس

این نامه را از حدود ۳۰ سال پیش برای مادرم می نویسم. آن‌موقع که پسرکی بودم. به ۳۰ سال پیش که می رسم زبانم زبان پسرکی حدودا ۷ ساله است. تاریخی که بعد از آن فرصت ابراز مهر و قدردانی از مادر برای من به پایان رسید. ۳۰ سال پیش مادرم را باد با خود برد. حالا هر سال روز مادر سرکی به قاب عکس یادگاری اش می زنم. در عکس کودکی ۴ ساله‌ام که روی پای مادرم نشسته‌ام، مادرم آراسته و زیبا، من را مثل دردانه ای عزیز روی پای خود نشانده و با ژستی زیبا به دوربین لبخند می زند.

هر روز می تواند برای من روز مادر باشد، بهتر است بگویم هر روز می توانست برای من روز مادر باشد. حالا که از او جز قاب عکسی برای من باقی نمانده، اما همین یک روز می توانم به عکسش نگاه کنم؛ نگاهی که گاهی همراه با اندوه و شکایت است و گاهی همراه با مهربانی و قدردانی. روز مادر روزی است که می توانم از مادرم قدردانی کنم. مادران خیلی برای ما مهم هستند. آنها ما را بزرگ کردند و به ما چیزهای زیادی یاد دادند. آنها ما را دوست دارند و حتی از دور مراقب ما هستند. آنها ما را افرادی خوب و باهوش به دنیا آوردند. روز مادر، فرصتی است برای نشان دادن عشق و احترام ما به مادران. باید در این روز، از مادران خود قدردانی کنیم و لحظاتی خوش برای‌شان در این روز به یادگار بگذاریم. ما باید به مادران خود یادآوری کنیم که چقدر از آنها ممنونیم.

مادرم برای من تبدیل به یک فرشته شده است. او برای من شبیه گلی است که همواره شاداب و سرزنده است.

مادرم حتی در قاب عکسی که ۳۰ سال پیش عکاسی شده برای من بهترین مادر دنیا است. او را بی‌شرط دوست دارم و با افتخار از او یاد می کنم.

روز مادر مبارک، مادر عزیزم. تو را دوست دارم.

زبان اشیا

بابک بهاری- منتقد عکس:
شیء، خاطره‌اش، مفهومش، ایده‌اش، دست ساختی و تاریخش، رهایی و اسارت خودش و سازنده‌اش و مهم‌ترین نکته‌اش تنهایی و خستگی سازه‌اش(fatigue — فَتیگ) است که جهان پیرامونی ما و همه سازه‌هایش فرا گرفته است. به‌راستی کسی به تنهایی اشیا فکر می‌کند، مثلا یک توپ فوتبال پس از یک بازی سرعتی و طولانی یا جالباسی که سال‌ها لباس‌ها را بی‌خستگی روی سرش نگه می‌دارد؟

عکاس: فرید صالحی
منتقد: محسن تیموری
کادر افقی، رنگی، فضای دونیم شده تپه شنزار و آسمان، تکه فلزی زنگ زده سوراخ سوراخ در شن، چند بوته صحرایی.

فلزات عناصری هستند که در بطن طبیعت پراکنده شده‌اند. انسان آنها را استخراج، خالص و قالب‌بندی می کند. این فرآیندها فلز خالص را به زیست، سبک زندگی، فرهنگ، اقتصاد و... که همگی موثر بر هویت انسان هستند پیوند می‌دهد اما فاکتور دیگری که دیرینه‌تر و شاید مهم‌تر از هویت باشد «بقای نوع بشر» است که با فلز استخراج شده هم‌جوشی محکمی دارد. کشف فلز از بااهمیت‌ترین رخدادهای کارگر بر تاریخ زیست و بقای بشر است که قدمت آن به دوران شکار که از تضمین‌های بقاست می‌رسد و همچنان در دوران مدرن هم یکه‌تازی می کند. در عکس دو رد و نشانه از انسان را در محیطی تقریبا بایر و خالی از علامت‌های زیستی می‌بینیم؛ فلزی خالص و شکیل که البته زیر فشار نیروهای مادی و زمانی دفرمه شده است و رد پای انسان.در عکس، فلز فرسوده و زنگ‌زده در برابر قاطعیت رنگ محیط شکست‌خورده و با همگونی در رنگ با زمینه و فرسایش کالبدی به قطعیت

نابودی در قالب مأخوذ از بشر و بازگشت به منشاء محکوم شده است. رد پاها حضوری گسترده در محیط دارند اما انسانی در تصویر وجود ندارد. رد و نقش عوامل، نمایشی از هستی پیشین و نیستی کنونی آنان است.گویی سابقا انسان یا انسان‌هایی در منظره عکس وجود داشته‌اند. دو نشانه فلز و رد پا در مضمون تلاش برای بقا با هم پیوند خورده‌اند، رد پاها و آمدورفت انسانی به عمود کردن فلز بر زمین منجر شده است که گویی در آخرین لحظه‌های بودن نیز میل به بقا یا حداقل کوششی برای به جا گذاردن یک تاثیر و یادگاری بشری(قائم بودن و ایجاد سایه) بر این فضا صورت گرفته است. ایستاده مردن بر مردن ترجیح داده شده است. از برآیند معنایی دو نشانه و هماهنگی آنها با محیط خشک و رو به موت زیستی و دیگر اوصاف می‌توان معنای مرگ و پایان زمان برای انسان را برداشت کرد. عکس در لایه‌ای دیگر نیز وسواس بصری می‌آفریند. خط افقی که فلز بر آن عمود است و وجود ردپاها در پس آن و ختم شدن آنها به همان خط افقی و فلز عمود و سایه آن، مرزی بصری ایجاد می کند.گویی اوصاف گفته شده در مورد فلز و رد پاها به‌عنوان نمودهایی از وجود سابق بشر در محیط در آن‌سوی خط مرزی محدود شده‌اند و در این سوی حد بصری و پیشانی آن هیچ نشانه‌ای از حضور بشر وجود ندارد. نشانه‌های انسانی در همان بخش از کادر عکس محدود و تمام می‌شوند و نبود نشانه‌های بشری در حد فاصل جلوی خط مرزی تا دوربین، ارتباط ماهیت و موجودیت انسان با این بخش را قطع می‌کند. در این که عکس پویه‌ای انسانی است شکی وجود ندارد اما با تجمع نشانه‌های وضعیت موصوف در تصویر و با تکیه بر مضمون مرگ و آخرالزمان بشری، عکس مخاطب را در جایگاه «ناظر پساواقعه» قرار می‌دهد؛ انگار که دوربین، ناظر یا مخاطبی که تصویر را می‌بیند موجودی غیر از انسان است.

عکاس: متین رعیت پرور
کادر افقی، رنگی، دریا و آسمان و ساحل، کفشی کهنه با چند تکه چوب در جلوی تصویر.

حضور چشمگیر و قدرتمند کفشی کهنه به لحاظ بودن در فضای ملایم و رنگ‌هایی سرد و کم جان، نوع زاویه‌بندی، خلوتی صحنه و بکار گیری دیگر عوامل این برجستگی و محل توجه بودن اتفاق افتاده است. حضور اشیایی وابسته به کارآیی‌شان چون کفش و دیگر اشیای غیر مستقل که نماد و معادلیت کارکرد و مفهوم چیزی‌اند که بخشی از آن هستند خواه ناخواه در خوانش همراه با اشارتی به فرهنگ همراه خواهند بود. کفش، پا، قدم و قدم زدن نمونه‌هایی از این مبحث هستند. اما نکات فنی از نحوه و فرم قرارگیری کفش به‌صورت عرضی در مرکزیت تصویر و چوبی که جهت دید را به‌سوی دریا می‌برد و سپس با موج‌ها به‌سوی ما باز می گردد آغاز شده و سپس به بخش‌های دیگر فرمی تسری پیدا می کند. نقش تمایز و تقابل رنگ‌های سرد (آسمان و دریا) و رنگ‌های گرم(ساحل و شن‌ها) و اندازه و رنگ تیره سوژه(کفش) در این بازی رفت‌وبرگشت موثر هستند. چقدر پاها که به دریا رفته‌اند و چه قدم‌ها بر این شن‌ها فرود آمده‌اند. کفش پیش رو نیمی از راه را آمده و نیمه دیگر را دمی بعد پس از نفسی تازه کردن طی طریق خواهد کرد. البته برگچه‌های چسبیده روی کفش و همانندی شان به نقوش قالی و نگارگری ایران! قابل توجه و نظرگیر شده‌اند. مینیمال بودن تصویر از تاکید بر سوژه مورد نظر اثر را به بازخوانی دقیق‌تر خصوصا نقش کفش و فضای پیرامونی‌اش فرا می‌خواند. باری تصویر بیشتر یادواره ایست از کفشی تنها در جایی که صدای موج‌ها که ترنم کنان پیش می آیند و باز می گردند. گویند در بیابان لنگه کفش غنیمت است اما اینجا دریاست و هوای دیگر، موج پیش می‌آید و می‌خواند:

سرو زد لاف که زیبا قدم و بیش قدم
گو قدم پیش نه و پیش‌قدم خوش بخرام.

عکاس: مهری چراغی
کادر عمودی، سیاه و سفید، سه میخ فرم گرفته آهنی، بخشی از دیوار باریکه.

میخ و پیامدهای ذهنی کارکردیش چه به لحاظ فرهنگی(میخکوب، میخ نشو و...) و چه به جهت کاربردش در زیست و صنعت جای فراگیری دارد. اما عکس فوق با ایده‌ای خلاف آمد شکل گرفته از اشیایی درون صحنه ما را با امر تازه‌ای مواجه کرده است. شکل‌دهی و چیدمانی به‌غایت متفکرانه و هدفمند با فرم دهی عناصر صحنه(میخ‌ها) و چینشی مناسب با توجه به اهمیت شان و نحوه ثبت شان(واضح بودن شخصیت‌های اصلی و محوتر بودن شخصیت پشت‌سری) و زاویه‌بندی اریب که متناسب با کارکرد هر شخصیت و اهمیتش اثر را ارائه کرده است. از ویژگی‌های عکس به کارگیری امر لطیف عشق و محبت با اشیایی خشن و غیر مالوف است و همزمان بیان یک داستان غم‌انگیز، تنهایی و یا حسادت(میخ پشت سر) است که ماجرا را پیچید کرده است. نقش حذف رنگ برای این بستر نیز قابل توجه است. نقش نقطه‌ها و خط‌ها و انحنایشان در حرکت چشمی بیننده بسیار موثر و کارآمد شده است. چند تقابل کارکردی دیگر هم قابل ذکر می‌باشد بافت خشن نشستنگاه میخ‌ها(عشاق)، تضاد رنگ بدنه میخ‌ها بعلاوه درشتی و بزرگی و کوچکی میخ‌ها مجموع جالبی را رقم زده‌اند که نقش مکمل شان در تکوین ماجرای اصلی حائز اهمیت است. باری عشاقی تنگ هم نشسته و مراقب هم‌اند و این داستان لطیف برخاسته از دنیای خشن میخ و آهن به مدد دست و ذهن عکاس برابر ما شکل گرفته تا فراموش کنیم داستان میخ و سنگ را.

عکاس سپهر ممدوح
کادر افقی، رنگ(افکت سپیا)، وسایلی از قبیل جارو مویی، کمدهای چوبی دو عدد، بخاری آهنی، جعبه ابزار کار، سبد پلاستکی و یک دوچرخه ۲۸ قدیمی و مستعمل.

قاب‌بندی دقیق و عکاسانه هنرمند برای عدم خروج نگاه بیننده به خارج کادر با توجه به چرخ‌های دوچرخه و همسوی با جهت جارو بسیار دقیق و ظریف این نکته اجرا شده است. جمع اشیا درون صحنه و پوشش دادنشان با دوچرخه با توجه فراگیری هنر مفهومی و خاطره‌دوشانی(نخستین حاضر آماده) سایه‌اش بر اثر سنگینی می کند، خصوصا که عکس با تکنیک افکت سپیا قدمت و نوستالژی به همراه گرد و غبار نشسته بر اشیا غلظت و شدت یافته است. تصویر از اشیا ساکن که روزگاری همه‌شان کارآمد و وسیله دست بوده‌اند و اینک به به کنار افتاده‌هایی که فقط باید با نگاهی حسرت‌بار بدرقه شان کرد. زمین‌هایی که جارو و تمیز شده‌اند، وسایلی که در کمدها جای گرفته‌اند، مکانی که توسط بخاری گرم شده‌اند و مهم‌ترین شان راه‌هایی که این دوچرخه پیموده و کسی که نمی‌دانیم کیست را به این سو و آن سو کشانده است. دوچرخه تنها وسیله حرکتی بین اشیاء صحنه است که به او شخصیت جداگانه‌ای می‌دهد. چرخ و راه‌های رفته و نرفته‌اش کارکتری است که نزدیک‌ترین فاصله را با ما دارد و به‌نوعی هم پوشاننده و نگهدارنده و جلودار سایر اشیای درون صحنه است. اشیای درون صحنه در یک نمایی ایستا و هر کدام با کارکرد و خاطراتی حضور دارد اما این دوچرخه است که هر لحظه وسوسه‌مان می کند که همچون دزدی سوارش شویم و در تاریخ گذشته گشتی زده و همه لحظات و خاطره‌ها را تازه کنیم البته اگر پایی باشد رکاب که آمده به یراق هست.

سخن پایانی

عکس‌های فوق با گرایش مینیمال و حداقلی با محوریت اشیا پیش‌روی بیننده است با همه گفت‌وگوهای پرگوی‌شان که از حس شروع و ادامه‌اش تا خاطره و در نهایت به ایده‌های مفهومی ختم می‌شوند. از عشق تا تنهایی مطلق و از تک تا با هم بودن و در نهایت با همه تکثر معنایی‌شان در قاب‌ها آرام گرفته‌اند، باشد که بی‌تابی ما پریشان‌شان نکند.

مناسبت

خط بریل؛ عصای دست نابینایان

روز جهانی بریل برای یادبود جامعه نابینایان و روشندلان است. داستان خط بریل از یک اتفاق تلخ شروع شد و حالا جهانی شده است. خط بریل، خط مخصوص نابینایان در دنیای شلوغ ما روزی برای گرامی داشته شدن دارد: روز جهانی خط بریل. ۴ ژانویه، ۱۴ دی هر سال به نام روز بریل شناخته می‌شود با این هدف که روی این خط تاکید شود و آدم‌های دنیا هم بدانند که نابینایان و کم‌بینایانی در کنار ما هستند که به توجه و رعایت شدن حقوق نیاز دارند. معلم بود، اهل فرانسه. پدرش صنعتگر بود و زین اسب می‌ساخت. از همان کودکی دوست داشت مثل پدرش شود. با ابزارهای کار او بازی می کرد و موقع ساخت زین با دقت به دست‌های او چشم می‌دوخت. اما همین ابزارهای کار، تمام آرزوهایش را نقش بر آب کرد. سه ساله بود که وقتی در کارگاه پدرش بازی می کرد، درفش زین دوزی به چشمش فرو رفت و به آن آسیب زد. لوئی اول کم‌بینا شد و بعد از آن هر دو چشمش را از دست داد.

لویی بریل، معلم فرانسوی مخترع خط بریل

تقریبا نابینا شده بود اما نمی خواست باور کند که دیگر مثل بچه‌های هم سن و سالش نمی‌تواند به مدرسه برود، بخواند و بنویسد. راهنمایی‌های کشیش دهکده کوچک‌شان او را به رهسپار کرد به موسسه نابینایان پاریس؛ جایی دور از خانه و خانواده. شروع کرد به یادگیری خواندن و نوشتن با حروف برجسته که کاری مشکل و وقت‌گیر بود. جرقه‌های پیدا کردن روشی که بتواند کار را آسان کند از همان روزها زده شد.

داستان تولد خط بریل

لویی بریل ۱۵ سالش که شد با همان درفش یادگار پدرش که نابینایش هم کرده بود، خط شش حرف بریل را اختراع کرد؛ نقطه‌هایی که با درفش روی کاغذ می‌آمد. لویی بریل آموزش خط اختراع شده‌اش را اول از دانش آموزان خودش شروع کرد. اما این خط تا دو سال پس از مرگ بریل مورد توجه سیستم آموزشی آن زمان قرار نگرفته بود اما بعد از آن به‌حدی رایج شد که نابینایان سراسر جهان از آن استقبال کردند و آن را یاد گرفتند.

خط بریل چطور به ایران رسید؟

خط بریل که لویی بریل خلق کرده بود به زبان فرانسه بود و کشورها شروع کردند به تبدیل این خط به زبان خودشان. آن جور که از منابع تاریخی پیداست، خط بریل در ایران سال ۱۳۰۴ و نزدیک به ۳۰ سال بعد از اختراع آن به فارسی معادل سازی شد. ارنست یاکوب کریستوفل آن را در تبریز و اصفهان رواج داد. او درباره وضعیت نابینایان در غرب آسیا می‌گوید: وضعیت مذهبی و اخلاقی و امکانات برای نابینایان وحشتناک است. گدایی درصد بسیار بالایی دارد و دختران و زنان نابینا معمولا به تن‌فروشی روی می‌آورند. یاکوب آلمانی همزمان با آموزش نابینایان ایرانی به تبلیغ مذهبی هم مشغول بود. بریل و آموزشش در ابتدای ورود به ایران، مخصوص نابینایان مرفه و خانواده‌های متمول بود و بعد کم کم گسترش پیدا کرد.

خط بریل در فضای مجازی

با ورود سیستم‌های یارانه‌ای و فناوری‌های دیجیتال، نرم‌افزارهایی به بازار عرضه شد تا افراد نابینا و کم‌بینا هم بتوانند از مطالب این فضا استفاده کنند یا با هم ارتباط داشته باشند.

کیبورد مخصوص نابینایان

حالا نه درفشی در کار است و نقطه‌هایی که روی صفحات برجسته شود اما ماجرای درفشی که بر چشم لویی بریل فرود آمد در انتها به روشن شدن چشم هزاران هزار نابینا در سراسر جهان شد، تا جایی که بتوانند بخوانند و بنویسند و همان کارهایی را بکنند که آدم‌ها با چشمان سالم انجام می‌دهند. اما هنوز هم نابینایان ایرانی در موضوع استفاده از خط بریل دچار چالش‌اند.

مشکلات استفاده از خط بریل در ایران

خط بریل خیلی سال است وارد ایران و عصای دست نابینایان شده اما بدون مشکل هم نیست. به چند مورد اشاره می کنیم.

مسئولان بریلی‌ها را تحویل نمی گیرند

نابینایان هم مثل خیلی از نخبه‌های جامعه، حرف‌های خوبی برای گفتن دارند، خیلی‌هایشان محقق‌اند و تحصیلکرده اما وقتی می‌خواهند آثارشان را به بریل چاپ کنند یا بخواهند تجربیات‌شان را برای بقیه جامعه روشندلان بازگو کنند، امکان چاپ کتاب با خط بریل را ندارند. می گویند دولت، سازمان‌ها و موسسات، بریل را تحویل نمی گیرند و کمک هم نمی کنند.

تحریم‌های ظالمانه، چشم نابینایان را هم هدف گرفته است

یکی از طیف‌هایی که از تحریم‌های امریکا و غرب زیر فشار است همین جامعه روشندلان بریل خوان است. دستگاه‌ها و نرم‌افزارهایی آمده که می تواند خط معمول را به بریل تبدیل کند اما ایران به آن دسترسی ندارد. نابینایان شاکی‌اند چون نیاز به خرید این ابزارها دارند.

بریل گران تمام می‌شود

درست است که خط بریل با چند برگه کاغذ و ابزار نوک تیزی مثل درفش شروع شد اما حالا توسعه پیدا کرده و نوع تولید صنعتی آن گران در می‌آید. خطوط بریل جاگیرتر از حروف‌چینی معمول خط است و همین کتاب‌هایش را هم قطورتر می کند و البته با قیمت‌گذاری بیشتر. تولید کتاب‌های صوتی هم به همین چالش می‌خورد.

مشاهیر ایرانی که به بریل نرسیدند

بریل برای خیلی از نابینایان راهگشا بوده و هست اما اگر زودتر اختراع می‌شد احتمالا اسامی زیر خیلی راحت‌تر صدای‌شان به بیرون از مرزهای ایران می‌رسید.

رودکی با یک‌میلیون بیت شعر

ابوعبدالله جعفر بن محمد که به نام رودکی می‌شناسیم‌اش. رودکی یک‌میلیون بیت شعر گفته اما ما تعداد معدودی شعر از او داریم در حد یک کتاب کم‌حجم. رودکی اگر درفش بریل داشت و خطش را بلد بود احتمالا حالا چند صد بیت و چه بسا همه آن یک‌میلیون بیتی که گفتند را داشتیم. او نخستین شاعر پارسی گوی ماست.

شوریده، شاعری که نابینایی افسرده‌اش کرد

حاج محمدتقی فصیح الملک که پریشانی و ناخوشی نابینایی، تخلص شوریده را برایش آورد. طبع لطیفی داشت و با حس و حال می‌سرود. زمانش مثل رودکی، خیلی از عصر ما دور نیست. زمان قاجار زندگی می کرد و به دربار ناصرالدین شاه قاجار هم رفت‌وآمد داشت. شاه اشعارش را می‌پسندید. شوریده وصیت کرده بود کنار آرامگاه سعدی دفن شود. بزرگ‌ترین مجموعه نابینایان در فارس حالا به نام شوریده شیرازی، نام‌گذاری شده است. شاید او هم اگر بریل را می‌شناخت، تخلصش شوریده نبود.